

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

Spracovaná v obsahu a štruktúre podľa **Prílohy č. 5 k zákonu č. 24/2006 Z. z.** o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, upravenej podľa zákona č.408/2011 ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.24/2006

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE ZLATNÍKY

október 2023

A) Obsah

A) ZÁKLADNÉ ÚDAJE	4
A.I Základné údaje o obstarávateľovi	4
A.I.1 Označenie	4
A.I.2 Sídlo	4
A.I.3 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD	4
A.II Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	5
A.II.1 Názov	5
A.II.2 Územie	5
A.II.3 Dotknuté orgány a obce	5
A.II.4 Schvaľujúci orgán	5
A.II.5 Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice	5
B) ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	6
B.I Údaje o vstupoch	6
B.I.1 Pôda	6
B.I.2 Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie ..	9
B.I.3 Suroviny - druh, spôsob získavania	11
B.I.4 Energetické zdroje	11
B.I.5 Nároky na dopravu	12
B.II Údaje o výstupoch	15
B.II.1 Ovzdušie - hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií	15
B.II.2 Voda - celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania	15
B.II.3 Odpady - celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi	16
B.II.4 Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita)	17
B.II.5 Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné - zdroj a intenzita)	17
B.II.6 Doplnujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)	17
C) KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	18
C.I Vymedzenie hraníc dotknutého územia	18
C.I.1 Vymedzenie riešeného územia	18
C.I.2 Širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia	18
C.I.3 Záujmové územie	19
C.II Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia	19
C.II.1 Horninové prostredie - inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia	19
C.II.2 Klimatické pomery - zrážky (napr. priemerný ročný úhm a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov)	21
C.II.3 Ovzdušie	22
C.II.4 Vodné pomery - povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené území, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd	22
C.II.5 Pôdne pomery - kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd	23
C.II.6 Fauna, flóra - kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácné a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov	24
C.II.7 Krajina - štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana	30
C.II.8 Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené odohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny)	32
C.II.9 Obyvateľstvo - demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi)	45
C.II.10 Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská	48
C.II.11 Paleontologické náleziská a významné geologické lokality	49
C.II.12 Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie)	49

C.II.13	Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.	50
C.III	Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupu územnoplánovacej dokumentácie	51
C.III.1	Vplyvy na obyvateľstvo - počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činností pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy.	51
C.III.2	Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.	52
C.III.3	Vplyvy na klimatické pomery.	52
C.III.4	Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisí).	52
C.III.5	Vplyvy na vodné pomery (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby).	52
C.III.6	Vplyvy na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia).	53
C.III.7	Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.)	54
C.III.8	Vplyvy na krajinu - štruktúra a využívanie krajiny, scenériu krajiny.	54
C.III.9	Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability.....	54
C.III.10	Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská.	54
C.III.11	Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.	54
C.III.12	Iné vplyvy.....	54
C.III.13	Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.....	54
C.IV	Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.....	55
C.V	Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu s nulovým variantom	55
C.V.1	Nulový variant	55
C.VI	Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	56
C.VII	Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení	58
C.VIII	Všeobecne záverečné zhrnutie	58
C.VIII.1	Špecifické požiadavky	58
C.IX	Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)....	60
C.X	Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení	60
C.XI	Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa ...	60

A) ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.I ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

A.I.1 Označenie

Obec: Zlatníky
Kód obce 505790
Kód katastrálneho územia: 873501

A.I.2 Sídlo

Obecný úrad Zlatníky
Zlatníky č. 42
906 15 Zlatníky

A.I.3 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD

- Oprávnený zástupca obstarávateľa:
- Ing. Erik Števula – starosta obce Zlatníky
Obecný úrad
Zlatníky
telefón: 038 76 95 244; 0904 858 444, e-mail: starosta@zlatniky.sk
- Osoba s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 2a stavebného zákona):
Ing. arch. Marianna Bogyová, - reg. č. 442
N. Teslu 4404/1
92101 Piešťany
telefón: 0905 643 581, e-mail: aabp@aabp.sk

Možné miesto konzultácie:

Obecný úrad Zlatníky

A.II ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCII**A.II.1 Názov.**

Územný plán obce (ÚPN-O) Zlatníky

A.II.2 Územie

Kraj:	Trenčiansky
Okres:	Bánovce nad Bebravou
Obec:	Zlatníky
Katastrálne územie:	k. ú. Zlatníky

A.II.3 Dotknuté orgány a obce

- Okresný úrad Trenčín, Odb. Výstavby a bytovej politiky, odd. ÚP
- Okresný úrad Trenčín, Odbor starostlivosti o životné prostredie , odd. ochrany prírody a ostatných zložiek ŽP a odvolacích konaní kraja
- Okresný úrad Trenčín, Odb. opravných prostriedkov, Pozemkový ref.
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Trenčín
- Krajský pamiatkový úrad Trenčín
- Trenčiansky samosprávny kraj – odd. ŽP a územného plánovania
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, Odb. starostlivosti o životné prostredie (všetky zložky)
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou – Odb. krízového riadenia
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, Odb. pre cestnú dopravu a PK
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, Odb. pozemkový a lesný – lesné hospodárstvo
- Krajské riaditeľstvo hasičského a záchr. zboru v Trenčíne
- Okresný dopravný inšpektorát Bánovce nad Bebravou
- Ministerstvo obrany SR, Agentúra správy majetku
- Min. životného prostredia SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Odb. štátnej geologickej správy
- Obvodný banský úrad Banská Bystrica
- Dopravný úrad SR, divízia civilného letectva
- Obec Malé Hoste
- Obec Podhradie
- Obec Prašice
- Obec Nemečky
- Obec Cimenná
- Obec Dubodiel
- Obec Selec
- Obec Kálnica
- Obec Hôrka nad Váhom

A.II.4 Schvaľujúci orgán.

Obecné zastupiteľstvo (OZ) v Zlatníkoch

A.II.5 Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice.

Vplyvy územnoplánovacej dokumentácie, presahujúce štátne hranice, nie sú.

B) ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA**Variantnosť riešenia**

ÚPN O Zlatníky ako strategický dokument je posudzovaný podľa zákona 24/2006 v znení neskorších predpisov v procese SEA na vplyvy na životné prostredie. Rozsah hodnotenia bol stanovený príslušným orgánom OÚ Bánovce nad Bebravou, OÚŽP, listom OU-BN-OSZP-2022/010994-022 zo dňa 20.12.2022.

Predmetná správa o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie sa spracováva v štádiu návrhu riešenia, pretože:

- Koncept riešenia územnoplánovacej dokumentácie nebolo potrebné spracovať (§ 21 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb.- Stavebného zákona, v znení neskorších predpisov_ obec má menej než 2000 obyvateľov).

Návrh bol spracovaný invariantne a bol spracovaný na základe schváleného zadania a pod dozorom orgánu územného plánovania – obce Zlatníky, ktorý obstaráva Územný plán obce.

Navrhované riešenie je porovnávané s 0 variantom (variantom stavu, kedy by sa ÚPN O doteraz žiaden nespracovával) v kapitole C.V.

B.I ÚDAJE O VSTUPOCH**B.I.1 Pôda****B.I.1.1 Záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber.****Poľnohospodárska pôda*****Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely.***

Obec Zlatníky mala vypracovaný a schválený ÚPN O dňa 25.08.2006, uznesením OZ č. 1/2006 a VZN č. 1/2006, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť nadobudlo účinnosť dňa 09.09.2006. V tomto predošlom ÚPN O bol udelený predbežný súhlas na zábery poľnohospodárskej pôdy aj na územiach, ktoré neboli doposiaľ zastavané a sú predmetom súčasného ÚPN O. Taktiež boli predmetom záberu aj územia v zastavanom území obce (intravilán), kde sa však v období spracovania ÚPN O územia pre záber poľnohospodárskej pôdy nevyhodnocovali. Uvedené skutočnosti sú rozanalyzované v tabuľke vyhodnotenia záberov poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely.

Z riešenia územného plánu vyplynuli nároky na záber poľnohospodárskej pôdy mimo i v zastavanom území obce o celkovej výmere 20,4190 ha. Z tejto celkovej výmery 20,4190 ha bol pre 10,8177ha udelený súhlas zo záberom v predošlom ÚPN O, jeho ZaD č.1 a ZaD č.2. Z riešenia tohto ÚPN O dochádza k novým záberom v rozsahu 9,6013ha pri čom v zastavanom území v rozsahu 6,1006 ha a mimo zastavané územie o výmere 3,5007 ha.

Pre stanovenie záväzných regulatívov, ktoré reflektujú špecifiká obce Zlatníky, bolo jestvujúce i navrhované zastavané územie rozdelené na regulačné sektory. Regulatívy jednotlivých sektorov stanovujú aj intenzitu zástavby a z nej vyplývajúcu potrebu záberov poľnohospodárskej pôdy. Viď kapitolu E.a.1 a E.a.2. textovej záväznej časti ÚPN O.

číslo bloku	katastrálne územie	funkčné využitie	výmera lokalít celkom	predpokladaná výmera záberov poľnohospodárskej pôdy						užívateľ poľnohosp. pôdy	vybudované hydromelioračné zariadenia	časová etapa	Iná informácia		
				spolu (ha)	predbežný súhlas už udelený (ha)	predbežný záber v rámci tohto ÚPN O	BPEJ		V ZÚOB				mimo ZÚOB	sektor	Udelený predbežný súhlas v predošlom ÚPNO a jeho ZaD
							kód	skup.	návrh				návrh		
B01	Zlatníky	obytné územie	18,0473	0,4950		0,4950	.0771445	7	0,4950		PD + súkromníci	nevyskytujú sa	S	R2	*
B02		obytné územie	4,4150	0,3630		0,3630	.0783782	8	0,3330	0,0300			S	R2	*
B03		obytné územie	2,2881	0,1430		0,1430	.0289445	8	0,1430				S	R2	*
B04		obytné územie	8,3616	0,9200		0,9200	.0783782	9	0,9200				S	R2,R3	*
B05		obytné územie	9,1420	0,8050	0,4050	0,4000	.0771445	7	0,1600	0,0600			S	R2	**
							.0771442	7	0,0900				S	R2	
							.0771242	5	0,0900				S	R2	
B06		obytné územie	7,5002	0,8740	0,2100	0,6640	.0771242	5		0,6640			S	R2	**
B07		obytné územie	5,2097	0,4600	0,1900	0,2700	.0771242	5	0,2700				S	R2,R3	**
B08		obytné územie	0,1285	0,0200		0,0200	.0783782	9		0,0200			S	R1	
B09		obytné územie	5,1867	0,4600	0,4600								S	R2,R3	**
B10		obytné územie	0,7435	0,5060		0,5060	.0289445	8		0,5060			S	R2	
B12		obytné územie	4,7574	1,2904	0,8755		.0771445	7					N	R3	**
						0,4149	.0771445	7	0,1846					R2,R3	
							.0771242	5		0,2303				R3	
B13		obytné územie	3,0071	1,6540	1,6540								N	R3	***
B14		obytné územie	3,1193	1,7156		1,7156	.0771442	7	0,9096				N	R3	*
							.0441242	5	0,8060						
B15		obytné územie	3,1255	1,7156		1,7156	.0771242	5		1,7156			N	R3	
B16		obytné územie	1,5356	0,1680		0,1680	.0789245	7		0,1680			N	R2	
B17		obytné územie	2,0658	1,1362		0,5880	.0771442	7	0,5880				N	R3	*
						0,5482	.0771242	5	0,5114						
										0,0368					
R01		rekreácia	11,9160	7,0732	7,0232	0,0500	.0207003	3		0,0500			N	R2	**
RS01		rekreácia a šport	1,9138	0,6000		0,6000	.0783782	9	0,6000				N	R2,R3	
R03		rekreácia	0,4209	0,0200		0,0200	.0783782	9		0,0200			N	R3	
spolu			92.884	20.4190	10.8177	9.6013			6.1006	3.5007					

Vysvetlivky

S	návrh na jestvujúcom území (dostavba, prestavba, intenzifikácia)
N	návrh (návrh na voľných plochách)
R	regulačné sektory (viď kapitolu E.a.2) : R1 – jestvujúce územie stabilizované, R2 - jestvujúce územie s potenciálom rozvoja, R3 - navrhované rozvojové územie
	záber chránenej poľnohospodárskej pôdy
*	v pôvodnom ÚPN O rozvojové územia, u ktorých neboli vyhodnocované zábery poľnohosp. pôdy v ZÚOB, pretože sa v čase jeho spracovania nevyhodnocovali
**	v pôvodnom ÚPN O a jeho ZaD1,2 rozvojové územia, u ktorých bol udelený predbežný súhlas
***	v pôvodnom ÚPN O rozvojové územia, u ktorých bol udelený predbežný súhlas, v predmetnom ÚPN O je zmenené funkčné využitie (z výroby na bývanie)

Lesné pozemky

K záberu **lesných pozemkov** z riešenia predmetného územného plánu obce Zlatníky **dochádza** v bloku B11 v rozsahu 3,15ha. Uvedené zábery boli predmetom ZaD č.2 k pôvodnému ÚPN O Zlatníky. Súčasný ÚPN O nenavrhuje ďalšie rozvojové bloky na lesných pozemkoch.

Podľa § 10 z.č.326/2005 Z.z. o lesoch ochranné pásmo lesov tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku a na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje aj záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva. Pozemky v ochrannom pásme lesa je bhospodarovateľ lesa oprávnený v odôvodnených prípadoch použiť na činnosti súvisiace s ťažbou a prepravou dreva. Bližšie podmienky ustanovuje zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch v nesl. znení. Využitie územia a umiestňovanie stavieb je možné len na základe záväzného stanoviska orgánu štátnej správy lesného hospodárstva.

B.1.2 Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.

B.1.2.1 Voda

V súčasnom období nemá obec Zlatníky vybudovanú verejnú celoobecnú vodovodnú sieť, prostredníctvom, ktorej by bola obec zásobovaná kvalitnou pitnou vodou.

Vodné zdroje

Na území obce sa nachádzajú dve významnejšie studne, ktoré sú vrtané. Jedna je v severovýchodnej časti pri ZŠ a je hlboká cca 22,4 m a výdatnosť sa pohybuje cez 1,27 l/s. Má vyhovujúcu kvalitu vody a je využívaná. Druhá v južnej časti obce „HZY-1“ pri toku Liviny je hlboká cca 90,0 m s výdatnosťou do cca Q=1,08 l/s. Je využívaná poľnohospodárskym podnikom NVL AGRO Bánovce, ktorý má v južnej okrajovej časti obce hospodársky dvor (živočišna výroba-HD). Voda zo studne je ďalej dopravovaná cez ČS, situovanú v areáli hospodárskeho dvora pri administratívnej budove až do 25 m3 zemného vodojemu. Uvedená studňa je v plnej miere využívaná pre potreby poľnohospodárskeho podniku. Ochranné pásmo 1. stupňa uvedených vodných zdrojov je 10,0 m. V obci je ešte niekoľko studní (situované v severovýchodnej a južnej časti), ktoré však pre svoju malú výdatnosť a nevhodnú kvalitu vody majú len nepatrný význam pre obec. Ďalej v katastri obce sa nachádzajú potencionálne zdroje vody a to vývarisko prameňa Chocina a vývarisko prameňa Poddiel.

Vývarisko Chocina

Nachádza sa v doline Chocina nad ukončením asfaltovej lesnej účelovej komunikácie. Sumárna výdatnosť vývariska bola cca 1,50 l/s. Na základe rozboru vody táto nevyhovovala mikrobiologickým požiadavkám STN 75 7111 Pitná voda. Je predpoklad, že po úprave prameňa sa mikrobiologická závadnosť neobjaví.

Vývarisko Poddiel

Nachádza sa v doline Chociny v pravostrannej dolinke Stredného Poddielu. Ide o rozsiahle vývarisko podzemných vôd, ktoré má puklinový charakter. Sumárna výdatnosť vývariska bola cca 7,46 l/s. Na základe rozboru vody táto vyhovovala mikrobiologickým a biologickým požiadavkám STN 75 7111 Pitná voda. Od obce je vzdialený cca 8 km. V obci sa nenachádza geotermálny vodný zdroj. Najbližší je evidovaný v obci Libichava a to vrt J-1, ktorý je situovaný v severovýchodnej okrajovej časti na parcele patriacej Fruktopu Ostratice.

Zásobovanie pitnou vodou

V nadradenej dokumentácii je navrhované riešenie pripojiť obec Zlatníky na Ponitriansky skupinový vodovod pri Ruskovciach a pripojiť sa skupinovým vodovodom Uhrovec cez Libichavu. Tento vodovod je súčasne zaradený medzi verejnoprospešné stavby v oblasti vodného hospodárstva.

Na základe vyjadrenia Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti a.s. uvádzame:

- V roku 2008 bolo vydané územné rozhodnutie pre Región Bánovce nad Bebravou, odvedenie a čistenie odpadových vôd, zásobovanie pitnou vodou časť II., ktorého súčasťou je Sústava č.2 – Skupinový vodovod Zlatnícka dolina.
- V roku 2018 bol vypracovaný projekt pre stavebné povolenie a realizáciu stavby „Skupinový vodovod Zlatnícka dolina – prívod vody“.

Zoznam obcí bez verejného vodovodu v okrese Bánovce nad Bebravou s návrhom na riešenie

Okres	Počet obyvateľov	Návrh riešenia	Poznámka
Bánovce nad Bebravou			
Cimenná	92	1.) SV Cimenná, Zlatníky, Malé Hoste, Pochabany, Veľké Hoste pripojiť na PnSV pri Ruskovciach a prepojiť so SV Uhrovec cez Libichavu; 2.) Trebichava, vlastný VZ; 3.) Čierna Lehota, vlastný VZ; 4.) Miezgovce, pripojiť na SV Uhrovec; 5.) Vysočany, pripojiť na SV Uhrovec; v prípade č. 4) a č.5) je potrebné posúdiť nutnosť doplnenia VZ pre SV Uhrovec	
Čierna Lehota	131		
Malé Hoste	434		
Miezgovce	264		
Nedašovce	433		vodovod

			rozostavaný
Pochabany	247		
Trebichava	43		
Veľké Hoste	573		
Vysočany	125		
Zlatníky	671		

Pre každú rozvojovú lokalitu je potrebné spracovať samostatnú PD.

Výrobné územie (hospodársky dvor) bude zásobované pitnou, požiarou a úžitkovou vodou z vlastných zdrojov.

Pripojenie odberateľov

Odbor vody z verejného vodovodu bude vodovodnými prípojkami. Vodovodná prípojka od napojenia na verejný vodovod s ukončením 1,00 m pred obvodovým múrom zásobovanej stavby je stavebný objekt. Vodomerová šachta umiestnená jeden meter za hranicou súkromného pozemku na vodovodnej prípojke je v majetku stavebníka. Umiestnenie šachty a vodomerová zostava musí byť prerokovávaná s prevádzkovateľom pred spracovaním dokumentácie. Dimenzie prípojky nesmú byť menšieho priemeru ako DN 25.

Pre každú nehnuteľnosť /pozemok/ môže byť len jedno pripojenie na verejný vodovod.

Požiarna voda

Rozvodná sieť verejného vodovodu musí zohľadňovať zákon 699/2004, čiastka 291 a noriem o požiarnej bezpečnosti navrhovaných vonkajších rozvodných sietí pre bytovú výstavbu.

Každé odvetvie výroby sa riadi samostatnými predpismi zákona 699/2004 v prílohách a STN 73 0873 Požiarne zabezpečenie stavieb a vodného zákona 384/2009 o spôsobe zabezpečenia vonkajšej a vnútornej potreby vody pri hasení na základe potrebného množstva akumulovanej vody a požiarneho vodovodu. Požiarne zabezpečenie si musí každý zamestnávateľ zabezpečiť na svoje náklady na základe projektu pre požiarne zabezpečenie stavby pre vonkajšie zabezpečenie areálu priemyselného objektu a vnútorného požiarneho zabezpečenia. Projekt je spracovaný oprávnenou osobou pre požiarne zabezpečenie. Určenie množstva potreby vody pre požiar je závislý od druhu výroby, služieb a poľnohospodárskej výroby a podľa pôdorysnej veľkosti stavby v súlade s:

- STN 73 0802: 1975 Požiarne zabezpečenie stavieb. Spoločné ustanovenia.
- STN 73 0804: 1991 Požiarne zabezpečenie stavieb. Výrobné objekty.
- STN 73 0831: 1979 Požiarne zabezpečenie stavieb. Zhromažďovacie priestory.

Výpočet potreby pitnej vody

Výpočet potreby vody je prevedený podľa zákona 384/2009 o vodách a v znení doplnkov zákona na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Celková potreba vody pre rodinné domy v jestvujúcich územiach s potenciálom rozvoja a novonavrhovaných rozvojových blokoch :

Skupiny

A. Bytový fond:

Špecifická potreba vody 1.os/1.deň
1.2 byt s lokálnym ohrevom TÚV a vaňovým kúpeľom 135 l

Súčiniteľ dennej nerovnomernosti K_d 1,6
Súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti K_h 1,8

Bloky B16, R01, R02, R03 a V01 predmetný ÚPN O nenavrhuje napojiť na verejný vodovod (vzdialenosť od zastavaného územia).

Celková spotreba vody v návrhovom období (jestvujúce i navrhované územie) bude pre cca 1180 obyvateľov.

Špecifická potreba vody : 135l/osoba/deň
 $Q_p = 1180 \times 135 = 159\,300$ l/deň = 1,844 l/s
 $Q_m = 1,844 \times 1,60 = 2,950$ l/s
 $Q_h = 2,950 \times 1,80 = 5,311$ l/s

Je potrebné:

- na základe modelového výpočtu potreby vody je potrebné v predstihu plánovať v novonavrhovaných blokoch s pokrytím potrieb pitnej vody pre jednotlivé bloky
- výstavbu v rozvojových lokalitách realizovať postupne po preverení aktuálneho stavu akumulácie pitnej vody u správcu vodovodnej siete
- výstavbu inžinierskych sietí v navrhovaných blokoch realizovať pred výstavbou samotných stavebných objektov na bývanie, príp. rekreáciu

- automatizáciou a digitalizáciou modernizovať zariadenia pre sledovanie kvality pitnej vody, spotrebu a zisťovanie porúch pre vodovodný systém
- využívať nové technické a technologické zariadenia a rozvody vodovodov.
- pri meraní spotrebovanej vody u spotrebiteľov využívať nové prvky v spôsobe merania pomocou digitalizácie
- pre šetrenie pitnej vody využívať v maximálnom množstve úžitkovú vodu zo studní pre požiaru potrebu vo výrobných areáloch, v poľnohospodárstve, pri výrobe kde nemusí byť pitná voda, polievanie záhrad v rodinných domoch zo zachytenou dažďovou vodou, prípadne vodou so studní.

Odkanalizovanie

V súčasnom období nemá obec vybudovanú celoobecnú splaškovú kanalizáciu s čističkou odpadových vôd. Odpadové vody sú zachytávané do žump, ktorých umiestnenie a technický stav vo väčšine nevyhovuje ustanoveniam normy STN 73 6710 v dôsledku čoho dochádza k únikom splaškových vôd do podzemia a znečisťovaniu podzemných vôd. Vybudovanie kanalizačného systému a čističiek odpadových vôd v záujme riešenia ekologických problémov obcí patrí medzi hlavné priority mikroregiónu.

Lokálne je vybudovaná splašková kanalizácia v celkovej dĺžke 910 m, z rúr TBR 600 a 1000 mm. Uvedená kanalizácia odvádza splaškové odpadové vody zo ZŠ a ďalších verejných objektov až do biologického septiku, ktorý je situovaný pod časťou Lúčky v blízkosti toku Livina, do ktoré sú splaškové vody po čiastočnom prečistení vypúšťané.

Zistený stav v odkanalizovaní odpadových vôd z obce je nevyhovujúci z hľadiska hygienického i ďalšieho rozvoja obce.

B.I.3 Suroviny - druh, spôsob získavania.

V katastrálnom území obce Zlatníky:

- nie sú evidované chránené ložiskové územia a dobývacie priestory
- nie sú evidované objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín,
- sú evidované staré banské diela (33)
- nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast.

V katastri obce Zlatníky sa nenachádzajú výrazné dostupné zdroje geotermálnej energie.

B.I.4 Energetické zdroje.

B.I.4.1 Zásobovanie zemným plynom

V katastrálnom území obce sa v súčasnosti nachádza distribučná sieť prevádzkovaná SPP-D. STL2 DS s maximálnym prevádzkovým tlakom (OP do 300 kPa). Obec Zlatníky je zásobovaná zemným plynom z VTL plynovodu PL PP Rybany - TU Rybany DN200 PN25 (OP do 2,5 MPa). Prívod zemného plynu do regulačnej stanice je zabezpečený cez VTL pripojovací plynovod PR Livinské Opatovce DNI00 PN25 (OP do 2,5 MPa). Distribučná sieť v obci Zlatníky je budovaná z materiálu oceľ, PE. Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je regulačná stanica Livinské Opatovce 2,5 MPa/280 kPa, výkon 3600 m³/h, ktorá je umiestnená v katastrálnom území obce Livinské Opatovce.

Z predmetnej RS sú zásobované zemným plynom obce Livinské Opatovce, Chudá lehota, Borčany, Šišov, Libichava, Veľké Hoste, Pochabany, Malé Hoste a Zlatníky.

Komplexné používanie plynu pre potreby vykurovania, ohrevu teplej vody a varenia je pre rodinné domy a nízkopodlažné objekty bez centrálnej dodávky tepla a teplej vody. Plynové vykurovanie má obvykle formu ústredného vykurovania, len výnimočne sa realizuje samostatnými plynovými pecami. V objektoch občianskej vybavenosti a drobnej výroby sa zemný plyn používa na vykurovanie, ohrev teplej vody a technologické potreby.

SPP-D v súčasnosti nemá v riešenom území vlastné rozvojové zámery.

B.I.4.2 Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je napojená 22 kV vzdušnými prípojkami 3x35 mm² AlFe z vedenia č. 299. Vedenie č. 299 je v časti Vřšky ukončené a prepojené do vedenia č. 242 spojovacím vedením č. 299/242 vodičmi 3x120 mm² AlFe. V obci je vybudovaných šesť distribučných transformačných staníc 2000/380/231:

- TS-1, výkon transformátora 250 kVA, 3x vývod na vzdušné vedenie pre obec, 2x kábelový vývod pre základnú školu. Je situovaná v časti Záhumenec.
- TS-2, výkon transformátora 100 kVA, 3x vývod na vzdušné vedenie pre obec. Je umiestnená v časti Kuciny.
- TS-3, výkon transformátora 160 kVA, 2x vývod pre obec. Zásobuje ulice Nad rybníkom a Ďurčatové.
- TS-4, výkon transformátora 50 kVA, nie je v majetku ZSE, zásobuje miestnu poľnohospodársku výrobu.
- TS-5, výkon transformátora 100 kVA, nie je v majetku ZSE, situovaný mimo intravilán obce.
- TS-6, výkon transformátora 100 kVA, nie je v majetku ZSE, situovaný mimo intravilán obce.

Obec má zrekonštruovanú sekundárnu vzdušnú sieť so značne predimenzovaným výkonom transformovni. Od existujúcich trafostaníc je realizovaný vzdušný rozvod popri miestnych komunikáciách na betónových podperných stĺpoch. Z tohto vedenia je napájané aj verejné osvetlenie obce na betónových stĺpoch na oceľových konzolách. Svietidlá sú výbojkové o intenzite 125 – 250 W.

V súčasnej dobe má obec zrekonštruovanú sekundárnu vzdušnú sieť so značne predimenzovaným výkonom transformátorov.

Z riešenia územného plánu vyplynuli nároky na zvýšenie súčasného výkonu v sektoroch R1, R2, R3 (viď kapitolu E.a.1.1):

- pre jestvujúce lokality sektoru R1 minimálne , kde by mali postačovať jestvujúce trafostanice T2
- pre jestvujúce lokality s potenciálom rozvoja R2 v ktorých postupne bude potrebné jestvujúce trafostanice posilniť (T1, T2, T3, T4, T5, T6)
- navrhované rozvojové územia, ktoré budú zásobené buď z jestvujúcich trafostaníc s nutnosťou posilnenia (T1, T2, T3) alebo vznikne potreba novej trafostanice v bloku B14 .

Napriek tomu, že obec je plynofikovaná energetickú situáciu bude potrebné riešiť iným spôsobom. Do úvahy prichádzajú hlavne alternatívne ekologické zdroje. V tejto súvislosti sú vhodné použiť tepelné čerpadlá, slnečné kolektory, fotovoltaiku. Z ekologického hľadiska nie sú pre obec perspektívne fosílna palivá. Predpokladá sa zvýšené využívanie elektrickej energie na vykurovanie.

Energetická bilancia pre navrhované RD zvýši jestvujúcu potrebu elektrickej energie nasledovne.

	RD	Pi(kW)	ΣP_i (kW)	Pp(kW)	ΣP_p (kW)	β	ΣP_s (kW)	poznámka
spolu	226		3390		1647		595	

B.1.4.3 Spoje a telekomunikačné zariadenia

Telekomunikácie

Telekomunikačné rozvody obce Zlatníky sú napojené na digitálnu TÚ obce Rybany. Miestne rozvody sú prevedené metalickými káblami na stožiaroch vedených vedľa miestnych komunikácií. Aj okrajové časti sú napojené vzdušnými rozvodmi závesnými káblami. Telefónna ústredňa má kapacitu na rozšírenie počtu účastníkov aj v rozvojových lokalitách.

Miestny rozhlas

Ústredňa obecného rozhlasu v obci Zlatníky je umiestnená v priestoroch obecného úradu. Nový typ ústredne MRU 800 – FEAK bol inštalovaný v roku 2002 výmenou za zastaralý typ TESLA. Rozvody obecného rozhlasu sú vedené v zemných ryhách od obecného úradu až po časť obce Záhumnie, ďalej trasa pokračuje vzdušným vedením.

Rádiokomunikačné zariadenia

Na objekte obecného úradu Zlatníky je umiestnená anténa pre signalizačnú sondu rádioaktivity DC-4C-71, ovládanie je zabezpečené z kancelárie starostu v budove obecného úradu. Zvuková siréna civilnej ochrany je umiestnená na oceľovom stožiaru za kultúrnym domom a je ovládaná z kancelárie starostu obce

Televízia

V obci je príjem televízneho signálu Slovenskej televízie zabezpečovaný televíznym prekrývačom DVB. Signál ku koncesionárom sa dostáva na kvalitnej digitálnej úrovni..

B.1.5 Nároky na dopravu.

B.1.5.1 Železničná trať

Najbližšou železničnou stanicou je stanica v Bánovciach nad Bebravou na trati č.143 Trenčín- Chynorany, ktorá sa pripája na železničnú trať č.140 Nové Zámky – Prievidza na trať č. 120 Bratislava – Košice..

B.1.5.2 Cesty

Vyššie dopravné cestné trasy, ktorými sa obec napája na sídelnú štruktúru Trenčianskeho a Nitrianskeho kraja sú cesty:

- rýchlostná komunikácia: R2
- cesta I. triedy: I/9
- cesta I. triedy: I/64

Katastrom obce prechádzajú nasledovné dopravné koridory, ktorými je obec napojená na širšie okolie :

- cesta III/1753 Bošany – Šišov – Jakonovce - je hlavná dopravná tepna riešenej obce. Cesta prechádza zastavaným územím ako miestna komunikácia zberná funkčnej triedy B2 a tvorí prietah obcou.
- cesta III/1820 sa pripojuje v obci Zlatníky úrovňovým križovaním na cestu III/1861.

Sieť miestnych komunikácií

Obec Zlatníky má charakter podhorskej obce. V normovom šírkovom usporiadaní sú vybudované iba krátke úseky miestnych komunikácií pri napojení na cestu III/1753. Ostatné úseky miestnych komunikácií sú vybudované v nenormových kategóriách a v nevyhovujúcich šírkových usporiadaniach. Vybudované sú zväčša v šírke vozovky 4,00 – 5,00 m ako obojsmerné komunikácie v nenormových kategóriách, v niektorých úsekoch len v šírke 3,00 m, ale ako obojsmerné komunikácie.

Účelové komunikácie poľné a lesné cesty

Vzhľadom na charakter Zlatníkov ako podhorskej obce má obec rozsiahlu sieť spevnených aj nespevnených účelových komunikácií, ktoré tvoria lesné cesty. Rozsiahla sieť účelových lesných ciest je z obce pripojená v dvoch základných smeroch – v predĺžení cesty III/1753 v smere na hájovňu Stará hora a v predĺžení miestnej komunikácie v

smere na hájovňu Kulháň, kde je aj stredisko Lesnej správy. Šírkové usporiadanie lesných ciest je rôzne, najlepšiu kvalitu má cesta na Starý háj a lesnú správu Kulháň, ktorá je vybudovaná s výhybňami. Ostatné lesné cesty sú vybudované iba v šírke 3 až 4 m. Kvalita asfaltového krytu je tiež veľmi rôzna.

Poľné cesty sú komunikácie, ktoré sprístupňujú jednotlivé časti chotára mimo zastavaného územia a slúžia prevažne pre dopravnú obsluhu poľnohospodárskymi strojmi.

Sieť miestnych komunikácií

Jednotlivé funkčné bloky jestvujúce i navrhované sú a budú obslužené komunikáciami, ktoré nadväzujú hlavne na cesty III/1753 a III/1820 (v zastavanej časti zberné komunikácie).

Je potrebné eliminovať závary na existujúcich komunikáciách, ktoré obmedzujú plynulosť a bezpečnosť premávky.

Ostatné miestne komunikácie jestvujúce, ktoré svojimi šírkovými usporiadaniami v zástavbe nemajú možnosť úpravy, navrhujeme dopravné - organizačnými úpravami preradiť do siete nemotoristických funkčnej triedy D1 - upokojených komunikácií. Tieto umožnia spoločný prístup peších i motorovej dopravy v uličnom priestore s prednosťou chodcov (obmedzenie $v = 20$ km/h, obytná ulica). Navrhované upokojené komunikácie funkčnej triedy D1 realizovať v kategórii MO 5,5/20.

V nových lokalitách pre bývanie je potrebné dodržať pásmo hygienickej ochrany pred negatívnymi účinkami dopravy. Pre optimálne priestorové usporiadanie je vhodné pri návrhu miestnych komunikácií rešpektovať tieto stavebné čiary a koridory:

- stavebná čiara podľa jestvujúcej zástavby pri jestvujúcich komunikáciách
- stavebná čiara pri novovytvorených komunikáciách:
 - koridor 12 - 15 m pre zberné komunikácie v kategórii B3 MZ 8,0/50
 - koridor 12 - 15 m pre obslužné komunikácie v kategórii MO 8/40, 7/40
 - koridor 12 m pre obslužné komunikácie s prvkami upokojenia v kategórii MOU 7/30 resp. 6,5/30
 - koridor 8 - 10 m pre upokojené komunikácie D1 v kategórii MO 5,5/20

Uvedené koridory je vhodné a potrebné dodržať nie len z dôvodu vhodného technického riešenia ale aj z dôvodu možnosti umiestnenia verejnej zelene, hlavne vysokej (aleje stromov) s bezkolíznym umiestnením technickej infraštruktúry.

Pri realizácii zámerov územného plánu je potrebné zachovať alebo zabezpečiť možnosť prejazdu poľnohospodárskej techniky na obhospodarované pozemky účelovými a poľnými cestami.

Parametre a funkčné triedy ciest sú v smernej časti ako odporúčané a nie sú súčasťou záväznej časti. Konkrétne riešenie úpravy križovatiek aj návrh umiestnenia a technické riešenie nových križovatiek musí byť v súlade s príslušnými predpismi.

B.1.5.3 Statická doprava

Statická doprava je v súčasnosti na území obce pokrytá:

- parkoviskami pri objektoch občianskej vybavenosti
- parkoviskami pri plochách výroby a výrobných služieb
- parkovacími miestami na pozemkoch rodinných domov
- garážami na pozemkoch rodinných domov

V rámci navrhovaných funkčných blokov s bývaním v rodinných domoch je uvažované s tým, aby na pozemku jednotlivých domov bola dostatočná plocha pre odstavenie min. troch osobných vozidiel v zmysle ustanovení STN 73 6110 (garáž, príp. plocha pred garážou).

Zásobovaciu dopravu v navrhovaných funkčných blokoch je nevyhnutné riešiť v podrobnejších dokumentáciách tak, aby vozidlá neboli nútené pred rôznymi objektmi občianskej vybavenosti odstavovať vozidlá najmä na cestách III. triedy v súlade s § 7 a § 8 vyhl. 532/2002 Z. z. Pri realizácii podnikateľských objektov je potrebné riešiť odstavenie vozidiel priamo na pozemkoch.

Krátkodobé státie pozdĺž obslužných komunikácií je potrebné navrhnuť tak, aby nedochádzalo ku kolíznym situáciám a k porušovaniu zák. č. 49/2014 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých predpisov,

Počty stojísk pre funkčné bloky s plochami výroby, obchodov, služieb a ostatnej vybavenosti sú v územnom pláne smernými hodnotami, pretože konkrétne zariadenia nie sú v tomto dokumente definované. Pri konkrétnom zadaní musia byť upresnené prepočtom podľa navrhovanej kapacity stavby. Z vypočítaného počtu stojísk je potom potrebné vyčleniť potrebu vyhradených stojísk pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (vyplýva z ustanovení Vyhl.č.532/2002 Z.z. v počte 4% z celkovej potreby parkovacích miest-§ 58 odst. 2).

B.1.5.4 Hromadná doprava

Hromadnú dopravu osôb zabezpečuje:

- cestná doprava - prostredníctvom SAD

V obci sú zastávky SAD:

- na ceste III/1753 Zlatníky „Dolný koniec“
- na ceste III/1753 Zlatníky „Jednota“
- na ceste III/1753 Zlatníky „Jakoňovec most“
- na ceste III/1753 Zlatníky „Jakoňovec studienka“

Najbližšia železničná stanica sa nachádza v meste Bánovce nad Bebravou.

S jestvujúcimi zastávkami autobusovej dopravy ÚPN O uvažuje i naďalej.

Polohy zastávok na cestách sú vyhovujúce, bude však potrebné ich prehodnotiť tak, aby ich parametre rešpektovali ustanovenia platných STN (STN 73 6425...) a ostatných technických predpisov, umiestnenie a technické riešenie musí byť v súlade s príslušnou STN (STN 73 6102, STN 73 6101...). Riešenie musí byť vyhotovené autorizovaným inžinierom pre dopravné stavby. Taktiež je vhodné dobudovať na všetkých zastávkach prístrešky pre ochranu cestujúcich.

B.I.5.5 Cyklistická a pešia doprava

Vláda Slovenskej republiky dňa 7. mája 2013 schválila Uznesenie Vlády Slovenskej republiky č. 223 „Národnú stratégiu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike." Týmto krokom dostala cyklistická doprava a cykloturistika nový impulz na jej systematické budovanie a financovanie. Integrovaný regionálny operačný program dáva novú možnosť ako bezpečne prepojiť mestá a obce v Trenčianskom kraji kvalitnou cyklistickou infraštruktúrou.

Pešie trasy, chodníky a cyklistické trasy sú v spoločnom koridore s motorovou dopravou. Súvislý chodník je vybudovaný pozdĺž cesty III/1753 iba v centre obce.

V obci Zlatníky je 6 trás, ktoré majú spolu 35 km:

- červená cyklomagistrála Okolo Považského Inovca 044
- červená cyklotrasa Hrebeňom Považského Inovca 043
- žltá cyklotrasa Spojka pod Pánskou Javorinou 8111
- zelená cyklotrasa Beckov - Kulháň 5330
- modrá cyklotrasa Kálnica - Chata pod Inovcom - Dubodiel 2313
- modrá cyklotrasa Okruh Duchonka 2101

V zastavanej časti obce sa nenachádzajú vyznačené cyklistické cesty. Pohyb cyklistov sa vykonáva v spoločnom profile s automobilovou dopravou.

Jestvujúce cyklistické trasy ÚPN O dopĺňa navrhovanou trasou spájajúcou centrum obce s rekreačným územím Kulháň, kde sa napájajú na jestvujúce cyklotrasy uvedené v kapitole B.I.1.2.1.3. Jestvujúce i navrhovaná cyklistická trasa nie sú v rozpore s Národnou stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR, ktorá bola schválená UV SR č. 223/2013.

U jestvujúcich MK funkčnej triedy D1 platí prednosť peších pred motorovou dopravou, nachádzajúcou sa v spoločnom uličnom priestore.

Územný plán navrhuje v potrebnom rozsahu doplniť sieť chodníkov, najmä pozdĺž cesty III/ 1753 a III/1820 v zastavanom území jestvujúcim i navrhovanom min. jednostranne.

B.II ÚDAJE O VÝSTUPOCH

B.II.1 Ozdušie - hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií.

Oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Bánovce nad Bebravou jeden z menej znečistených regiónov. Vo väčšine prípadov sa produkcia znečisťujúcich látok v okrese pohybuje pod úrovňou SR. Najmenej znečisťujúcich látok bolo produkovaných v prípade oxidu siričitého, oxidu uhoľnatého a oxidov dusíka.

V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Najviac znečisťujúcich zdrojov sa nachádza v okresnom meste Bánovce nad Bebravou, ale aj v meste Partizánske, Topoľčany, Prievidza.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste III. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste Bánovce nad Bebravou, ale aj v meste Partizánske, Topoľčany, Prievidza.

Hlukové pomery sú na území katastra obce Zlatníky ovplyvnené hlavne dopravou z cesty III. triedy.

Plôšné využitie území navrhovaných na bývanie realizovať urbanisticky tak, aby bola zabezpečená jeho ochrana pred hlukom z dopravy, resp. výrobných zón v súlade s vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v platnom znení.

Firma MVL Agro s.r.o. Bánovce nad Bebravou hospodári na prevažnej časti poľnohospodárskej pôdy a užíva hospodársky dvor v južnej časti katastra obce. Hygienické ochranné pásma uvedeného jestvujúceho hospodárskeho dvora je stanovené 120 m od objektov živočíšnej výroby. V tomto ochrannom pásme sa nenavrhuje obytné ani rekreačné územie. Výnimku tvoria RD s drobnou živočíšnou hospodárskou činnosťou, nevyžadujúcou hygienické ochranné pásma v bloku B10.

Pri vytváraní vhodných podmienok pre rozvoj obce a javov, ktoré môžu ovplyvňovať využívanie územia, jeho požiadavky a technické vybavenie je potrebné, aby bolo dôsledne dodržané funkčné členenie obce, určené prioritne funkcie každého funkčného bloku.

Nepripustiť všetky druhy činností a podnikateľských aktivít, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (prašnosť, zápachy, intenzívna doprava a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných parciel pre určené účely.

Územný plán je navrhnutý s rešpektovaním ustanovení zákona 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, vrátane súvisiacich vykonávacích vyhlášok. V jednotlivých príslušných kapitolách a v záväznej časti navrhuje dodržať nasledovné zásady ochrany ovzdušia:

- rešpektovať ustanovenia zákona 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, vrátane súvisiacich vykonávacích vyhlášok a adaptačné opatrenia vyplývajúce zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- vo všetkých funkčných blokoch (hlavne výrobných) uvažovať len s možnými strednými a malými zdrojmi znečistenia, nie je možné tu etablovať podniky s veľkými zdrojmi znečistenia
- v areáloch výroby zavádzať programy na znižovanie množstva základných znečisťujúcich látok
- vylúčiť negatívne vplyvy dopravy na životné prostredie zhodnotením základného komunikačného systému,
- zabezpečiť výsadbu ako aj následnú starostlivosť o ochrannú a izolačnú zeleň v blízkosti frekventovaných komunikácií a v blízkosti výrobných a poľnohospodárskych areálov.

B.II.2 Voda - celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania.

B.II.2.1 Kanalizácia

B.II.2.2 Splaškové vody

V súčasnom období nemá obec vybudovanú celoobecnú splaškovú kanalizáciu s čističkou odpadových vôd. Odpadové vody sú zachytávané do žump, ktorých umiestnenie a technický stav vo väčšine nevyhovuje ustanoveniam normy STN 73 6710 v dôsledku čoho dochádza k úniku splaškových vôd do podzemia a znečisťovaniu podzemných vôd. Vybudovanie kanalizačného systému a čističiek odpadových vôd v záujme riešenia ekologických problémov obcí patrí medzi hlavné priority mikroregiónu.

Lokálne je vybudovaná splašková kanalizácia v celkovej dĺžke 910 m, z rúr TBR 600 a 1000 mm. Uvedená kanalizácia odvádza splaškové odpadové vody zo ZŠ a ďalších verejných objektov až do biologického septiku, ktorý je situovaný pod časťou Lúčky v blízkosti toku Livina, do ktoré sú splaškové vody po čiastočnom prečistení vypúšťané.

Zistený stav v odkanalizovaní odpadových vôd z obce je nevyhovujúci z hľadiska hygienického i ďalšieho rozvoja obce.

Na území, v ktorom nebude zabezpečené odvádzanie splaškových odpadových vôd verejnou kanalizáciou, resp. Do doby vybudovania kanalizačnej siete, produkované splaškové odpadové vody musia byť akumulovať vo vodotesných žumpách a ich zneškodňovanie zabezpečiť v súlade so Zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách.

Obec Zlatníky patrí v okrese Bánovce nad Bebravou do aglomerácie Šišov s 2001 – 10000 EO. Na ČOV Šišov sú navrhované napojiť obce Šišov, Libichava, Malé Hoste, Pochabany, Veľké Hoste a Zlatníky.

Na základe vyjadrenia Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti a.s. uvádzame:

- V roku 2008 bolo vydané územné rozhodnutie pre Región Bánovce nad Bebravou, odvedenie a čistenie odpadových vôd, zásobovanie pitnou vodou časť II., ktorého súčasťou je Sústava č.2 – Skupinový vodovod Zlatnícka dolina.
- V roku 2018 bol vypracovaný projekt pre stavebné povolenie a realizáciu stavby „Skupinový vodovod Zlatnícka dolina – prívod vody“.

V oblasti odvádzania a likvidácie odpadových vôd je potrebné dodržať nasledovné:

- rešpektovať Zákon o vodách č.364/2004 Z.z. a príslušné platné normy STN 73 6822 „Križovanie a súbegy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“;
 - odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z.z. a NV SR č.269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd;
 - v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.);
 - odvádzanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku prioritne riešiť na pozemku investora.
 - dažďové prívalové vody zo svahov za účelom ochrany zastavaného územia obce je potrebné zachytávať povrchovými rigolmi do vsakovacích jám resp. do vodných tokov
- dažďové vody z parkovacích plôch sa považujú za vody znečistené ropnými produktmi a pred zaústením do kanalizácie, prípadne do toku musia byť osadené odlučovače ropných látok.

B.II.2.1 Dažďové vody

Odkanalizovanie dažďových vôd je riešené samostatnými čiastkovými stokami a priekopami na odvedenie dažďových vôd. Dažďové vody z povrchového odtoku budú naďalej odvádzané jestvujúcimi priekopami a jarkami a ďalej vodnými tokmi a nebudú zaústené do navrhovaných potrubí splaškovej kanalizácie.

Dažďové prívalové vody zo svahov za účelom ochrany zastavaného územia obce je potrebné zachytávať povrchovými rigolmi do vsakovacích jám resp. do vodných tokov

Dažďové vody z parkovacích plôch sa považujú za vody znečistené ropnými produktmi a pred zaústením do kanalizácie, prípadne do toku musia byť osadené odlučovače ropných látok.

Dažďové vody zo striech a spevnených plôch je potrebné v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov a kontrolovane, len v minimálnom množstve, vypúšťať do recipientu až po odznení prívalovej zrážky. Zadržiavaním vody v mieste jej dopadu je možné znížiť množstvo povrchového odtoku a tým znížiť riziko vzniku povodní, či už vybežením vody z koryta alebo tzv. svahových vôd. V rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd...). Je potrebné:

- využiť disponibilnú infiltračnú schopnosť miestneho horninového prostredia (vodné plochy, retenčné priestory resp. infiltračné nádrže). Pri výpočtoch objemu z návrhovej zrážky pre budovanie retenčných prvkov v území použiť minimálne 20-ročnú návrhovú zrážku s trvaním 15 min a intenzitou 235 l/s/ha a súčiniteľ odtoku zo striech a spevnených plôch $K=1$ aby nebol podhodnotený potrebný záchytný objem pre prívalovú zrážku.
- pri odvádzaní vôd z povrchového odtoku zo všetkých nových spevnených plôch, komunikácií a striech do recipientu zachovať na úrovni 5 % z 2-ročnej zrážky trvajúcej 15 minút. Nadlimitný odtok je potrebné zadržiavať v retenčných priestoroch (z ktorých môžu byť následne využívané na zalievanie zelených plôch a pod.).
- pri odvádzaní zrážkových vôd z parkovacích plôch pre 5 a viac vozidiel majú byť zrážkové vody prečistené v odlučovačoch ropných látok s výstupnou hodnotou NEL do 0,1 mg/l.
- na odvádzanie dažďových vôd vsakom do podzemných vôd je v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. potrebné povolenie orgánu štátnej vodnej správy.
- budúcou realizáciou rozvojovej aktivity rozvoja obce nesmie dôjsť k zhoršeniu (znečisteniu) kvality povrchových vôd a podzemných vôd v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách.
- odvádzanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku prioritne riešiť na pozemku investora.

B.II.3 Odpady - celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi.

Na území obce Zlatníky je zavedený kalendárový zber komunálneho odpadu z domácností podľa harmonogramu zberu obce v 14 dňových intervaloch. Zložky komunálneho odpadu: plasty, sklo, papier, kovy, tetrapaky, biologicky rozložiteľný odpad, sú zbierané osobitne v rámci zavedeného systému triedeného zberu na zbernom dvore.

Strategickým zámerom je vytvorenie efektívneho a spoľahlivého odvádzania a zneškodňovania odpadov. V katastrálnom území obce sa nenachádza skládka komunálneho odpadu.

V katastrálnom území obce Ministerstvo životného prostredia SR eviduje 1 opustenú skládku bez prekrytia.

Úlohy vyplývajúce pre obec v oblasti nakladania s odpadom:

- vytvoriť, resp. udržiavať vhodné podmienky pre nakladanie s komunálnymi odpadmi, drobnými stavebnými odpadmi, elektroodpadom a pre triedený zber komunálneho odpadu na území obce.
- uprednostňovať materiálové zhodnocovanie odpadov pred zneškodnením a podľa toho vyberať strategických partnerov pre nakladanie s odpadmi.

- v spolupráci so spoločnosťami pôsobiacimi v regióne rozširovať separáciu zložiek komunálneho odpadu a zabezpečiť ich materiálové zhodnotenie.
- separovať zložky komunálneho odpadu kategórie nebezpečný odpad a zabezpečiť ich materiálové zhodnotenie.
- pravidelne preskúmať účinnosť a efektivitu triedenia zložiek komunálneho odpadu
- zriadiť nové miesta vybavené nádobami na separovaný zber (najmä sklo a plasty) na komunikačných uzloch obcí, aby sa skrátila donášková vzdialenosť pre obyvateľov
- v spolupráci so školami organizovať zber druhotných surovín a motivovať mladšiu generáciu k pozitívnemu vzťahu k ochrane životného prostredia.
- i naďalej podporovať u obyvateľov v rodinných domoch iniciatívy zamerané na domáce kompostovanie
- neustále zvyšovať ekologické povedomie občanov z dôvodu riešenia environmentálnych problémov týkajúcich sa nakladania s KO a nelegálnych skládok odpadov
- územný plán doporučuje obci definovať konkrétne opatrenia na zamedzenie vzniku nelegálnych skládok odpadov.

B.II.4 Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita).

V k.ú. obce Zlatníky a najbližšom okolí sa nenachádzajú významnejšie zdroje hlukového zaťaženia obyvateľstva. Hluk z automobilovej dopravy môžeme v danom území považovať za najväčší zdroj hluku. Väčšiu záťaž predstavujú cesty III. triedy, ktoré prechádzajú takmer cez celé zastavané územie obce.

Plôšné využitie území navrhovaných na bývanie ÚPN O rieši urbanisticky tak, aby bola zabezpečená jeho ochrana pred hlukom z dopravy, resp. výrobných zón v súlade s vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v platnom znení.

B.II.4.1 Ochrana proti hluku

- pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii dopravných stavieb sa musí zabezpečiť, aby hluk v súvisiacom vonkajšom alebo vnútornom prostredí neprekročil najvyššie prípustné hodnoty pri predpokladanom dopravnom zaťažení.
- pri návrhu výstavby výrobných prevádzok na dotyku s obytnou zónou sa musí zabezpečiť ochrana vnútorného prostredia budov a príslušného vonkajšieho chráneného územia pred hlukom z vonkajšieho prostredia.
- v stabilizovanom území na plochách kontaktných so zdrojom hluku nevykonávať intervenčné zásahy (prístavbu a dostavbu), ktorých dôsledkom by bolo prekročenie limitov hluku
- v stabilizovanom území na plochách kontaktných so zdrojom hluku realizovať intervenčné zásahy na zníženie hodnoty hluku (barierová zeleň, oplotenie ...)
- rozvojové lokality mimo zastavané územie obce rešpektujú kontaktné ochranné pásmo ciest III. triedy
- v rozvojových plochách zmiešaných situovať bližšie k zdroju hluku objekty, ktoré tolerujú vyššiu hranicu hluku (plochy statickej dopravy, technické priestory občianskej a technickej vybavenosti..)

B.II.5 Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné - zdroj a intenzita).

Predmetné územie spadá do územia s nízkym až stredným radónovým rizikom. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti využitia tohto územia.

Podľa §132 ods. 1 zák. č. 87/2018 Z. z. každý, kto projektuje alebo stavia bytovú budovu určenú na predaj alebo prenájom alebo nebytovú budovu určenú na poskytovanie služieb je povinný vykonať také preventívne opatrenia, aby objemová aktivita radónu vo vnútornom ovzduší budovy počas pobytu osôb v priemere za kalendárny rok neprekračovala referenčnú úroveň 300 Bq.m³ za kalendárny rok.

Pred výstavbou obytných budov a pobytových miestností je povinnosťou investorov zabezpečiť stanovenie radónového rizika v súlade s § 47 ods.7 zák. č. 355/2007 Z.z. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.

B.II.6 Doplnujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny).

Urbanizované územie obce, je v súčasnosti v symbióze s krajinou a jej tradičným užívaním.

Zásahom do krajiny sú:

- navrhované rozvojové lokality, ktoré sa riešenie ÚPN O snaží začleniť čo najvhodnejšie do krajinnej scenérie (stanovuje sektory s regulatívami, zabezpečujúcimi citlivý prístup rozvoja)
- líniové stavby dopravných a inžinierskych sietí (cesty III.triedy, vedenie VN) – jestvujúce

C) KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

C.I VYMEDZENIE HRANÍC DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

C.I.1 Vymedzenie riešeného územia

Poloha: 48°42'44"S 18°07'19"E

Nadmorská výška: 260 až 975 m n. m. ; v centre obce 270 m n.m.

Riešeným územím územného plánu obce je celý kataster obce. Celková výmera katastra je 5044 ha.

Tabuľka súčasného využitia plochy katastrálneho územia obce

druh	jestvujúci stav	
	ha	%
SPOLU PLOCHA V ÚZEMÍ KATASTRA	5044,0000	100%
poľnohospodárska pôda spolu:	491,8000	9,75
orná pôda	235,2000	4,66
trvalé kultúry:	256,6000	5,09
chmeľníca, vinica	0,0000	0,00
záhrada	27,7000	0,55
ovocný sad	0,0000	0,00
trvalý trávny porast	228,9000	4,54
nelesná stromová a krovinná vegetácia	0,0000	0,0000
ochranná, izolačná a prístenná zeleň	0,0000	0,0000
nepoľnohospodárska pôda spolu:	4552,2000	90,25
lesný pozemok	4453,7000	88,30
vodná plocha	26,2000	0,52
zastavaná plocha a nádvorie	58,7000	1,16
ostatná plocha	13,6000	0,27

Zdroj: PHRaSR obce Zlatníky 2016-2025

C.I.2 Širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia

C.I.2.1 Administratívne začlenenie

Katastrálne územie sa nachádza v Trenčianskom kraji, v okrese Bánovce nad Bebravou. Susedí s katastrami obcí Malé Hoste, Cimenná, Dubodiel, Selec, Kálnica, Hôrka nad Váhom, Podhradie, Prašice a Nemečky.

Zlatníky sú najväčšou obcou Zlatníckej doliny počtom obyvateľov i rozlohou katastrálneho územia.

C.I.2.2 Príslušnosť k ťažisku osídlenia

Ťažisko osídlenia najvyššieho významu predstavuje priestor, ktorý sa vytvára okolo krajského centra Trenčín a okresných sídiel, medzi ktoré patria aj Bánovce nad Bebravou. V zmysle Koncepcie územného rozvoja Slovenska sa

nachádza obec Zlatníky v priestore osídlenia tretej úrovne prvej skupiny v bánoveckobebravskom a partizánskom ťažisku osídlenia.

C.I.2.3 Užšie regionálne vzťahy

Obec Zlatníky je súčasťou Zlatníckej doliny. Kataster má výhodnú polohu, nie je mimoriadne zaťažený dopravou, neprechádza ním žiadny tranzitný dopravný koridor, ide vlastne o koncovú obec doliny. Poskytuje obyvateľom, ale aj návštevníkom regiónu príjemné a tiché prostredie pre bývanie a iné aktivity. Rozmanitosť všetkých zložiek prírody, spätá so špecifickým rázom dodáva regiónu neopakovateľný charakter, ktorý môže byť dobrým východiskom pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu v regióne a aktivít súvisiacich s agroturistikou.

C.I.3 Záujmové územie

Záujmovým územím obce Zlatníky je predovšetkým katastrálne územie obce, v rámci širších súvislostí je to vzťah na susedné sídla, najmä na mesto Bánovce nad Bebravou, ale aj na obce susediace s jej katastrom: Malé Hoste, Cimenná, Dubodiel, Selec, Kálnica, Hôrka nad Váhom, Podhradie, Prašice a Nemečky.

Zo susedných obcí má spracovanú a schválenú územnoplánovaciu dokumentáciu:

- obec Malé Hoste (ÚPN O z roku 2012)
- obec Dubodiel (ÚPN O z roku 2011)
- obec Selec (ÚPN O z roku 2015)
- obec Hôrka nad Váhom (ÚPN O z roku 2006)
- obec Prašice (ÚPN O z roku 2008)
- obec Kálnica (ÚPN O z roku 2012)

Zámery obce rešpektujú rozvojové zámery navrhované v platných územných plánoch susedných obcí súvisiace s dotknutým územím obce Zlatníky.

Z hľadiska zabezpečenia požiadaviek na riešenie územia obce v súvislostiach širšieho záujmového územia je zohľadnené predovšetkým nasledovné:

- podpora rozvoja obce. Podporovaný je predovšetkým rozvoj bývania a zariadenia občianskej vybavenosti, zariadenia cestovného ruchu, rekreácie a voľného času.
- rešpektovanie a vytváranie priestoru pre realizáciu verejnoprospešných stavieb vyplývajúcich zo záväznej časti ÚPN VÚC TK a jeho zmien a doplnkov:
- rešpektovanie a chránenie historicky založených väzieb v urbanistickej štruktúre
- rešpektovanie koridorov dopravnej a technickej infraštruktúry a jej ochranné a bezpečnostné pásma,
- rešpektovať vodohospodárske zariadenia, vodné toky a ich ochranné pásma,
- chrániť prírodu a vytvárať a udržiavať ekologickú stabilitu územia,
- zachovávanie integrity lesných pozemkov, genofondových plôch, a rešpektovanie ochranných pásiem, rešpektovanie zámerov záväzného charakteru, ktoré riešia širšie regionálne a nadregionálne súvislosti pri riešení ÚPN O Zlatníky rešpektovať závery z rozvojových dokumentov TSK:
 - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
 - Plán dopravnej obslužnosti
 - Stratégia rozvoja vidieka TSK 2013-2020
 - Akčný plán udržateľného energetického rozvoja TSK na roky 2013-2020.

C.II CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

C.II.1 Horninové prostredie - inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia.

C.II.1.1 Geologické pomery

Geologická stavba

Územie katastra má rôznorodú geologickú stavbu:

- v severnej a západnej časti je to staršie paleozoikum – proterozoikum veporika a tatrika, ruly, svory a produkty ich diaforézy, s menšími územiami amfibolitov, miestami aj amfibolické ruly
- v južnej časti katastra ide o staršie paleozoikum – proterozoikum veporika a tatrika, páskované a okaté pararuly a migmatity
- vo východnej časti je to neogén, litostratigrafické jednotky sú sivé a pestré íly, prachy, piesky, štrky, slojky lignitu, sladkovodné vápence a polohy tufitov (brodské, gbelské, kolárovske, volkovské a čečehovské súvrstvie); dák – roman

Inžinierskogeologická rajonizácia

Prevažná časť územia v západnej časti katastra leží v rajóne predkvartérnych sedimentov, Inžiniersko-geologický rajón vysokometamorfovaných hornín. Zo severu vbíha do katastra výbežok inžiniersko-geologického rajónu vápencovo-dolomitických hornín. Východná časť katastra sa potom nachádza v Inžiniersko-geologickom rajóne deluviálnych sedimentov s južným výbežkom rajónu kvartérnych sprašových sedimentov

Geochemické typy hornín, kvartérny pokryv

Prevládajúcimi geochemickými typmi hornín sú metapsamity, vápence a ílovce.

Kvartérny pokryv tvoria eolické sedimenty, spraše a piesčité spraše, vápnité sprašovité a nevápnité sprašové hliny, deluviálne sedimenty vcelku, hlinité, hlinito-piesčité, hlinito-kamenité, piesčito-kamenité až balvanovité svahoviny a sutiny ostatné bližšie geneticky nerozlíšené sedimenty, nečlenené predkvartérne podložie s nepravidelným pokryvom.

C.II.1.2 Povrch

Geomorfologické jednotky

Podľa Atlasu krajiny SR je územie katastra obce Zlatníky začlenené do nasledovných geomorfologických jednotiek:

Sústava	Alpsko-himalájska	
	západná časť katastra	východná časť katastra
Podsústava	Karpaty	Panónska panva
Provincia	Západné Karpaty	Západopanónska panva
Subprovincia	Vnútorne Západné Karpaty	Malá Dunajská kotlina
Oblasť	Fatransko-tatranská oblasť	Podunajská nížina
Celok	Považský Inovec	Podunajská pahorkatina
Podcelok	Vysoký Inovec	Nitrianska pahorkatina
Časť		Bánovská pahorkatina

Geomorfologické pomery

Územie katastra obce Zlatníky sa podľa geomorfologického členenia nachádza vo dvoch podsústavách, západná časť v podsústave Karpaty, východná v podsústave Panónska panva, geomorfologické pomery sú teda nasledovné:

	západná časť katastra	východná časť katastra
základné typy erózo-denudačného reliéfu	hornatinový reliéf	reliéf nížinných pahorkatín
Základné morfoštruktúry (typy)	pozitívne morfoštruktúry: hraste a klinové hraste jadrových pohorí	mierne diferencované morfoštruktúry bez agraácie
Základné morfoštruktúry	vrásovo-bloková fatransko-tatranská morfoštruktúra	negatívne morfoštruktúry Panónskej panvy

Morfologicko-morfometrické typy reliéfu

V katastri obce sa nachádzajú štyri morfologicko-morfometrické typy reliéfu:

- pozdĺž západnej a juhovýchodnej hranice katastra sa ťahne pás nižšej hornatiny strednej členitosti s výrazne inverznými plochami
- východnejšie v kontakte s týmto typom sa nachádza nižšia hornatina silne členitá
- v časti podsústavy Panónskej panvy je stredne členitá pahorkatina
- v menšom rozsahu vbieha z východu do katastra mierne členitá pahorkatina

C.II.1.3 Pôda

Pôdne typy a pôdne jednotky

Prakticky celé územie katastra tvoria pôdne typy kambizeme a luvizeme,

Pôdnymi jednotkami sú kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre; zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín. V severovýchodnej časti katastra luvizeme modálne, kultizemné a pseudoglejové, sprievodné pseudogleje luvizemné; zo sprašových hĺn, na juhovýchode katastra aj kambizeme modálne a kultizemné nasýtené až kyslé, sprievodné rankre a kambizeme pseudoglejové; zo stredne ťažkých až ľahších skeletnatých zvetralín nekarbonátových hornín.

Pôdne druhy

Charakteristika pôdnej zrnitosti a z nej vyplývajúce rozdelenie pôdných druhov je založené na identifikácii percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií jemnozeme, skeletu, a organických látok. Podrobnejšia klasifikácia pôd prihliada na charakter a veľkosť zrnitostných častíc, zastúpenie jednotlivých frakcií jemnozeme ako aj na obsah v nej zastúpených organických a minerálnych látok.

Pôda v katastri obce je prevažne piesčito-hlinitá alebo hlinitá so strednou až veľkou retenčnou schopnosťou a priepustnosťou, v západnej časti je to skôr malá až stredná retenčná schopnosť a stredná až veľká priepustnosť.

Vlhkostný režim pôd je v západnej časti vlhký, na ostatnom území katastra mierne vlhký..

C.II.1.4 Hydrologické podmienky

Kataster obce Zlatníky patrí do hydrogeologického regiónu neogénu Nitrianskej pahorkatiny s určujúcim typom medzizmovej priepustnosti. Nachádza sa v hlavnom povodí rieky Nitra s priemerným ročným odtokom 5-10 l.s⁻¹.km⁻² (priemer za r. 1931-1980). Ide o oblasť vrchovinnú-nížinnú s dažďovo snehovým režimom odtoku, pričom maximálny špecifický odtok s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov je 0,4-0,7 minimálny 0,5-1,0 l.s⁻¹.km⁻².

Samotný kataster obce patrí do oblasti s miernou kvantitatívnou charakteristikou prietochnosti a hydrogeologickou produktivitou ($T=1 \cdot 10^{-4} - 1 \cdot 10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$).

C.II.1.5 Ložiská nerastov

V katastrálnom území obce Zlatníky:

- nie sú evidované chránené ložiskové územia a dobývacie priestory
- nie sú evidované objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín,
- sú evidované staré banské diela (33)
- nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast
- v juhovýchodnej časti katastrálneho územia obce Zlatníka sa nachádzajú útvary geotermálnych vôd

ÚPN O vytvára podmienky na požiadavky:

- dodržiavať § 15 ods. 1 a ods.2 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov
- rešpektovať útvary geotermálnych vôd na odstránenie nelegálnych skládok.

C.II.1.6 Seizmicita

Seizmické ohrozenie vyjadruje pravdepodobnosť neprekročenia seizmického pohybu počas denného časového intervalu na zvolenej záujmovej lokalite.

Územia zaraďujeme na báze izolínne maximálnej možnej intenzity zemetrasenia. Určuje nám potenciálny výskyt zemetrasenia určitej intenzity. Seizmické ohrozenie sa vyjadruje v hodnotách makroseizmickej intenzity (°MSK 64).

Kataster obce Zlatníky sa nachádza na rozhraní seizmickej intenzity 6 a °MSK.

C.II.1.7 Radonové riziko

Predmetné územie spadá do územia s nízkym až stredným radónovým rizikom. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti využitia tohto územia.

Podľa §132 ods. 1 zák. č. 87/2018 Z. z. každý, kto projektuje alebo stavia bytovú budovu určenú na predaj alebo prenájom alebo nebytovú budovu určenú na poskytovanie služieb je povinný vykonať také preventívne opatrenia, aby objemová aktivita radónu vo vnútornom ovzduší budovy počas pobytu osôb v priemere za kalendárny rok neprekračovala referenčnú úroveň 300 Bq.m³ za kalendárny rok

C.II.2 Klimatické pomery - zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov).

Klimatické oblasti

Prevažná časť katastra obce spadá do okrsku teplého, mierne vlhkého, s miernou zimou, ktorý vykazuje nasledovné klimatické znaky: január do -3 °C, júl nad 16 °C, letné dni do 50. Stredná až západná časť katastra prevažne 500 m n.m.sa nachádza v okrsku mierne teplom, veľmi vlhkem, vrchovinovom (júl nad 16 °C, letné dni do 50, resp. mierne chladnom, veľmi vlhkem (júl 12 °C – 16 °C).

Priemerné teploty

V údolí Bebravy do 500 m prevláda mierne chladná kotlinová klíma. Výrazne sa tu uplatňuje teplotná inverzia. Najvyššie polohy sú v chladnej podnebanej oblasti, podoblasti mierne chladnej. Priemerná ročná teplota sa pohybuje od 5 °C do 6 °C. Priemerná júlová teplota je 14 °C – 16 °C. Priemerná januárová teplota je - 4 °C- - 6 °C. Počet letných dní sa pohybuje od 20 do 30. Počet mrazových dní je 160 – 180. Snehová pokrývka je 100 – 140 dní.

	kataster obce		
	západná časť	stredná časť	východná časť
Priemerná ročná teplota aktívneho povrchu pôdy (°C)	8-9	9 – 11	11-12
Priemerná teplota vzduchu v januári (°C)	-4 – -5	-3 – -4	-2 – -3
Priemerná teplota vzduchu v júli (°C),	14-16	16-18	18-19
Počet vykurovacích dní v roku	280-320	240-280	220-240

Priemerné úhrny zrážok

	kataster obce		
	západná časť	stredná časť	východná časť
Priemerný ročný úhrn zrážok (mm)	900-1000	800-900	700-800
Priemerný úhrn zrážok v januári (mm)	60-70	50-60	40-50
Priemerný úhrn zrážok v júli (mm)	80-100	60-80	60-80
Absolútne mesačné maximum zrážok (mm)	300-350	250-300	200-250

Veterné pomery

Prevládajúce prúdenie vzduchu na územia tohto regiónu je severné. V závislosti od podmienok reliéfu sa lokálne mení smer prúdenia. Priemerné rýchlosti vetra stúpajú v závislosti od rastúcej nadmorskej výšky a od zmeny orientácie reliéfu.

C.II.3 Ovzdušie.

Oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Bánovce nad Bebravou jeden z menej znečistených regiónov. Vo väčšine prípadov sa produkcia znečisťujúcich látok v okrese pohybuje pod úrovňou SR. Najmenej znečisťujúcich látok bolo produkovaných v prípade oxidu siričitého, oxidu uhľnatého a oxidov dusíka.

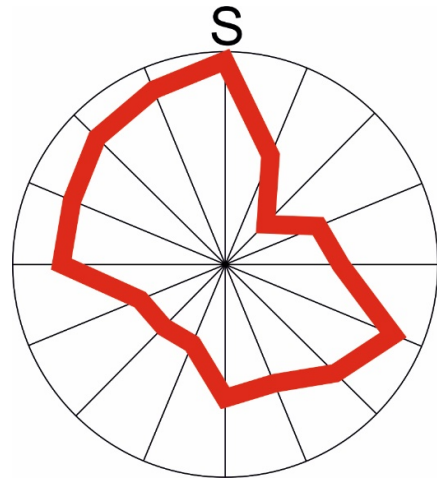
V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Najviac znečisťujúcich zdrojov sa nachádza v okresnom meste Bánovce nad Bebravou, ale aj v meste Partizánske, Topoľčany, Prievidza.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste III. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste Bánovce nad Bebravou, ale aj v meste Partizánske, Topoľčany, Prievidza.

Hlukové pomery sú na území katastra obce Zlatníky ovplyvnené hlavne dopravou z ciest III. triedy.

Plošné využitie území navrhovaných na bývanie ÚPN O rieši urbanisticky tak, aby bola zabezpečená jeho ochrana pred hlukom z dopravy, resp. výrobných zón v súlade s vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v platnom znení.

C.II.4 Vodné pomery - povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.

Ochranu vôd upravuje najmä zákon č. 364/ 2004 Z. z. o vodách. Do k. ú. obce nezasahuje žiadna CHVO.

C.II.4.1 Vodné plochy a toky

Širšie územie obce Zlatníky spadá do povodia rieky Bebrava prostredníctvom toku Livina, ktorý preteká stredom obce od severozápadného okraja smerom k juhovýchodnému okraju katastra obce. Ľavostrannými prítokmi toku Livina sú Smilovský a Cigánsky potok a prepych Livina. Tok Bebrava tečie mimo širšieho územia. Bebrava je aj hlavným recipientom pre odvádzanie povrchových vôd zo širšieho územia. Jeho hlavnými prítokmi v širšom území sú pravostranné toky Haláčovka, Livina a Chocina. Tok Bebrava je upravený a má na viacerých úsekoch vybudované ochranné hrádze. Pre reguláciu povrchových odtokov v širšom území katastru obce Zlatníky sú vybudované vodné nádrže Haláčovce a Nemečky. Zdroje povrchovej vody vytvára riečna sústava. Riešená obec Zlatníky spadá do povodia rieky Bebravy. Hlavným recipientom pre odvádzanie povrchových vôd je tok Livina so svojim ľavostranným prítokom – Smilovským a Cigánskym potokom, ktorý vyúsťuje do toku Livina v zastavanej časti obce. Uvedené toky sú v rámci katastrálneho územia prevažne upravené, no dochádza k ich vybrežovaniu a následne aj k zaplavovaniu okolia obce.

Uvedené vodné toky patria do správy Povodia Váhu. Na území obce sa v súčasnosti nenachádzajú vodné nádrže, no vzhľadom na dosť členitý terén, ktorý má za následok značný povrchový odtok a tým vyvolané sezónne zaplavovanie okolitého územia, si uvedené vyžaduje budovanie malých vodných nádrží.

C.II.4.2 Podzemné vody

Podzemné vody sú v širšom okolí obce ovplyvnené geológiou a závisia od výdatnosti zrážok. Riešené územie na základe využiteľnosti zrážok je hodnotené s veľmi nízkym stupňom využiteľnosti zásob spodnej vody (Zlatnícka dolina je tektonickou oblasťou a geologické podložie je tvorené tektonickou roklínou, čo má za následok, že podzemná voda sa čiastočne stráca). Na území obce sa nachádzajú dve významnejšie studne, ktoré sú vŕtané. Jedna je v severovýchodnej časti pri ZŠ a je hlboká cca 22,4 m a výdatnosť sa pohybuje cez 1,27 l/s. Má vyhovujúcu kvalitu vody a je využívaná. Druhá v južnej časti obce „HZY-1“ pri toku Liviny je hlboká cca 90,0 m s výdatnosťou do cca Q=1,08 l/s. Je využívaná poľnohospodárskym podnikom NVL AGRO Bánovce, ktorý má v južnej okrajovej časti obce hospodársky dvor (živočíšna výroba-HD). Voda zo studne je ďalej dopravovaná cez ČS, situovanú v areáli hospodárskeho dvora pri administratívnej budove až do 25 m3 zemného vodojemu. Uvedená studňa je v plnej miere využívaná pre potreby poľnohospodárskeho podniku. Ochranné pásmo 1. stupňa uvedených vodných zdrojov je 10,0 m. V obci je ešte niekoľko studní (situované v severovýchodnej a južnej časti), ktoré však pre svoju malú výdatnosť a nevhodnú kvalitu vody majú len nepatrný význam pre obec. Ďalej v katastri obce sa nachádzajú potenciálne zdroje vody a to vývarisko prameňa Chocina a vývarisko prameňa Poddiel.

Vývarisko Chocina

Nachádza sa v doline Chocina nad ukončením asfaltovej lesnej účelovej komunikácie. Sumárna výdatnosť vývariska bola cca 1,50 l/s. Na základe rozboru vody táto nevyhovovala mikrobiologickým požiadavkám STN 75 7111 Pitná voda. Je predpoklad, že po úprave prameňa sa mikrobiologická závadnosť neobjaví.

Vývarisko Poddiel

Nachádza sa v doline Chociny v pravostrannej dolinke Stredného Poddielu. Ide o rozsiahle vývarisko podzemných vôd, ktoré má puklinový charakter. Sumárna výdatnosť vývariska bola cca 7,46 l/s. Na základe rozboru vody táto vyhovovala mikrobiologickým a biologickým požiadavkám STN 75 7111 Pitná voda. Od obce je vzdialený cca 8 km. V obci sa nenachádza geotermálny vodný zdroj. Najbližší je evidovaný v obci Libichava a to vrt J-1, ktorý je situovaný v severovýchodnej okrajovej časti na parcele patriacej Fruktopu Ostratice.

C.II.4.3 Citlivé oblasti

Citlivé oblasti dotknutého územia sú všetky útvary povrchových vôd, ktoré sa v ňom vyskytujú. V zmysle nariadenia vlády SR č.174/ 2017 sa za citlivé oblasti ustanovujú vodné útvary povrchových vôd na území SR, teda aj časť k. ú. obce Zlatníky patrí k citlivým oblastiam.

C.II.4.4 Zraniteľné oblasti

Zraniteľnými oblasťami sú v zmysle § 34 vodného zákona poľnohospodársky využívané územia, z ktorých zrážkové vody odtekajú do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l-1 alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť.

V zraniteľnej oblasti podľa prílohy č.1 Nariadenia vlády SR č. 174/2017 sa obec Zlatníky nenachádza.

C.II.4.5 Odvádzanie a likvidácia odpadových vôd

V súčasnom období nemá obec vybudovanú celoobernú splaškovú kanalizáciu s čističkou odpadových vôd. Odpadové vody sú zachytávané do žump, ktorých umiestnenie a technický stav vo väčšine nevyhovuje ustanoveniam normy STN 73 6710 v dôsledku čoho dochádza k únikom splaškových vôd do podzemia a znečisťovaniu podzemných vôd. Vybudovanie kanalizačného systému a čističiek odpadových vôd v záujme riešenia ekologických problémov obcí patrí medzi hlavné priority mikroregiónu.

Obec Zlatníky patrí v okrese Bánovce nad Bebravou do aglomerácie Šišov s 2001 – 10000 EO. Na ČOV Šišov sú navrhované napojiť obce Šišov, Libichava, Malé Hoste, Pochabany, Veľké Hoste a Zlatníky.

Na základe vyjadrenia Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti a.s. uvádzame:

- V roku 2008 bolo vydané územné rozhodnutie pre Región Bánovce nad Bebravou, odvedenie a čistenie odpadových vôd, zásobovanie pitnou vodou časť II., ktorého súčasťou je Sústava č.2 – Skupinový vodovod Zlatnícka dolina.
- V roku 2018 bol vypracovaný projekt pre stavebné povolenie a realizáciu stavby „Skupinový vodovod Zlatnícka dolina – prívod vody“.

C.II.5 Pôdne pomery - kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.

Pôdny kryt v obci je tvorený hlavne kambizemami a luvizemami. Luvizeme pokrývajú hlavne časti katastra obklopujúce korytá tunajších vodných tokov.

C.II.5.1 Poľnohospodárska pôda

Celková výmera katastrálneho územia obce je 5044,0 ha. Poľnohospodárska pôda spolu činila celkovo 491,8 ha. Nepoľnohospodárska pôda tvorila 4552,1 ha. V sledovanom období nedošlo k výraznejšej zmene výmery jednotlivých pôd. Najvyššie zastúpenie majú lesné pozemky, ktorých výmera stúpila na 4453,7 ha.

V katastrálnom území obce Zlatníky nie sú evidované žiadne hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácií š.p..

V k. ú. Zlatníky, veľkobloková orná pôda zaberá 29,3 % (13 350 ha).

Reálne prejavy v podobe výmoľovej erózie sú viditeľné aj v obci Zlatníky.

Pôdne pomery sú podrobnejšie charakterizované v kapitole B.I.1

Štruktúra poľnohospodárskej pôdy

druh	jestvujúci stav	
	ha	%
spolu pôda v území katastra	5044,0000	100%
poľnohospodárska pôda spolu:	491,8000	9,75%
orná pôda	235,2000	4,66%
trvalé kultúry:	256,6000	5,09%
chmeľnica, vinica	0,0000	0,00%
záhrada	27,7000	0,55%
ovocný sad	0,0000	0,00%
trvalý trávny porast	228,9000	4,54%

Zdroj: PHRaSR obce Zlatníky 2016-2025

Bonitovaná pôdno-ekologická jednotka (BPEJ) v k. ú. Zlatníky

V zmysle nariadenia vlády SR č.58/2013 Z.z. a prílohy č.2 sa v zozname najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy uvádzajú v katastrálnom území Zlatníky nasledovné BPEJ: 0207003, 0211012, 0256002, 0256005, 0771242, 0771245.

Bonitované pôdnoekologické jednotky, na ktorých dochádza k záberu poľnohospodárskej pôdy sú uvedené v tabuľke vyhodnotenia záberov poľnohospodárskej pôdy (viď kapitolu B.I.1).

Fyzikálna degradácia pôdy

- potenciálna ohrozenosť poľnohospodárskej pôdy veternou eróziou je prevažne v kategórii 1
- potenciálna vodná erózia na poľnohospodárskej pôde je prevažne v kategórii 2
- erózný účinok prívateľného dažďa je v kategórii 2
- náchylnosť poľnohospodárskej pôdy na kompakciu je v kategórii 4

Návrh účinnej protieróznej ochrany poľnohospodárskej pôdy je potrebné dodržiavať z hľadiska ekologickej stability a udržateľnosti poľnohospodárskej krajiny. Zúrodňovacie opatrenia na eróziu poškodených pôdach vychádzajú zo zákonných nariadení a opatrení ochrany PPF (zákon 220/2004 Z.z. §5): výsadba účelovej poľnohospodárskej a ochrannej zelene, vrstevnicová agrotechnika, striedanie plodín s ochranným účinkom, mulčovací medziplodina kombinovaná s bezorbovou agrotechnikou, bezorbová agrotechnika, osevné postupy so striedaním plodín s ochranným účinkom, usporiadanie honov v smere prevládajúcich vetrov, iné opatrenia, ktoré určí pôdna služba podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy.

Nitrátová direktíva

Obec Zlatníky nie je zaradená medzi obce so zraniteľným územím..

Vykonané zásahy do pôdy

V katastrálnom území obce Zlatníky nie sú evidované žiadne hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácií š.p.

C.II.6 Fauna, flóra - kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov.

C.II.6.1 Fauna

Zoogeografické členenie územia

Z hľadiska zoogeografického členenia terestrického biocyklu patrí územie Slovenska do oblasti palearktiskej, podoblasti Eurosibijskej. Územie riešenej obce, radíme do provincie listnatých lesov a do podkarpatského úseku.

Limnický biocyklus Slovenska patrí do euromediteránnej zoogeografickej podoblasti. Prevažná väčšina územia patrí do severopontického úseku pontokaspickej provincie. Jej vody odvádza Dunaj do Čierneho mora. Riešené územie spadá do podunajského okresu a do stredoslovenskej časti.

Reálna fauna územia

Územie okresu Bánovce nad Bebravou, do ktorého patrí aj kataster obce Zlatníky, leží v Západných Karpatoch, čo sa odráža aj na zastúpení živočíšnych druhov a ich spoločenstiev. Relatívna zachovalosť vegetačného krytu (bukových lesov, kosných lúk a pasienkov) má vplyv aj na prirodzenú diverzitu živočíšnych spoločenstiev. Významný je vplyv Panónskej oblasti.

Územie okresu sa vyznačuje druhovo pestrými spoločenstvami bezstavovcov a stavovcov. Územie svojim faunistickým charakterom patrí hlavne do listnatých lesov stredných polôh. Na tieto biotopy sú viazané živočíšne druhy takmer všetkých významnejších systematických skupín bezstavovcov, najmä z triedy hmyzu a veľký počet zástupcov stavovcov zo všetkých tried (ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce), ktorých druhové zloženie je závislé hlavne na type biotopu a miery jeho ovplyvnenia človekom.

Obojživelníky a plazy: zaznamenané boli napr. druhy ako salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), mlok bodkovaný (*Triturus vulgaris*), mlok horský (*Triturus alpestris*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), ropucha bradáčnatá (*Bufo bufo*), ropucha zelená (*Bufo viridis*) a rosníčka zelená (*Hyla arborea*). Z plazov boli zistené napr. druhy ako jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*), jašterica múrová (*Podarcis* (= *Lacerta*) *muralis*), slepúch lámavý (*Anguis fragilis*), užovka obojková (*Natrix natrix*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), užovka stromová (*Elaphe longissima*) a užovka fľakaná (*Natrix tessellata*).

Vtáky: Na skalné biotopy je viazaný sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*). Výskyt orla skalného (*Aquila chrysaetos*) je veľmi ojedinelý. Sokol sťahovavý a orol skalný (ale aj iné druhy dravcov a sov) sú ohrozené viacerými negatívnymi faktormi (vykrádanie hniezd na komerčné účely, zmeny biotopu, intenzívna lesohospodárska činnosť, rozsiahla sieť vysokonapäťovej sústavy elektrického vedenia, horolezectvo, strelné poranenia otrávené návnady) v rôznych kombináciách v závislosti, o ktorý druh sa jedná.

Z ďalších druhov dravcov boli zistené v hniezdnom období: sokol lastovičiar (*Falco subbuteo*), sokol myšiár (*Falco tinnunculus*), jastrab krahulec (*Accipiter nisus*), jastrab lesný (*Accipiter gentilis*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), myšiak lesný (*Buteo buteo*). Zo sov sú to: výr skalný (*Bubo bubo*), kuvik vrabčí (*Glaucidium passerinum*), kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), sova lesná (*Strix aluco*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*) a myšiarka ušatá (*Asio otus*).

Extenzívne obhospodarované lúky sú biotopom chliašťa poľného (*Crex crex*). K vzácnym hniezdičom patrí aj bocian čierny (*Ciconia nigra*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*) a tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*). Tetrov hlucháň je v súčasnosti druhom, ktorý pomaly vymiera. Z pomerne stabilných populácií ostalo iba veľmi málo izolovaných mikropopulácií.

Cicavce: Z väčších cicavcov sa vyskytujú napr. vydra riečna (*Lutra lutra*), mačka lesná (*Felis silvestris*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vlk dravý (*Canis lupus*) a medveď hnedý (*Ursus arctos*).

Územie sa vyznačuje zaujímavou a druhovo pestrú faunou bezstavovcov. Vyskytujú sa tu zástupcovia takmer všetkých významnejších systematických skupín bezstavovcov, najmä z triedy hmyzu.

Podľa analýzy zoogeografického zloženia jednej z najpočetnejších skupín hmyzu-motýľov – patrí najväčší počet druhov k eurosibírskej zložke. Významne sú zastúpené aj druhy orientálnej, holoarktickej a európskej zložky. Z ekologického hľadiska sa najväčší počet druhov motýľov viaže na biotop listnatého lesa a lesostepi. Aj keď fauna bezstavovcov tejto oblasti nie je uspokojivo preskúmaná, už doterajšie údaje potvrdzujú prírodovednú hodnotu tohto územia.

Osídlenie územia stavovcami závisí od geografickej polohy, nadmorskej výšky a iných prírodných podmienok. Niektoré druhy vtákov a cicavcov žijú len v pôvodných spoločenstvách, ktoré sú stále vzácnejšie a ľudskou činnosťou každoročne viac ohrozené, niekedy až likvidované. Ich obnova je nemožná a z ekonomického hľadiska je stále prvoradá preventívna ochrana.

Zoocenózy jednotlivých druhov biotopov

Diverzita živočíšnych druhov územia závisí predovšetkým od jednotlivých typov prostredia, v ktorých sa vyvíjajú charakteristické spoločenstvá živočíchov v interakcii s ostatnými prírodnými zložkami, či už abiotického (horninové prostredie, pôda, klíma) alebo biotického charakteru (rastlinstvo) a taktiež interakcii s urbánnymi a technickými prvkami v krajine.

Na území okresu Bánovce nad Bebravou a teda aj katastra obce Zlatníky, môžeme rozlíšiť niekoľko typov spoločenstiev. Sú to:

Zoocenózy listnatých a zmiešaných lesov

Lesné prostredie, do ktorého z praktických dôvodov rátame aj ekotónové pásmo, je najbohatšie na druhy. V lesnej pôde žije viacero druhov dážďoviek, mnohonôžok, stonôžok a rovnakonôžok. V jej horných vrstvách vrátane hrabanky žije množstvo druhov mäkkýšov, pričom prevládajú mäkkýše lesov.

Biotopy listnatého lesa obýva početná skupina chrobákov, predovšetkým z čeľade bystruškovitých (*Carabidae*), napríklad viacero druhov utekáčikov, bystruška medená (*Carabus cancellatus*), bystruška zlatá (*Carabus auronitens*), tiež drobčiky (*Staphylinidae*), krasone (*Buprestidae*) a i. Fúzačovité (*Cerambycidae*) reprezentujú napríklad fúzač hrubý (*Prionus coriarius*) a fúzač bukový (*Cerambyx scopolii*).

Hojná, čo do druhovej diverzity, je fauna motýľov. Typické pre bukové a iné listnaté lesy sú napríklad okáň bukový (*Agria tau*), dúhovec väčší (*Apatura iris*), perlovec striebrostopásavý (*Argyrogonome paphia*). Listnaté lesy obývajú aj početné druhy dvojkrídlovcov (*Diptera*), peštríc (*Syrphidae*) a mušicovitých (*Bibionidae*).

Z obojživelníkov listnaté lesy obývajú vo vhodných podmienkach mlok obyčajný (*Triturus vulgaris*), mlok vrchovský (*Triturus alpestris*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), skokan hnedý (*Rana temporaria*).

Z hlodavcov v lesných spoločenstvách žijú veverica stromová (*Sciurus vulgaris*), plch sivý (*Glis glis*), predovšetkým na rúbaniskách plšik lieskový (*Muscardinus avellanarius*), v lesoch s dostatkom podrastu plch lesný (*Dryomys nitedula*).

Z mäsožravcov v lesoch okresu žijú vlk dravý (*Canis lupus*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), na okrajoch lesa a v ekotónovej zóne hranostaj čiernochvostý (*Mustela erminea*), všeobecne v lesoch kuna lesná (*Martes martes*) a jazvec lesný (*Meles meles*). Z mačkovitých šeliem sa tu vyskytuje napr. mačka divá (*Felis silvestris*).

Zoocenózy lúk a pasienkov

V prostredí horských lúk žije viacero druhov bystruškovitých (*Carabidae*) – bystruška medená (*Carabus cancellatus*), bystruška lesklá (*Carabus absoletus*), bystruška zlatá (*Carabus auronitens*), bystruška kožovitá (*Carabus coriaceus*) a fúzačovité (*Cerambycidae*) i zdochlinárovité (*Silphidae*). Diapazón chrobákov dopĺňajú viaceré druhy svetieliek (*Lampyridae*), krasoňov (*Buprestidae*), lienok (*Coccinellidae*), lískaviek (*Chrysomelidae*), nosáčikov (*Curculionidae*) a i. Žije tu aj viacero druhov včelovitých (*Apidae*) – napr. čmele (*Bombus* sp.).

Výraznú skupinu predovšetkým v prostredí kvetnatých lúk a pasienkov tvoria motýle, z mnohých druhov a čeľadi uvádzame výraznejšie, napr. z vretienkovitých (*Zigaenidae*), zelenáčka štiavového (*Procris statice*), vretienku materinodúškovú (*Zygaena purpuralis*), vretienku obyčajnú (*Zygaena filipendulae*), očkane (*Satyridae*), babôčky (*Nymphalidae*), hnedáčiky (*Melitaea*), ohniváčiky – napr. ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*) a ohniváčik modrolesklý (*Lycaena alciphron*), súmračníky (*Hesperiidae*) a mlynárik (*Pieridae*). Žijú tu aj početné druhy dvojkrídlovcov (*Diptera*), ovadov (*Tabanidae*), peštríc (*Syrphidae*), múch (*Muscidae*) a bzučiviek (*Calliphoridae*).

Z obojživelníkov sa v zoocenózach lúk a pasienkov vyskytujú ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), kunka žltobruhá (*Bombina variegata*) – na dlhšie zamokrených poľných cestách a v zamokrených plytkých depreskách.

Plazy v prostredí lúk a pasienkov reprezentujú užovka obojková (*Natrix natrix*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), vretenica severná (*Vipera berus*), jašterica bystrá (*Lacerta agilis*) a slepých lámavý (*Anguis fragilis*). V prostredí horských lúk sa vzácnejšie vyskytuje jašterica živorodá (*Zootoca vivipara*).

Oproti lesnému prostrediu, je čo do diverzity druhov, avifauna početne menej zastúpená. Podstatná je, že viaceré druhy hniezdiace a žijúce v lesných komplexoch disponujú trofickou základňou situovanou v trvalých trávnych porastoch. Týka sa to predovšetkým väčšiny druhov dravcov, krkavca čierneho (*Corvus corax*) a druhov, komunikujúcich medzi lesom, ostrovčekmi remízok a lesíkov a sukcesne porastenými lúkami.

Z cicavcov viac menej „holé“ biotopy lúk a pasienkov využívajú krt obyčajný (*Talpa europaea*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*) – vyhrabáva si tu aj nory. Horskými a podhorskými lúkami sa pohybuje vlk dravý (*Canis lupus*) v rámci kontroly svojho teritória (predovšetkým v zime vo svorkách). Loví tu viacero druhov netopierov prilietajúcich z lesa alebo zo stavaného územia. Z myšovitých sa v tomto biotope na vlhkých lúkach vyskytuje ryšavka tmavopása

(*Apodemus agrarius*), z hrabošovitých hraboš poľný (*Microtus arvalis*). Lúky všeobecne, teda aj sukcesne porastené, sú domovom zajaca poľného (*Lepus europaeus*), aj keď v podmienkach severného Slovenska klesá jeho hustota so stúpajúcou nadmorskou výškou. Z párnokopytníkov zoocenózu využíva predovšetkým srnčia zver – srnec lesný (*Capreolus capreolus*), z trofických príčin aj jelenia zver – jeleň lesný karpatský (*Cervus elaphus montanus*) a diviak lesný (*Sus scropha*).

Zoocenózy pramenísk a vlhkých stanovišť, vrátane vlhkých lúk

Sú špecifickým stanovišťom, ktorý obohacuje krajinu a jej diverzitu o ďalšie živočíšne druhy. Žijú tu špecifické druhy mäkkýšov, pavúkov (*Araneae*) – napr. križiak pestrý (*Argiope bruennichi*), mnohonôžok, motýľov a dvojkridlovcov.

Tieto biotopy obsahujú bohatú faunu chrobákov, žije tu, v závislosti od lokalít a stanovišť, bystruška zrnitá (*Carabus granulatus*), vodomilovité (*Hydrophilidae*), zdochlinárovité (*Silphidae*), drobčičky, liskavky, nosáčky.

Významný je na týchto stanovištiach prínos fauny motýľov. Žijú tu napríklad trávovec (*Crambus perlatus*), vretienka materinodúšková (*Zygaena purpuralis*), spriadač hluchavkový (*Arctia dominula*), spriadač chrastavcový (*Diacrisia vulpinaria*), perlovce, hnedáčky.

V terénnych zníženinách relatívne plytko naplnených vodou žijú a rozmnožujú sa kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), menej ropucha zelená (*Bufo viridis*) a rosnička zelená (*Hyla arborea*). Menej často sa v takýchto malých depresiách objavujú mloky, napr. mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*). Na vlhkých lúkach i mokrých zníženinách bežne žije užovka obojková (*Natrix natrix*).

Na zoocenózy pramenísk, vlhkých stanovišť a vlhkých lúk sa viažu spôsobom života špecifické druhy vtákov: zvýšený výskyt obojživelníkov i plazov priťahuje bociana bieleho (*Ciconia ciconia*), zriedkavejšie i bociana čierneho (*Ciconia nigra*). Svieže a vlhké lúky, mozaikovitě zamokrené sú prirodzeným biotopom chriašťa poľného (*Crex crex*), cibíka chochlatého (*Vanellus vanellus*) a prhľaviara červenkastého (*Saxicola rubetra*).

V takýchto zoocenózach žijú niektoré, predovšetkým drobné zemné cicavce, napr. piskor malý (*Sorex minutus*).

Zoocenózy vodných tokov a vodných nádrží

Tieto zoocenózy zahŕňajú vodné toky, na ne naviazanú sprievodnú vegetáciu bylinnú i drevinnú, tiež vodné nádrže prirodzeného charakteru, ale i technické diela s určitým stupňom okupovania flórou a faunou. Pre vodnú a pri vode žijúcu faunu sú v okrese rozhodujúce predovšetkým hlavné toky s väčšími, rozhodujúcimi prítokmi. Výskyt charakteristických živočíšnych druhov, ale i vzácných a chránených je viazaný aj na množstvo ďalších malých vodných tokov, ak disponujú nenarušenými korytami a kvalitnou sprievodnou vegetáciou.

Z mäkkýšov sa na takéto biotopy viažu napr. vretienka, ale aj niektoré druhy mnohonôžok, stonožiek a pavúkov.

Na riešenom území sú vodné typy biotopov reprezentované predovšetkým tečúcimi vodami. Väčšina vodných tokov je zastúpená početnými pramennými vlásočnicami, bystrinami a horskými potokmi, ktoré pretekajú lesom alebo otvorenou krajinou.

Dôležitým faktorom pre faunu je dostatočná brehová vegetácia. V jarnom období v čase príválových vôd, sa v blízkosti tokov vytvárajú rôzne veľké biotopy mŕtvych ramien, ktoré pri priaznivých klimatických podmienkach umožnia v plnej miere rozmnožovací cyklus niektorým živočíšnym druhom.

Tieto biotopy obsadzujú viaceré druhy motýľov, napr. mniška vrbová (*Leucoma salicis*), spriadač hluchavkový (*Arctia dominula*), piadivkovité a morovité motýle, vedľa nich žijú niektoré druhy muškovitých (*Simuliidae*), ovadovitých (*Tabanidae*) a pestrícovitých (*Syrphidae*).

Lužné lesy sú po klasických lesoch druhým prostredím najbohatším na avifaunu. Pôvodne sú to jednak špecifické lesné druhy žijúce v niekdajších rozsiahlejších a bohatších lužných lesoch (niektoré druhy sem prenikajú z klasického lesného prostredia alebo tolerujú podmienky lužného lesa) a jednak druhy vodné a pri vode žijúce.

Osobitnú skupinu tvoria druhy, ktorých pobyt je tu zaznamenávaný len v súvislosti s migráciami a aj to len v prípade, že pre ten ktorý druh sú tu vytvorené vhodné vhodné pobytové podmienky. Medzi tieto druhy patria labuť hrbozobá (*Cygnus olor*) – veľmi zriedkavo, kačica hviezdárka (*Anas penelope*), kačica ostrochvostá (*Anas acuta*), kačica chrapľavá (*Anas querquedula*), chochlačka bielooká (*Aythya nyroca*), brehár čiernochvostý (*Limosa limosa*), čajka čiernohlavá (*Larus melanocephalus*), čajka malá (*Larus minutus*), čajka sivá (*Larus canus*), rybár veľkozobý (*Sterna caspia*), rybár malý (*Sterna albifrons*), čorík bahenný (*Chlidonias hybridus*), čorík čierny (*Chlidonias niger*).

Zoocenózy vodných tokov a vodných nádrží obývajú aj druhy cicavcov, špecificky naviazané na prostredia horských bystrín, pomalšie tečúcich vodných tokov i vodných nádrží s relatívne stojatou vodnou hladinou a na pobrežnú vegetáciu.

Typickým predstaviteľom čeľade lasicovitých je vydra riečna (*Lutra lutra*), vyskytujúca sa na všetkých väčších tokoch okresu.

Mačka divá (*Felis silvestris*) nie je typickým predstaviteľom pri vode žijúcej šelmy, vyskytuje sa však v priestorovo rozľahlejších zostatkoch lužného lesa, v blízkosti klasických lesných komplexov. Z myšovitých sa v pobrežných krovinách vyskytuje ryšavka tmavopása (*Apodemus agrarius*), v zárastoch pri vode rastúcich bylín, trstín alebo vrbín, myška drobná (*Micromys minutus*), z hrabošovitých je na vodu naviazaný hryzec vodný (*Arvicola terrestris*).

Diviak obyčajný (*Sus scropha*), podobne ako mačka divá, tiež nie je typickým predstaviteľom pri vode žijúceho druhu, výrazne troficky je naviazaný na priestorovo rozľahlejšie zostatky lužných lesov, kde preniká z blízkych väčších lesných komplexov.

Zoocenózy na ornej pôde

Sú to otvorené priestory, často aj s rozptýlenou drevinovou vegetáciou, situované obyčajne najbližšie k zastavaným územiam obcí (s ekonomicky podloženou dostupnosťou), v ktorých prevláda orná pôda. Keďže

priestory patria medzi najviac atakované ľudskou činnosťou, predstavujú tieto zoocenózy pobytové, potravné a niekedy i reprodukčné možnosti pre úzky diapazón druhov, tolerujúcich takéto podmienky.

V študovanom okrese sú to veľkablokové i maloblokové plochy ornej pôdy, prípadne i mozaiky políčkok umiestnené v blízkosti sídiel, v ktorých sa sekundárne prírodné podmienky často, prevažne každoročne, menia v závislosti od spôsobu hospodárenia a výberu plodín/kultúr.

Z významných druhov živočíchov, sa v takejto zoocenóze viac menej stabilne, vyskytujú obojživelníky, plazy, vtáky a cicavce: z obojživelníkov sú to predovšetkým ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*) – v sezónnych mlákach poľných ciest a terénnych depresí, z plazov užovka obojková (*Natrix natrix*). Vtáctvo je paradoxne, napriek častému vyrušovaniu ľudskou činnosťou, reprezentované prítomnosťou viacerých druhov európskeho alebo národného významu – prepelice poľnou (*Coturnix coturnix*), viacej jarabice poľnou (*Perdix perdix*), bažantom poľným (*Phasianus colchicus*), pľhaviarom čiernohlavým (*Saxicola torquata*), strnádok lúčnou (*Miliaria calandra*), strnádok žltou (*Emberiza citrinella*), pipiškou chochlatou (*Galerida cristata*), ale i cibikom chochlatým (*Vanellus vanellus*), ktorý zahŕňa aj v poľných kultúrach.

Cicavce reprezentuje napríklad zajac poľný (*Lepus europaeus*), hranostaj čiernochvostý (*Mustela erminea*), piskor malý (*Sorex minutus*) a bežné druhy hlodavcov – škodcov poľnohospodárskych kultúr.

Zoocenózy ľudských sídiel

Povahu stavieb využíva na pobyt a reprodukciu viacero druhov vtákov. Bežnými obyvateľmi sídiel na vidieku sú belorítka domová (*Delichon urbica*), lastovička domová (*Hirundo rustica*), vrabec domový (*Passer domesticus*), žltouchvost domový (*Phoenicurus ochruros*), kuvik plačlivý (*Athene noctua*), plamienka driemavá (*Tyto alba*), už menej pipiška chochlatá (*Galerida cristata*).

Špecificky povaly niektorých klasických stavieb – kostolov, hospodárskych budov i niektorých domov, obývajú netopiere, často v kolóniách, napr. podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), večernica malá (*Pipistrellus pipistrellus*).

Výrazným prostredím pre niektoré druhy avifauny a chiropterofauny sú mestské sídliská s bytovými domami (čínziami) a solitéry bytových domov a administratívnych budov niektorých firiem aj v niektorých ďalších sídlach. Tie poskytujú, vďaka svojej morfológii, vynikajúce úkrytové a reprodukčné možnosti pre dáždovníka tmavého (*Apus apus*), belorítku domovú (*Delichon urbica*) a sokola myšiara (*Falco tinnunculus*), tiež pre večernicu malú (*Pipistrellus pipistrellus*) a raniaka hrdzavého (*Nyctalus noctula*). V poslednom období však ich počty na sídliskách povážlivo klesajú v súvislosti so zatepľovaním budov (daždovníky, netopiere) a výmenou drevených rámov okien za plastové (belorítky).

K zachovaniu istej druhovej pestrosti územia významnou mierou prispieva členitosť a neupravenosť priestoru v bezprostrednom okolí ľudských sídiel a stavieb, predovšetkým na vidieku. Rôznorodý materiál uložený na dvoroch domov a dožívajúce hospodárske stavby vytvárajú podmienky pre existenciu a reprodukciu niektorých druhov ešte existujúcich populácií živočíchov zastavaného územia napr. tchora obyčajného (*Putorius putorius*), potkana hnedého (*Rattus norvegicus*), myši domovej (*Mus musculus*), ale i kuny skalnej (*Martes foina*).

Zoocenózy záhrad a sídelnej zelene

Tradičné záhrady v pôvodnom zmysle slova, vyskytujúce sa takmer výlučne v zastavaných územiach obcí, najmä vidieka výraznou mierou ubudli z krajinného prostredia dožitím drevín, chorobami, resp. pod tlakom urbanistickej prestavby ľudských sídiel. V minulosti v záhradách, situovaných za stodolami, prevládali vekovo staré jablone, slivky, hrušky a orechy miestnych odrôd, ktoré osídľovali aj dutinové hniezdiče. Tie sa v záhradách ponechávali na dožitie aj v súvislosti s rôznymi poverovými predstavami. Ich súčasná náhrada predstavujúca modernejšie formy ovocinárstva, nie je primeraná úbytku a tradičnej vekovej štruktúre.

V súčasnosti sú preferované aj okrasné nepôvodné dreviny. Záhrady osídľujú také druhy, ako napríklad ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), jašterica bystrá (*Lacerta agilis*) – suchšie časti záhrad, myšiarka ušatá (*Asio otus*) – s obľubou využíva konifery, predovšetkým tuje, ďateľ veľký (*Dendrocopos major*), ďateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), sýkorka bielolíc (*Parus major*), škorec lesklý (*Sturnus vulgaris*).

Zeleň cintorínov má svoje osobitné postavenie, vo vzťahu predovšetkým k avifaune je tu určujúcim faktorom skladba a hustota drevín, prípadne jej veková štruktúra. Toto prostredie môže byť významné z hľadiska početného výskytu živočíšnych druhov. Okrem druhov uvedených vyššie, môže cintoríny obývať ešte aj hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), slávik krovinový (*Luscinia megarhynchos*), kanárik záhradný (*Serinus serinus*), stehlík zelený (*Carduelis chloris*), stehlík konopiar (*Carduelis cannabina*) a i. Toto špecifikum vyplýva aj zo sezónnosti využitia tohto prostredia a zo zachovania nerušenosti v čase reprodukcie.

Výskyt invázných druhov živočíchov

Súčasná legislatíva taxatívne nestanovuje, ktoré živočíchy sú na našom území invázne, zatiaľ sú takto odborníkmi – špecialistami na jednotlivé skupiny živočíchov hodnotené či označované len niektoré druhy. Za invázne druhy sú považované predovšetkým nepôvodné druhy, hoci invázne správanie registrujeme aj pri prirodzeným spôsobom sa šíriacich druhoch (napr. križiak pásavý, modlivka zelená, býčky, niektoré vtáky a pod.).

C.II.6.2 Flóra

Prehľad fyto geografických pomerov záujmového územia

Celé územie Slovenska patrí do eurosibírskej podoblasti fyto geografickej ríše Holarctis, tvorenej jedinou, holarktickou oblasťou. Na našom území sa stretávajú dve provincie eurosibírskej podoblasti.

Z hľadiska fyto geograficko-vegetačného členenia je možné zaradiť obec do nasledovnej štruktúry:

	Zóna	Podzóna	Oblasť	Okres	Podokres
--	------	---------	--------	-------	----------

západná časť katastra		horská	kryštáliko-druho horná	Považský Inovec	Vysoký Inovec - Krahulčie
východná časť katastra	dubová	nižinná	pahorkatinná	Nitrianska pahorkatina	Bánovská pahorkatina, Drieňovské podhorie, Tribečské podhorie

Potenciálna vegetácia

Prevažná časť katastra spadá do územia potenciálnej vegetácie karpatských dubovo-hrabových lesov. Do západnej časti zasahujú podhorské bukové lesy a čiastočne aj bukové a jedľovo-bukové lesy. Vo východnej časti katastra sú plochy karpatských dubovo-hrabových lesov a dubových a cerovo-dubových lesov.

Reálna vegetácia

Reálna vegetácia je tvorená základnými jednotkami: lesy, trvalé trávne porasty, nelesná drevinová vegetácia (sprievodná vegetácia tokov, krovinné biotopy poľnohospodárskej krajiny), vegetácia obrábanej poľnohospodárskej krajiny a záhrad prevažne v zastavanom území obce.

Vegetácia lesov

V katastri obce Zlatníky sa vyskytujú nasledovné lesné biotopy:

- Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy,
- Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské,
- Ls3.3 Dubové nátržníkové lesy (9110),
- Ls3.6 Vlhko a kyslomilné brezovo-dubové lesy (9190)
- Ls4 Lipovo-javorové sutinové lesy (9180),
- Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130),
- Ls5.2 Kyslomilné bukové lesy (9110)
- Ls5.4 Vápnomilné bukové lesy (9150)

Charakteristika dominantných typov lesných biotopov

• Dubovo-hrabové lesy karpatské

Vo východnej časti katastra sa vyskytujú prevažne na alkalických, hlbokých pôdach, väčšinou typu hnedých pôd, menej na rendzinách, ilimerizovaných pôdach, hnedozemiach a čierniciach a to na rôznorodom geologickom podloží. V stromovom poschodí prevládajú dub zimný (*Quercus petraea*) a hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), často sú zastúpené aj javor poľný (*Acer campestre*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*). Z krov zemleziez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*). V bylinnom poschodí sú významné ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), reznáčka hájna (*Dactylis polygama*), lipkavec Schultesov (*Galium schultesii*), taxóny z okruhu iskerník zlatožltý (*Ranunculus auricomus* agg.), hviezdica veľkokvetá (*Stellaria holostea*) a i.

• Bukové a jedľové lesy kvetnaté:

Vyskytujú sa na miernejších svahoch a stredne hlbokých až hlbokých pôdach v celej západnej časti katastra obce ako nezmiešané bukové, prípadne zmiešané jedľovo-bukové lesy a čisté jedliny. Porasty sú charakteristické vysokým zápojom drevín, pri podhorských bučinách s chýbajúcim alebo slabo vyvinutým krovinným poschodím, vyskytujú sa baza červená (*Sambucus racemosa*), baza čierna (*Sambucus nigra*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), egreš obyčajný (*Grossularia uva-crispa*), zemleziez obyčajný (*Lonicera xylosteum*). Pri hromadení bukového opadu je typická nízka pokryvnosť bylinnej vrstvy do 15%. V bylinnej vrstve sú rozšírené druhy: ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibul'konosná (*Dentaria bulbifera*), lipkavec marinkový (*Galium odoratum*). V stromovom poschodí prevláda buk lesný (*Fagus sylvatica*), na vlhších stanovištiach býva značné zastúpenie jedle bielej (*Abies alba*). Menšie zastúpenie majú javor horský (*Acer pseudoplatanus*), javor mliečny (*Acer platanoides*), brest horský (*Ulmus glabra*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), lipa malolistá (*Tilia cordata*). Sú hojne rozšírené v podhorskom a horskom stupni v regiónoch Biele Karpaty, Čergov, Javorníky, Kremnické vrchy, Ľubovnianska vrchovina, Malá Fatra, Malé Karpaty, Oravské Beskydy, Oravská Magura, Strážovské vrchy, Veporské vrchy, Vtáčnik a inde.

• Bukové kvetnaté lesy podhorské:

V menšom rozsahu sa vyskytujú v katastri obce aj fragmenty týchto lesov. Ide o mezotrofné lesné spoločenstvá s prevahou buka lesného (*Fagus sylvatica*) v nižších polohách, prevažne na nevápencovom podloží. V stromovom poschodí sú primiešané hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), lipa malolistá (*Tilia cordata*). Charakteristické je chýbajúce alebo slabo vyvinuté krovinné poschodie. V bylinnom poschodí sa v týchto porastoch vyskytujú lipkavec marinkový (*Galium odoratum*), ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), mednička jednokvetá (*Melica uniflora*), srnovník purpurový (*Prenanthes purpurea*), zubačka cibul'konosná (*Dentaria bulbifera*) a i.

Trvalé trávne porasty

Celkový ráz určujú aj biotopy lúk a pasienkov. Človek je po stáročia spätý s lúkami, preto sa stali súčasťou tradícií a kultúrneho dedičstva. V podobe kosných lúk a pasienkov predstavovali v minulosti dôležitý zdroj obživy. V súčasnosti sa často prestávajú využívať a zarastajú. Strácame tak množstvo rastlinných a živočíšnych druhov. Základom každej lúky sú trávy, k nim sa pridávajú ďalšie byliny, ktoré nás upútajú najmä v čase kvitnutia.

Zo vzácnejších druhov tu môžeme vidieť mečík škrdlicovitý (*Gladiolus imbricatus*) a vďaka vápenatému podložíu aj vzácne druhy z čeľade vstavačovité – orchidey. K najpozoruhodnejším lúčnym orchideám patria hmyzovníky.

Rastú tu dva druhy – drobný hmyzovník muchovitý (*Ophrys insectifera*) a veľmi vzácne sa vyskytujúci hmyzovník Holubyho (*Ophrys holubiana*).

K ďalším lúčnym druhom orchideí patria: bradáčik vajcovitolistý (*Neottia ovata*), pavstavač hlavatý (*Traunsteinera globosa*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), vemenníky (dvojlistý (*Platanthera bifolia*) a zelenkastý (*Platanthera chlorantha*), vstavače (bledý (*Orchis pallens*), mužský (*Orchis mascula*), vojenský (*Orchis militaris*), obyčajný (*Orchis morio*), počerný (*Orchis ustulata*)), vstavačovec bazový (*Dactylorhiza sambucina*) – kvitnúci žltou aj fialovou formou.

Na hrebeňoch a vrcholoch kopcov, ale aj na iných menších skalných útvaroch, ktoré vystupujú na povrch miestami po celom území, sa vyskytujú tzv. dealpínske ostrevkové trávno-bylinné biotopy.

Sú to nízke trávniky s trávou ostrevkou vápnomilnou (*Sesleria caerulea*) s pevnými tuhými listami. Tvoria ich zmes teplomilných a horských druhov. Floristicky ich spetrujú druhy so zaujímavou minulosťou, ktorá súvisí so sťahovaním rastlínstva v období po skončení ľadových dôb – tzv. dealpíny. Podľa nich dostal tento biotop aj svoj názov. V ľadových dobách vysokohorské rastliny rástli aj v nižších polohách. Neskôr pri otepľovaní klímy sa sťahovali späť do vyšších polôh. Niektoré z nich však zostali v nižších polohách na vhodných stanovištiach s chladnejšou mikroklimou a zapojili sa do ostrevkových porastov ako ich poznáme dnes.

K ďalším horským rastlinám patria: soldanelka karpatská (*Soldanella carpatica*), dvojštitok hladkoplodý (*Biscutella laevigata*), lomikameň metlinatý (*Saxifraga paniculata*), prvosienka holá (*Primula auricula*), zvonček maličký (*Campanula cochleariifolia*) a zvonovník hlavatý (*Phyteuma orbiculare*). Vyskytuje sa tu aj atraktívny druh poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*), ktorý bol opísaný v Súľovských skalách. Dovtedy nebol odlišovaný od poniklecu slovenského (*Pulsatilla slavica*), od ktorého sa líši užšími a viacpočetnými listovými úkrojkami.

Najviac horských druhov je koncentrovaných vo vrcholových polohách.

Na výslnných južne orientovaných skalných stenách ostrevkových spoločenstiev rastú teplomilné druhy: astra spišská (*Aster amelloides*), devätorka rozprestretá (*Fumana procumbens*), deväťorník veľkokvetý (*Helianthemum grandiflorum*), guľôčka bodkovaná (*Globularia vulgaris*), jagavka konáristá (*Anthericum ramosum*), kavyľ pôvabný (*Stipa pulcherrima*), krasovlas bezbyľový (*Carlina acaulis*), ľan tenkolistý (*Linum tenuifolium*), ľan žltý (*Linum flavum*), nátržník piesočný (*Potentilla arenaria*), nevädza Triumfettova (*Cyanus triumfettii*), oman mečolistý (*Inula ensifolia*), pichliač bezbyľový (*Cirsium acaule*), podkovka chochlatá (*Hippocrepis comosa*), sezel sivý (*Seseli osseum*), skalničník guľkovitý (*Jovibarba globifera*). Dealpínske ostrevkové spoločenstvá prechádzajú plynule do porastov reliktných borín. Borovice lesné (*Pinus sylvestris*) tu majú bizarné pokrútené koruny, pretože rastú na skalnatých miestach s nedostatkom pôdy a vlhky. V ich podraсте nájdeme vápnomilné kry, napr. drieň obyčajný (*Cornus mas*) alebo muchovník vajcovitý (*Amelanchier ovalis*).

Nelesná drevinová vegetácia (sprievodná vegetácia tokov, krovinné biotopy poľnohospodárskej krajiny),

Je zastúpená rôznymi formáciami v závislosti od abiotických pomerov lokality a spôsobu i intenzity antropogénnych aktivít. Vyskytuje sa v komplexoch extenzívnych trvalých trávnych porastov. Tieto pásové formácie TTP s rozptýlenými krovitými porastmi sú významným krajinným prvkom a vegetačnou štruktúrou nie len z estetického hľadiska. V poľnohospodárskej krajine plnia dôležitú funkciu protieróznej ochrany pôdy, podporujú retenčnú funkciu a predstavujú nenahraditeľný biotop pre malé cicavce, avifaunu a hmyz.

Nelesná drevinová vegetácia sa pokladá za súčasť tzv. kostry ekologickej stability krajiny. Na jej zloženie má vplyv využívanie územia. Maloplošné porasty drevín mimo súvislého lesa sú refúgiom lesných drevín v nelesnej krajine a tvoria bodové krajinnno-štruktúrne prvky s ekostabilizačnou funkciou.

Svoj ekologický význam majú aj remízky v otvorenej, intenzívne využívanéj poľnohospodárskej krajine. V drevinnom zložení prevládajú: dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), borovica čierna (*Pinus nigra*), buk lesný (*Fagus sylvatica*), breza ovisnutá (*Betula pendula*), javor poľný (*Acer campestre*). Lokality sú krajinnno – štruktúrnym prvkom.

Nepravidelné a pozvoľné prechody porastov z lesa do otvorenej krajiny tvoria prirodzené zoskupenia krovín a mladých stromov pozdĺž lesných okrajov. Krovinné formácie sú významné biotopy v otvorenej kultúrnej krajine, na poľných medziach, pozdĺž poľných ciest na opustených neobrábaných miestach, na hraniciach lúk a pasienkov. Vznikli spontánne bez väčších zásahov a tvorené sú hustými porastami trnkových kriačín (*Ligustro-Prunetum*) a trnkových lieštin (*Pruno-Coryletum*), napr. trnkou slivkovou (*Prunus spinosa*), hlohom obyčajným (*Crataegus laevigata*), ružou šíповou (*Rosa canina* agg.) či ostružinou černicovou (*Rubus fruticosus*) a po okrajoch sa pripájajú početné ďalšie teplomilné kriačiny (*Crataego-Prunetum*).

V pasienkových krovinných spoločenstvách s bylinným podraстом hlavne v erózných ryhách. sú tu zastúpené hlavne javor poľný (*Acer campestre*), breza ovisnutá (*Betula pendula*), trnka slivková (*Prunus spinosa*), ruža šíповá (*Rosa canina*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*) a i.

Rúbaniskové kriačiny tvoria spontánnu sukcesiu k bývalému lesu, kde po bylinnej vrstve nastupujú kriačiny ako spojovací článok.

Menej rozšírenými spoločenstvami sú kroviny zaradené medzi širokolisté vrbiny a trnkové kroviny. Porasty tvoria prevažne trnité a širokolisté druhy kríkov. Významné sú napr. spoločenstvá s náletovými druhmi krovín ako: ruža (*Rosa* sp.), hloh (*Crataegus* sp.), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), trnka slivková (*Prunus spinosa*), baza čierna (*Sambucus nigra*) a i. Tieto spoločenstvá pokrývajú vegetáciou porastené medze, terasy a terénne stupne.

Na poľnohospodársky málo využívaných plochách sú rozšírené prevažne krovinato trávnaté porasty, v ktorých prevládajú teplomilné druhy.

Vegetácia obrábanej poľnohospodárskej krajiny

Plošne sú na území v menšej miere zastúpené aj veľkoblokové orné pôdy so segetálnou vegetáciou. Poľnohospodárske kultúry sprevádzajú segetálne rastliny triedy *Secalinetea* a *Polygono-Chenopodieta*.

Vegetácia ľudských sídiel

Rastlinná zložka sídla obsahuje pôvodné, prirodzené, synantropné alebo človekom zámerne komponované spoločenstvá drevín, tráv a bylín domácej a introdukovanej flóry na rôznom stupni kultúrneho stvárnenia a s diferencovanou vnútornou štruktúrou. Ich rozmiestnenie, alebo vzájomné prepojenie v sídle a do príľahlej krajiny, tvorí sústavy urbánnej vegetácie.

Funkcie urbánnej vegetácie vyjadrujú kvalitatívne hodnoty efektívnosti a utility vo vzťahu k posudzovanému javu, objektu, živému organizmu alebo jeho komunite. Je to predpoklad alebo súhrn predpokladov vegetačného prvku alebo jeho formácie posilňovať, ochraňovať, zlepšovať existujúce znaky a vlastnosti urbánneho prostredia, kompozične ho dotvárať a naplňovať racionálne potreby ľudskej spoločnosti.

Z hľadiska vegetačnej štruktúry ich možno rozdeliť do troch kategórií:

- plochy poloprírodnej a synantropnej vegetácie – fragmenty pôvodných alebo synantropne ovplyvnených lesov, terestrických biotopov, plochy strží, výmoľov, neúžitkových plôch, krovinové porasty aluviálnych terás, plochy a vyhlbeniny po ťažbe, opustené a zrastajúce polia, ovocné sady, vinohrady a záhrady, plochy pozdĺž dopravných komunikácií, železníc, vodných tokov a kanálov s častým výskytom aj invázných a ruderalných rastlín, ochranné pásma a lesy vodných zdrojov.
- plochy kultúrnej vegetácie s krajinnno-architektonickou kompozíciou – parkovo upravené plochy, trávniky, vegetácia vyhradených areálov, vegetácia sídlisk, kalvárie, cintoríny a urnové háje a pod.
- plochy úžitkových kultúr a produkčných plôch – obhospodarované a úžitkové ovocné sady, záhradkárske kolónie, ale aj zakryté a otvorené plochy záhradkárskej produkcie (skleníky, fóliovníky, záhradnícke centrá).

Pri pokračujúcom trende rozširovania sídiel a zahusťovania zástavby nadobúdajú prírodné plochy v mestách čoraz väčší význam z hľadiska kvality životného prostredia človeka. Na druhej strane sú plochy drevinovej vegetácie a trávnikov čoraz viac ovplyvnené intenzívnym pohybom obyvateľov, rekreačným využívaním a znečisťovaním ovzdušia. Podľa najnovších výskumov je preukázané, že drevinná vegetácia v sídlach rastie rýchlejšie a umiera v priemere mladšia, ako tá vo vidieckych oblastiach.

Trávníkové plochy patria medzi plošne rozsiahlejšie biotopy vo vegetácii ľudských sídiel. Ide o porasty, ktoré boli založené umelo, ale postupom času (rádovo aj desiatky rokov) v nich prebieha prirodzený vývoj a vytvárajú sa spoločenstvá adaptované na dané podmienky. Tie určuje okrem abiotických podmienok aj intenzita a spôsob kosenia, charakter okolitého prostredia, intenzita zošľapovania a zavaľovania. Typickými zástupcami druhového zloženia sú: lucerna siata (*Medicago sativa*), psinček tenučký (*Agrostis capillaris*), púpava lekárska (*Taraxacum officinale*), kapsička pastierska (*Capsella bursa-pastoris*), púpavec jesenný (*Leontodon autumnalis*), pýr plazivý (*Elytrigia repens*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), ďatelina plazivá (*Trifolium repens*), trebulka lesná (*Anthriscus sylvestris*), stavikrv vtáčí (*Polygonum aviculare*), brečtan popínavý (*Hedera helix*), veronika brečtanolistá (*Veronica hederifolia*), rebríček obyčajný (*Achillea millefolium*), šalát kompasový (*Lactuca serriola*), kostrava žliabkatá (*Festuca rupicola*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare*), pšeno obyčajné (*Milium effusum*), láskavec ohnutý (*Amaranthus retroflexus*), paštrnák siaty (*Pastinaca sativa*), trojčet žltkastý (*Trisetum flavescens*), lipnica úzkolistá (*Poa angustifolia*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), sedmokráska obyčajná (*Bellis perennis*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), mätonoh trváci (*Lolium perenne*), podbiel liečivý (*Tusilago farfara*), skorocel väčší (*Plantago major*), fialka voňavá (*Viola odorata*), prhľava dvojdomá (*Urtica dioica*) a i.

Porasty nepôvodných drevín

Plantáže introdukovaných drevín alebo porasty spontánne sa šíriacich nepôvodných krov a stromov. Pre výsadby je typický pravidelný spon stromov a rovnovekosť porastov. Bylinný podrast v lepšom prípade zodpovedá pôvodnému lesu, väčšinou je však silno zmenený buď spôsobom hospodárenia (napr. topoľové kultúry), alebo sa viac prejavuje vlastný vplyv dreviny (napr. v porastoch agátu).

Druhové zloženie: *Acer tataricum*, *Alnus alnobetula*, *Castanea sativa*, *Fraxinus pennsylvanica*, *Juniperus communis*, *Lycium barbarum*, *Negundo aceroides*, *Pinus nigra*, *Populus x canadensis*, *Quercus rubra*, *Robinia pseudoacacia*, *Syringa vulgaris*.

Ohrozenosť: poľnohospodárske činnosti, invázia druhov, dopravné siete.

Výskyt: Často vo forme líniových porastov okolo dopravných línii, ale aj ako výsadba na okraji miest. V záujmovom zemí sú to namá porasty topoľov a jaseňov v alúviách tokov.

C.II.7 Krajina - štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana.

C.II.7.1 Krajinná štruktúra

Z hľadiska priestorovej štruktúry je územie tvorené:

- sídelná urbanizovaná krajina (sídlo)
- kultúrna poľnohospodárska (oráčinová) krajina
- poloprírodná krajina nadväzujúca na kultúrnu poľnohospodársku krajinu
- lesná krajina

Prvotná krajinná štruktúra

Kataster je súčasťou Suchej doliny na úpätí Považského Inovca v Nitrianskej sprašovej pahorkatine v západnej časti bánovského výbežku na hornom toku potoka Livina.

V katastri obce je prvotná krajinná štruktúra rôzna. Západnú časť tvorí nižšia hornatina, resp. stredne členitá nižšia hornatina s tenkými pokryvmi polygénnych elúvií a delúvií, v strednej časti je to už silne členitá nižšia hornatina a vo východnej časti katastra prevláda stredne, alebo mierne členitá pahorkatina.

Druhotná krajinná štruktúra

Územie katastra tvorí krajinná pokrývka v prevažnej miere zastúpená listnatými a zmiešanými lesmi, krovínami a prirodzenými lúkami, ale aj lúkami a pasienkami. V blízkosti samotného sídla je to aj orná pôda a trvalé kultúry

Zastúpenie druhov pozemkov na území katastra obce Zlatníky

Plochy pokrývajúce zemský povrch sú označované ako druhy pozemkov, pričom ich základným klasifikačným kritériom je spôsob využívania zeme. V katastri obce Zlatníky sa nachádzajú tieto druhy pozemkov:

druh	jestvujúci stav	
	ha	%
SPOLU PÔDA V ÚZEMÍ KATASTRA	5044,0000	100%
poľnohospodárska pôda spolu:	491,8000	9,75%
orná pôda	235,2000	4,66%
trvalé kultúry:	256,6000	5,09%
chmeľnica, vinica	0,0000	0,00%
záhrada	27,7000	0,55%
ovocný sad	0,0000	0,00%
trvalý trávny porast	228,9000	4,54%
nepoľnohospodárska pôda spolu:	4552,2000	90,25%
lesný pozemok	4453,7000	88,30%
vodná plocha	26,2000	0,52%
zastavaná plocha a nádvorie	58,7000	1,16%
ostatná plocha	13,6000	0,27%

Zdroj: PHRaSR obce Zlatníky 2016-2025

Obec Zlatníky je z hľadiska priestorového usporiadania krajinných typov hodnotená ako katastrálne územie s prevahou lesov, v štruktúre poľnohospodárskeho fondu sú zhruba rovnocenne zastúpené trvalé kultúry, trvalé trávne porasty a orná pôda, výrazne menšie percento tvoria zastavané a ostatné plochy.

C.II.7.2 Sidelné plochy

Obec Zlatníky má charakter podhorskej obce. Zástavba sa koncentruje hlavne pozdĺž cesty III/1753, na ktorú sa pripájajú lúčovité miestne komunikácie hlavne v centrálnej časti obce. Dominantnou funkciou obce je funkcia bývania. Prevažná časť bytov sa nachádza v rodinných domoch postavených v povojnovom období vo vlastníctve fyzických osôb.

Priestorový obraz súčasnej obce Zlatníky vytvára vcelku veľmi upravený a harmonický dojem s objektmi prevažne v dobrom technickom stave. Staršie rodinné domy sú prevažne vhodne zrekonštruované alebo ešte schopné rekonštrukcie. Niektoré z nich sú využívané ako chalupy s rekreačnou funkciou. Možno nájsť však aj niekoľko disharmonických prvkov, s možnosťou pre návrh opatrení, ktoré budú smerovať k ich zlepšeniu.

C.II.7.3 Fyzickogeografická charakteristika

Geomorfologické jednotky

Podľa Atlasu krajiny SR je územie katastra obce Zlatníky začlenené do nasledovných geomorfologických jednotiek:

Sústava	Alpsko-himalájska	
	západná časť katastra	východná časť katastra
Podsústava	Karpaty	Panónska panva
Provincia	Západné Karpaty	Západopanónska panva
Subprovincia	Vnútorne Západné Karpaty	Malá Dunajská kotlina
Oblasť	Fatransko-tatranská oblasť	Podunajská nížina
Celok	Považský Inovec	Podunajská pahorkatina
Podcelok	Vysoký Inovec	Nitrianska pahorkatina
Časť		Bánovská pahorkatina

Geomorfologické pomery

Územie katastra obce Zlatníky sa podľa geomorfologického členenia nachádza vo dvoch podsústavách, západná časť v podsústave Karpaty, východná v podsústave Panónska panva, geomorfologické pomery sú teda nasledovné:

	západná časť katastra	východná časť katastra
základné typy erózo-denudačného reliéfu	hornatinový reliéf	reliéf nížinných pahorkatín
Základné morfoštruktúry (typy)	pozitívne morfoštruktúry: hraste a klinové hraste jadrových pohorí	mierne diferencované morfoštruktúry bez agradácie
Základné morfoštruktúry	vrásovo-bloková fatransko-tatranská morfoštruktúra	negatívne morfoštruktúry Panónskej panvy

Morfologicko-morfometrické typy reliéfu

V katastri obce sa nachádzajú štyri morfologicko-morfometrické typy reliéfu:

- pozdĺž západnej a juhozápadnej hranice katastra sa tiahne pás nižšej hornatiny strednej členitosti s výrazne inverznými plochami
 - východnejšie v kontakte s týmto typom sa nachádza nižšia hornatina silne členitá
 - v časti podsústavy Panónskej panvy je stredne členitá pahorkatina
- v menšom rozsahu vbieha z východu do katastra mierne členitá pahorkatina

C.II.7.4 Obraz sídelného útvaru v krajine a krajinno – estetické hodnoty územia

Z hľadiska plošného rozmiestnenia prvkov je územie výrazne rozčlenené na tieto časti:

- Severozápadná (prevažná časť katastra) s pozitívne pôsobiacimi prvkami a javmi akými sú plochy lesov, nelesnej drevinnej vegetáciou (NDV) plošnej, líniovej i solitérnej, vodné toky a plochy (územie je prevažne súčasťou zákonom chránených území)
- Zastavaná časť obce sa rozkladá pozdĺž cesty III/1753 a čiastočne III/1820 s výbežkami miestnych komunikácií. Zástavbu tvorí obytné územie s plochami záhrad a sadov a plocha hospodárskeho dvora
- Zastavaná časť obce je obklopená prevažne veľkoplošne obrábanou ornou pôdou a plochami trvale trávnatého porastu.

Líniové prvky sietí infraštruktúry prepájajú sídla najkratšou trasou, ktorá fragmentuje krajinu bez ohľadu na jej krajinársku a ekologickú hodnotu. Patria sem najmä cestné komunikácie a elektrické vedenie. V prípade obce Zlatníky nie sú tieto koridory natoľko významné, takže ich negatívne vplyvy na krajinu sú veľmi mierne.

Javy a prvky nie sú v krajine izolované, vstupujú do rôznych vzťahov a podľa toho sa ich účinok zosilňuje, prípadne zoslabuje, často dochádza aj k tzv. synergickému efektu. Syntézovým vyjadrením vplyvu antropogénnych aktivít na krajinu je existencia reálnych ekologických bariér v krajine. Ekologická bariéra je akýkoľvek negatívny antropogénny zásah v krajine, ktorý v konečnom dôsledku znamená zásah do prirodzeného vývoja ekosystémov.

Bariérový efekt socioekonomických javov v krajine vychádza:

- z existencie daného antropogénneho objektu v krajine (primárne stresové faktory),
- z funkcie daného objektu v krajine (sekundárne stresové faktory).

Z antropogénnych prvkov SKŠ predstavujú pre migráciu živočíchov a ich možné ohrozenie najväčší bariérový efekt v katastri obce nasledovné prvky:

- cestné komunikácie
- sídla, areály a ich oplotenia

Syntézou primárnych a sekundárnych negatívnych prvkov je možné vyčleniť v území oblasti, kde sa plošne prekrýva viacerou negatívnou prvkov a javov. Tieto územia majú plošný, alebo líniový charakter.

Obec patrí medzi centrá so slabou intenzitou pôsobenia stresových faktorov (vidiecke sídla so slabou intenzitou premávky a s kvalitným životným prostredím). V katastri obce sa nachádzajú:

- koridory so stredne silnou intenzitou pôsobenia stresových faktorov (stredne zaťažené dopravné ťahy cesty III. triedy)
- koridory s nízkou intenzitou pôsobenia stresových faktorov (miestne a účelové komunikácie s malou intenzitou premávky a slabo znečistené vodné toky)
- veľkoplošné prechodné oblasti so strednou intenzitou pôsobenia stresových faktorov (oblasti s výskytom veľkoplošnej ornej pôdy, oblasti so stredne silným znečistením ovzdušia, súvislejšie plochy rekreačných areálov)

Pozorovaním miest krajinného rázu je možné popísať harmonické pôsobenie väčšiny územia a je možné konštatovať neopakovateľnosť jednotlivých krajinných miest a vysokú hodnotu harmonických vzťahov aj vďaka uzavretým krajinným priestorom.

C.II.8 Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).

Východiskom pre spracovanie bol hlavne:

ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja Schválený Vládou SR 14.04.1998, uzn.č.284/98, Závazná časť vyhlásená Nariadením vlády SR č.149/98 Z.z.

Zmeny a doplnky č.1/2004 ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho

Zmeny a doplnky č.2 ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom TSK uznesením č.297/2011 dňa

26.10.2011. VZN TSK č.8/2011, ktorým sa vyhlásili záväzné časti Zmien a doplnkov č.2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja bolo vyhlásené Zastupiteľstvom TSK dňa 26.10.2011

Zmeny a doplnky č.3 ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 28.05.2018 uznesením č. 98/2018 a ich záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 7/2018; VZN nadobudlo účinnosť dňa 29.06.2018.

Zásadným východiskom pre túto časť bol najmä RÚSES Bánovce nad Bebravou, ktorý zostavila Slovenská agentúra životného prostredia, spracovateľ dokumentácie ESPRIT, s.r.o., r.2020.

C.II.8.1 Stav

Územná ochrana

Kataster obce (vrátane zastavaného územia) sa nachádza na území s 1. stupňom ochrany v zmysle § 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“). V prvom stupni ochrany sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny podľa Druhej časti uvedeného zákona.

Európska sústava chránených území NATURA 2000

Natura 2000 je európska sústava chránených území, ktorú členské štáty Európskej únie vyhlasujú pre zachovanie najcennejších a ohrozených druhov a biotopov Európy.

Pozostáva z chránených vtáčích území vymedzených podľa smernice o ochrane voľne žijúceho vtáctva a z území európskeho významu vymedzených podľa smernice o ochrane biotopov.

Územia európskeho významu SKUEV

- **SKUEV0134 Kulháň** - územie o rozlohe 129,19 ha situované v katastrálnom území obcí Prašice a Zlatníky. Správcom územia je CHKO Ponitrie. Stupeň ochrany 2. – 4.
- **SKUEV0138 Livinská jelšina** - územie o rozlohe 13,73 ha situované v katastrálnom území obce Zlatníky. Správcom územia je CHKO Ponitrie. Stupeň ochrany 2.

Chránené vtáčie územia

Priamo v katastri obce sa chránené vtáčie územia nenachádzajú.

Lokality vyhlásené podľa medzinárodných dohovorov

Medzivládny program Človek a biosféra

Na územie katastra obce Zlatníky nezasahuje žiadna biosférická rezervácia.

Dohovor o mokradiach, majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva (Ramsarský dohovor)

Rybníky na Okšovej (LS Kulháň) - plocha 3 500 m²; kategória L - mokrade lokálneho (miestneho) významu

Dohovor o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva

Z tohto zoznamu sa v rámci katastra obce Zlatníky nevyskytujú žiadne územia.

Národná ochrana chránených území

- **Prírodná rezervácia (PR) Čepúšky** (EČ 23) - vyhlásená výnosom Ministerstva kultúry SSR č. 1160/1988-32 z 30. 6. 1988, 4. stupeň ochrany - vyhláška KÚŽP v Nitre č. 1/2004 z 10. 5. 2004 - účinnosť od 1. 7. 2004, za účelom ochrany ojedinelých rastlinných spoločenstiev bezkolencového brezovo-dubového lesa Považského Inovca, ktoré nadväzujú na kyslý dubový les, ktorý je druhovo chudobnejší. Takéto fytocenózy sú na západnom Slovensku zachované už len ojedinele. Nachádza sa v katastrálnom území obcí Prašice, Zlatníky, s celkovou výmerou 58,13 ha. Územie je v pôsobnosti pracoviska ŠOP - S-CHKO Ponitrie. OP nebolo osobitne vyhlásené.
 - **Prírodná rezervácia (PR) Kulháň** (EČ 85) - vyhlásená úpravou Ministerstva kultúry SSR č. 1497/1972-OP zo 6. 3. 1972 so 4. stupňom ochrany - vyhláška KÚŽP v Trenčíne č. 2/2004 z 1. 10. 2004 - účinnosť od 1. 11. 2004, za účelom ochrany jednotlivito a v skupinách rastúcich dubov, pozoruhodných vysokým vekom, mohutným vzrastom a estetickým vzhľadom. Nachádza sa v katastrálnom území obce Zlatníky, s celkovou výmerou 7,39 ha. Územie je v pôsobnosti pracoviska ŠOP - S-CHKO Ponitrie. OP nebolo osobitne vyhlásené.
- PR Kulháň, bola zrušená k 1. júnu 2021** s účinnosťou nariadenia vlády SR č. 194/2021 Z.z ktorým sa vyhlasuje chránený areál Kulháň.

Priemet navrhovaných prvkov RÚSES okresu Bánovce nad Bebravou 2019

Prvky R-ÚSES nadregionálneho, regionálneho významu zasahujúce do k.ú. Zlatníky:

Biocentrá

- **RBc2 Kulháň** - biocentrum regionálneho významu, 1 929 ha, lokalizácia: k.ú. Zlatníky. Súčasná legislatívna ochrana: MCHÚ: PR Čepúšky, PP Kulháň; ÚEV: SKUEV0134 Kulháň, SKUEV0138 Livinská jelšina

Biokoridory

- **NRBk1 hrebeň Považského Inovca a Strážovských vrchov** - biokoridor nadregionálneho významu, cca 478 ha, lokalizácia: k.ú. Zlatníky. Súčasná legislatívna ochrana - .
- **RBk2 Livina** - biokoridor regionálneho významu, cca 1 261 ha, lokalizácia: Zlatníky, Malé Hoste, Pochabany, Veľké Hoste, Libichava, Šišov, Chudá Lehota. **Súčasná legislatívna ochrana** MCHÚ: PR Kulháň

Genofondovo významné lokality

- **GL10 Kulháň** - príslušnosť k ZUJ (k. ú.): k.ú. Zlatníky, 32 ha, výskyt biotopov európskeho a národného významu: Ls1.3 – Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Ls5.1 – Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls5.2 – Kyslomilné bukové lesy (9110)
- **GL11 Čepúšky** - príslušnosť k ZUJ (k. ú.): k.ú. Zlatníky, 12 ha, výskyt biotopov európskeho a národného významu: Ls2.1 – Dubovo-hrabové lesy karpatské, Ls3.3 Dubové nátržníkové lesy (9110), Ls3.6 – Vlhko a kyslomilné brezovo-dubové lesy (9190)
- **GL12 Livinská jelšina** - príslušnosť k ZUJ (k. ú.): k.ú. Zlatníky, 15 ha, výskyt biotopov európskeho a národného významu: Ls1.3 – Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy
- **GL14 Vičie jamy** - príslušnosť k ZUJ (k. ú.): k.ú. Čuklasovce, Cimenná, Zlatníky, Horné Držkovce, Dolné Držkovce, 161 ha, výskyt biotopov európskeho a národného významu: Ls4 – Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Ls5.1 – Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls5.4 – Vápnomilné bukové lesy (9150)

Ekologicky významné segmenty krajiny:

- **EVSK4 Kulháň** - účelom lokality je ochrana ojedinelých rastlinných spoločenstiev bezkolencového brezovo-dubového lesa Považského Inovca, ktoré nadväzujú na kyslý dubový les, ktorý je druhovo chudobnejší. Takéto fytoocenózy sú na západnom Slovensku zachovalé už len ojedinele. Nachádza sa v katastrálnom území obcí Prašice, Zlatníky, s celkovou výmerou 58,13 ha. Územie je v pôsobnosti pracoviska ŠOP - S-CHKO Ponitrie.

Druhovú ochranu

Druhovú ochranu rastlín a živočíchov je zabezpečená zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, jeho vykonávacou vyhláškou MŽP SR č. 24/2003 a novelizovanou vyhláškou MŽP SR č. 492/2006, zákonom č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi v znení neskorších predpisov, vyhláškou MŽP SR č. 110/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 15/2005 Z. z.

Chránené rastlinstvo

V katastri obce Zlatníky sa vyskytujú najmä v priestoroch územnej ochrany viaceré významné biotopy (ich podrobnejšia lokalizácia je uvedená v časti p. Krajinnoeologický plán, kapitola p.4).

Výskyt biotopov európskeho a národného významu:

- Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy,
- Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské,
- Ls3.3 Dubové nátržníkové lesy (9110),
- Ls3.6 Vlhko a kyslomilné brezovo-dubové lesy (9190)
- Ls4 Lipovo-javorové sutinové lesy (9180),
- Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130),
- Ls5.2 Kyslomilné bukové lesy (9110)
- Ls5.4 Vápnomilné bukové lesy (9150)

Predmetom ochrany sú najmä vlhkostné dubiny s brezou, v podraze s bezkolencom trstovníkovitým (*Molinia arundinacea*), ojedinelé rastlinné spoločenstvá bezkolencového brezovo-dubového lesa Považského Inovca, ktoré nadväzujú na kyslý dubový les, ktorý je druhovo chudobnejší. Takéto fytoocenózy sú na západnom Slovensku zachovalé už len ojedinele. Dôležitou je ochrana jednotlivito a v skupinách rastúcich dubov, pozoruhodných vysokým vekom, mohutným vzrastom a estetickým vzhľadom. V prírodnej rezervácii Kulháň je to ochrana starých dubov v lesnom poraste - existuje tu 160 stromov s obvodom kmeňa nad 200 cm a vek najstarších dubov sa odhaduje na 300-550 rokov. Viaceré najstaršie jedince sú čiastočne alebo úplne v rozklade. Ale aj tieto podmienky vyhovujú rozmnožovaniu niektorých chránených chrobákov národného významu roháč veľký (*Lucanus cervus*) a druh európskeho významu fúzač veľký (*Cerambyx cerdo*). V území sa nachádzajú porasty jelše s prechodom do bukových kvetnatých lesov, ktoré sú v južnej časti územia striedajú vlhko a kyslomilné dubové lesy.

Chránené živočíchy

V katastri obce Zlatníky sa vyskytujú najmä v priestoroch územnej ochrany viaceré významné druhy živočíchov (ich podrobnejšia lokalizácia je uvedená v časti p. Krajinnoeologický plán, kapitola p.4).

Z druhov živočíchov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov boli zaznamenané: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), užovka stromová (*Elaphe longissima*), jašterica zelená (*Lacerta viridis*), jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), ďateľ bieločrtný (*Dendrocopos leucotos*), ďateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), muchárik bieločrtný (*Ficedula albicollis*), žlna sivá (*Picus canus*), roháč veľký (*Lucanus cervus*), fúzač veľký (*Cerambyx cerdo*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*).

Chránené stromy

Na území katastra nie sú takéto stromy vyhlásené.

Interakčné prvky

Interakčné prvky sú segmenty krajiny (nachádzajúce sa hojne i v predmetnom katastrálnom území) prepojené na biocentrá a biokoridory, ktoré zabezpečujú ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom, prípadne tvoria ochrannú, vyrovnávaciu (pufrovaciu) zónu v okolí prvkov ÚSES. Sú situované ako línie alebo plochy a v celom území dopĺňajú vyššie prvky ÚSES. Integrujú biocentrá, biokoridory, rozčleňujú bloky poľnohospodárskej pôdy, tvoria zázemie, úkryt a potravnú bázu pre miestne druhy živočíchov. Nezanedbateľná je ich krajinnotvorná funkcia.

C.II.8.2 Návrh

Do územného plánu obce boli aplikované nasledovné požiadavky:

- rešpektovať ustanovenia zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- ochranu a tvorbu krajiny zabezpečiť v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja, posilniť jej stabilitu a diverzitu;
- navrhnuť zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinej vegetácie pozdĺž tokov a ciest v krajine;
- doplnenie vegetácie pre kompozičné dotvorenie obce;
- požadovať udržiavanie jestvujúcej protieróznej ochrany pôdneho fondu prvkami vegetácie vo forme biokoridorov,
- udržiavať sady a záhrady patriace medzi vysokú vegetáciu, pretože sú nositeľmi krajinnotvorných prvkov
- zabrániť rozširovaniu expanzívnych druhov rastlín a rozširovaniu inváznych druhov rastlín v území;
- pri nových rozvojových lokalitách zachovať štruktúru vidieckeho osídlenia (pomer zastavaná plocha/záhrada)
- novú zástavbu realizovať bez implementácie architektonicky a typologicky nevhodných stavieb;
- koordinovať rozvojové projekty s trvalou výsadbou zelene;
- založenie nových prvkov ÚSES
- dažďové prívalové vody z okolitých svahoch za účelom ochrany zastavaného územia obce navrhnuť zachytávať povrchovými rigolmi.
- zabezpečiť retenčnú schopnosť v krajine (návrh ekologicko – vodohospodárskych opatrení spomaľujúcich odtok a zvýšenie retenčného účinku povodia, založenie mikrodepresii),
- obmedziť, alebo úplne vylúčiť používanie chemických prostriedkov a pesticídov v blízkosti zamokrených plôch a vodných tokov.

Taktiež sú v návrhu ÚPN O zapracované nasledovné ekostabilizačné opatrenia, (podľa R-ÚSES okresu Bánovce nad Bebravou):

Návrh manažmentových opatrení na zvýšenie ekologickej stability krajiny

Návrhy manažmentových opatrení pre jednotlivé existujúce a navrhované prvky ÚSES sú podrobne uvedené pri ich opise. Okrem toho na zabezpečenie funkčnosti a celoplošnosti ÚSES treba v krajine uplatňovať všeobecnejšie krajinnokoekologické opatrenia, vedúce k trvalo udržateľnému rozvoju územia a zachovania prírodných hodnôt územia.

Ekostabilizačné opatrenia platné na území celého regiónu

Poznámka: hrubšie vyznačené opatrenia sú lokalizované aj na konkrétnej polohe katastra obce Zlatníky a vyjadrené v grafickej časti.

Ekostabilizačné opatrenia

- E1 dodržiavať zásady tvorby využívania veľkých honov, dodržiavanie zásad striedania plodín
- E2 zvýšiť podiel nelesnej drevinovej vegetácie v poľnohospodársky intenzívne využívannej krajine, rozčleniť veľkoblukovú ornú pôdu (makroštruktúry) na menšie bloky (mezoštruktúry až mikroštruktúry)
- E3 sanovať nezabezpečené hnojiská a revitalizovať okolie zabezpečených hnojísk
- E4 urobiť dôsledný prieskum kontaminácie pôdy a zväziť pestovanie poľnohospodárskych plodín na kontaminovaných pôdach – dočasne preferovať pestovanie technických plodín, prípadne využitie na TTP
- E5 **odizolovať PPF hygienickou vegetáciou v okolí intenzívne využívaných dopravných koridorov prechádzajúcich poľnohospodárskou a sídelnou krajinou**
- E6 zabezpečiť úpravu uľahnutého podorníčia kyprením a zabezpečiť zvýšenie vsakovacej schopnosti pôd na pôdach ohrozených kompakciou
- E7 eliminovať šírenie synantropných a inváznych druhov, odstraňovať ich zdroje
- E8 vlhké plochy kosiť ľahkými mechanizmami len v čase preschnutia, aby sa nepoškodil pôdny kryt
- E9 udržiavať rozvoľnenú štruktúru ekotónu — mozaiku trávnatých plôch, krovín a vyšších drevín
- E10 celoplošne vylúčiť používanie chemických prípravkov, minerálnych hnojív a hnojovice v územiach, ktoré podliehajú ochrane vôd
- E11 minimalizácia, resp. správne hnojenie a používanie pesticídov na ornej pôde
- E12 pri aplikácii organického hnojenia dodržiavať zásady nitrátovej direktívy
- E13 zosúladiť záujmy lesného hospodárstva so záujmami ochrany prírody a krajiny
- E14 v chránených územiach zosúladiť ťažbu dreva s ochranou prírody a zabezpečenia ekologickej stability územia
- E15 zabezpečiť zvýšenie diverzity lesných ekosystémov, postupné vytváranie diferencovanej vekovej a priestorovej štruktúry týchto porastov výberovou ťažbou
- E16 zachovať a cielene obnovovať pôvodné druhové zloženie lesných porastov a postupne znižovať zastúpenie stanovištne nepôvodných druhov drevín
- E17 na mieste vyťažených nepôvodných monokultúr smreka obnovovať listnatý alebo zmiešaný les s ponechaním a podporou prirodzeného zmladenia, nevysádzať monodominantné porasty
- E18 zabezpečiť zvýšenie diverzity lesných ekosystémov, postupné vytváranie diferencovanej vekovej a priestorovej štruktúry týchto porastov výberovou ťažbou
- E19 nezvyšovať rozsah a intenzitu zásahov v lesoch ochranných a osobitného určenia

- E20 ponechávať dostatočné podiely starých porastov v jednotlivých lesných celkoch, dostatočné počty starých a dutinových stromov, ako i stojace a ležiace mŕtve drevo v dostatočnom objeme a štruktúre
- E21 stabilizovať zosuvné územia a zabezpečiť monitoring
- **E22 zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej vegetácie v okolí antropogénnych objektov s nepriaznivými vplyvmi na životné prostredie - poľnohospodárske a priemyselné objekty, skládky**
- E23 zosúladiť ťažbu nerastných surovín s ochranou prírody a ochranu vôd
- E24 monitorovať a sanovať environmentálne záťaž
- E25 regulovať intenzitu zástavby a investičné aktivity na lokalitách v blízkosti chránených území a v okolí prvkov ÚSES
- E26 inštalovať zábrany eliminujúce zásah dosadajúcich vtákov elektrickým prúdom a zviditeľňovače znižujúce riziko nárazu vtákov do elektrických vedení
- E27 zosúladiť rekreačné aktivity s ochranou prírody
- E28 výsadba vetrolamov

Hydroekologické opatrenia

- H1 zachovať prirodzený charakter vodných tokov
- H2 monitorovať kvalitu povrchových vôd, eliminovať vypúšťanie odpadových vôd
- H3 zrealizovať opatrenia na zlepšenie kvality povrchových vôd
- H4 odstrániť, resp. spriechodniť existujúce migračné bariéry na vodných tokoch
- H5 udržiavať, efektívne chrániť a využívať meandre vodných tokov, slepých ramien a spájať rieky s ich záplavovým územím
- H6 zabezpečiť ochranu a manažment mokradových biotopov, rašelinísk a pramenísk, zabezpečiť ich monitoring a v prípade ich ohrozenia zrealizovať potrebné opatrenia na záchranu
- H7 reguláciu vodných tokov a protipovodňové opatrenia realizovať ekologicky prijateľnými formami, v maximálnej miere zachovať prirodzenú konfiguráciu terénu a zastúpenie brehových porastov a v prípade potreby zabezpečiť ich doplnenie
- H8 zabezpečiť ochranu a starostlivosť o brehové porasty (najmä v pramenných a príbrežných oblastiach vodných tokov), zvýšiť ich zastúpenie v krajine (predovšetkým v poľnohospodársky intenzívne využívaných), doplniť a obnoviť narušené porasty
- H9 kontrolovať dodržiavanie prevádzky vybudovaných rybovodov, v prípade malej funkčnosti navrhnuť vhodné opatrenia na zlepšenie stavu (napr. obtokový biokoridor)
- H10 eliminovať chemické a biologické znečistenie vodných tokov budovaním sietí kanalizácií v obciach a čističiek odpadových vôd
- H11 usmerniť letné rekreačné využitie vodných plôch
- H12 uprednostňovať pri zarybňovaní tečúcich vôd pôvodného pstruha potočného pred nepôvodnými lososovitými druhmi (pstruh dúhový, sivoň americký)

Protipovodňové a protierózne opatrenia

- P1 doplniť a skvalitniť verejnú zeleň v urbanizovanom prostredí, zabezpečiť ochranu drevín v sídlach
- **P2 zamedzovať vytváraniu nepriepustných plôch v zastavanom území a zvyšovať podiel plôch na infiltráciu dažďových vôd**
- P3 rekultivovať areály ťažby, skládok a výstavby po ukončení prevádzky resp. činnosti
- P4 zamedzovať vytváraniu nepriepustných plôch a plôch bez vegetácie v rekreačných a športových areáloch, lyžiarske svahy zatrávniť, budovať technické opatrenia spomaľujúce odtok
- P5 zmeniť poľnohospodársky pôdu na trvalé trávne porasty alebo na remízky či inú nelesnú drevinovú vegetáciu (väčší retenčný priestor, redukcia nutrientov a pesticídov),
- **P6 preferovať agrotechnické postupy zvyšujúce retenčnú schopnosť pôdy**
- P7 vytvárať prirodzené prekážky povrchovému odtoku – medze, trávnaté pásy, ochranné pásy zelene (stromy a kry), pôdne stupne (skrátene dĺžky svahu a zníženie povrchového odtoku)
- P8 znížiť resp. zachovať nízku intenzitu využívania lúk a pasienkov
- P9 zalesniť TTP a lesy zaradiť do kategórie ochranné lesy a dodržiavať z toho vyplývajúce zásady hospodárenia v lesných porastoch
- P10 pri obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy využívať ľahké mechanizačné prostriedky (zníženie zaťaženia pôdy, povrchového odtoku a erózie),
- P11 voliť čo najšetnejšiu technológiu ťažby, primeranú sklonu svahu, vzdialenosti od vodných tokov a stavu brehových ochranných pásiem, tým zvyšovať počet približovacích liniek, obmedziť používanie dopravných a približovacích prostriedkov s príliš veľkým merným tlakom na pôdu a technológie s nadmerným pohybom mechanizmov po porastoch (zníženie povrchového odtoku a erózie)
- P12 zabezpečiť optimálne druhové a vekové zloženie lesných porastov, aby sa v maximálnej miere zvýšila retenčná schopnosť týchto plôch

- P13 previesť lesy hospodárske na lesy s ochrannou funkciou a dodržiavať z toho vyplývajúce zásady hospodárenia v lesných porastoch, vyhlásiť ochranné lesy ako regulátora odtoku
- P14 vyhnúť sa konštrukciám lesných ciest koncentrujúcim a urýchľujúcim odtok (vhodnejšie sú cesty s vozovkou sklonenou k násypovému svahu, z ktorých voda nekoncentrovane steká do porastov)
- P15 zohľadňovať hlavnú funkciu brehových porastov (zabezpečenie stability brehov, vrátane brehovej vegetácie, pred poškodením počas povodňových prietokov a zabezpečenie predpokladanej kapacity prietokového profilu)
- P16 vychádzať pri starostlivosti o stromové brehové porasty z posudzovania ich celkového zdravotného stavu, stability, podomletia vodou (nevhodné, poškodené a nestabilné stromy odstrániť, stabilné pne s pevne ukotvenými koreňovými sústavami ponechať - naďalej plnia spevňovaciu funkciu na brehu vodného toku)

Ekostabilizačné opatrenia podrobnejšie v katastri obce Zlatníky

Skupiny manažmentových opatrení

Poznámka: uvedené skupiny manažmentových opatrení sú lokalizované aj na konkrétnej polohe katastra obce Zlatníky a vyjadrené v grafickej časti.

Kód manažmentového opatrenia	Číslo opatrenia
MO1	23,17,8,38,30,39,40,14,15
MO3	48,23,24,25,15
MO4	50,51,1,6,7,8,12,13,14,15,17,18

- O1 uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch – vylúčenie holorubov,
- O6 postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- O7 v porastoch ponechávať stromy na dozretie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- O8 minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- O12 vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
- O13 podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) – kosenie, pastva,
- O14 vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- O15 cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
- O17 nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
- O18 regulovaná kosba lúk a pasienkov,
- O23 zachovať či dosiahnuť optimálny stav, zabezpečujúci genofond rastlinných a živočíšnych druhov vyskytujúcich sa v danom priestore,
- O24 zabezpečiť monitoring plôch a následné manažmentové opatrenia proti vysušovaniu a degradácii týchto spoločenstiev,
- O25 zabezpečiť ochranu prípadných pramenísk, terénnych depresí a iných vlhkých lokalít vyskytujúcich sa na území,
- O38 regulovať zarybňovanie nepôvodnými druhmi, snažiť sa o obnovu druhového spektra ichtyofauny,
- O40 tam, kde to je možné rozšíriť plochy brehových a sprievodných porastov.
- O48 odstraňovať náletové dreviny, pasienie a kosenie
- O50 zachovať vekovú štruktúru drevín tak, aby minimálne 30% porastov bolo vo veku nad 100 rokov, 40% drevín bolo strednovekých 60-100 ročných a zvyšok mladších ako 60 rokov,
- O51 ťažba dreva by mala prebiehať od augusta do januára, aby neboli počas odchovu mláďat rušené všetky európsky významné druhy živočíchov,

Návrhy ekostabilizačných opatrení z hľadiska zachovania krajinného obrazu a krajinného rázu

- vytvárať podmienky pre oživenie poľnohospodárskych aktivít využiteľných aj z hľadiska rozvoja agroturistiky (malokapacitný chov oviec, a kôz, obhospodarovanie lúk a pasienkov).
- je dôležité zachovávať charakteristické znaky regionálnych a lokálnych špecifik, krajinný svojráz, originalitu a neopakovateľnosť,
- zabezpečenie harmonického vývoja obce v súlade s jej minulosťou.

Všeobecné návrhy ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany rastlinstva

- regulovať výstavbu a iné ľudské aktivity, ktoré by mohli narušiť významné biotopy a biotopy s výskytom ohrozených druhov rastlín (napr. odvodňovanie mokradí, používanie chemických látok),
- udržať čo najvyššiu biodiverzitu, ktorá vyplýva zo zachovania čo najväčšej rozmanitosti biotopov, zachovanie prirodzených kosienkových a pasienkových lúčnych fytoocenóz ich údržbou a obhospodávaním (kosenie, pasienie),

- odstraňovať nálety drevín a tým zabrániť zarastaniu lúčnych biotopov ,
- zachovávať prirodzené lesné porasty s prirodzeným drevinovým zložením,
- v prípade výsadby lesných kultúr zabezpečiť, aby sa štruktúra a druhové zloženie blížilo pôvodnému lesu
- zabezpečiť ochranu brehových porastov,
- podporovať tradičné formy hospodárenia v území,
- obmedziť, alebo úplne vylúčiť používanie chemických prostriedkov a pesticídov v blízkosti zamokrených plôch a vodných tokov,
- zachovanie a zabezpečenie manažmentu mokradových lokalít v území,
- vytváranie podmienok pre rozširovanie a stabilizáciu mokradových spoločenstiev,
- zabrániť rozširovaniu expanzívnych druhov rastlín a rozširovaniu inváznych druhov rastlín v území,
- zaviesť pravidelný monitoring genofondovo významných lokalít.

Všeobecné návrhy ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany živočíšstva

- zabezpečenie celoročnej ochrany niektorých druhov, ktoré si to vyžadujú, vrátane územnej ochrany hniezdnych a potravných biotopov, pri každej legislatívnej zmene v oblasti druhovej ochrany (zákon o ochrane prírody a krajiny, zákon CITES, poľovný zákon, príslušné vyhlášky a pod.),
- zabezpečenie propagačno-výchovných aktivít za účelom šírenia osvetu u rôznych cieľových skupín,
- vylúčiť akékoľvek nekontrolované a neodborné vypaľovanie trávnych porastov, medzí, pasienkov a pod.,
- v lesnom hospodárstve uplatňovať postupy čo najmenej zasahujúce do tokov,
- zachovať v území aspoň súčasný stav ekosystému vodných tokov,
- odstrániť potenciálne zdroje znečistenia tokov (sklárky, nezabezpečené poľné hnojiská),
- kosenie lúk realizovať v období po vyvedení a osamostatnení mláďat, pri mechanizovanom kosení väčších plôch postupovať zásadne od stredu záhona k jeho okraju (ochrana zveri), tradičné obhospodarovanie lúčnych porastov,
- pre ochranu zoocenóz v lesných komplexoch je dôležité najmä vytvárať a udržať rôznorodé a rôznoveké lesné porasty, využívať pri obnove porastov prirodzené zmladenie a dodržiavať ďalšie navrhované opatrenia na stabilizáciu a ochranu lesných porastov,
- pri rekonštrukciách budov v zastavanom území vykonať opatrenia, aby nedošlo k úhynu netopierov a hniezdiacich vtákov,
- v záujme ochrany vtákov zalietajúcich sem za potravou, je potrebné zabezpečiť všetky línie elektrického vedenia s vysokým napätím ošetriť buď zábranami proti dosadaniu vtákov, alebo ešte lepšie nahradiť súčasné konzoly novými so závesnými izolátormi a nosičmi vedenia.

Starostlivosť o komplexy lesných biotopov

- v maximálnej miere uplatňovať prírode blízke spôsoby obhospodarovania lesov (princípy programu Pro silva), využívať čo najjemnejšie spôsoby obhospodarovania (podrastový hospodársky spôsob na čo najmenších obnovných prvkoch, účelový výber),
- maximalizovať podiel prirodzenej obnovy, pri umelej obnove smerovať k obnove prirodzeného drevinového zloženia,
- zachovávať alebo obnovovať pôvodné drevinové zloženie porastov, nezakladať monokultúry ihličnatých či nepôvodných drevín,
- cielene odstraňovať invázne druhy drevín,
- obnovu lesov realizovať tak, aby nedochádzalo k prieniku alebo zvýšeniu početnosti inváznych druhov drevín, vhodnými spôsobmi odstraňovať tieto dreviny z lesov,
- v ochranných lesoch uplatňovať nepretržitú obnovnú dobu, v lesoch osobitného určenia hospodárenie podriaďť účelu, pre ktoré boli vyhlásené,
- ponechávať dostatočné množstvá starých porastov, skupín stromov i jednotlivých starých a dutinových stromov, stojace a ležiace mŕtve drevo v dostatočnom objeme a štruktúre (najmä hrubé),
- minimalizovať poškodenie porastov, pôdneho a vegetačného krytu, vodných tokov a špecifických biotopov voľbou vhodných technológií ťažby, približovania a dopravy dreva,
- minimalizovať použitie chemických látok,
- optimalizovať hustotu lesnej dopravnej siete, zabezpečovať dôslednú a včasnú údržbu lesných ciest s cieľom minimalizácie erózie a urýchľovania odtoku ,
- hospodárske opatrenia plánovať a realizovať tak, aby boli minimalizované resp. vylúčené negatívne vplyvy na vzácné druhy fauny a flóry,
- vyčleniť a rešpektovať reprezentatívnu sieť dostatočne veľkých území s vylúčením akýchkoľvek úmyselných ľudských zásahov (NPR a PR a jadrá biocentier),
- podporovať realizáciu vodozádržných opatrení v lesnej krajine.

Starostlivosť o komplexy biotopov mezofilných a suchomilných lúk, pasienkov a krovín

- zabezpečiť primerané obhospodarovanie (kosenie, pastva) čo najväčšej plochy týchto typov biotopov,
- pravidelne odstraňovať náletové dreviny a výmladky,
- nepoužívať minerálne hnojivá ani prisievanie kultúrnych tráv na zvýšenie výnosov,
- v okolí napájadiel zabrániť erózií,
- pravidelne prekladať košiare a stojiská tak, aby nedošlo k erózií a nitrifikácií stanovišťa □ likvidovať plochy nitrofilnej vegetácie,
- kosenie lúčnych priestorov realizovať tak, aby sa minimalizoval úhyn živočíchov, umelo nezalesňovať tieto typy biotopov, hlavne s výskytom vzácnych a chránených druhov.

Starostlivosť o komplexy rašelinových a vodou ovplyvnených lúčnych biotopov (rašeliniská, slatiny, prameniská, podmáčané plochy)

- pokiaľ je to možné zahrnúť tieto typy biotopov do bežného systému obhospodarovania a udržiavať ich výrubmi sukcesných drevín, kosením prípadne regulovanou pastvou □ v prípade nezájmu o obhospodarovania realizovať udržiavací manažment,
- zabrániť urbanizácií, fragmentácií, odvodňovaniu, zalesňovaniu (nelesné typy biotopov),
- zabrániť pohybu ťažkých mechanizmov v týchto typoch biotopoch,
- zabrániť rozšľapavaniu a eutrofizácii plôch priehonmi dobytky (občasné extenzívne prepasenie však paušálne nevylučovať),
- na miestach z narušeným vodným režimom zabezpečiť hydrologický a hydrogeologický výskum a navrhnúť a realizovať opatrenia na zlepšenie vodného režimu lokalít,
- odstraňovať invázne druhy rastlín v okolí,
- podporovať realizáciu vodozádržných opatrení.

Manažmentové opatrenia vhodné pre biotopy nelesnej drevinovej vegetácie

Optimálny manažment nie je u všetkých typov biotopov patriacich do uvedenej skupiny rovnaký. Môže pozostávať napr. z udržiavania nezapojeného porastu, odstraňovania vzrastnejších druhov náletových drevín, extenzívnej pastvy, ale aj z ponechania porastov na prirodzený vývoj. Odstraňovanie treba realizovať postupne, nie jednorazovo.

Je vhodné zvýšiť pestrosť krajinných prvkov, na mimolesnej pôde vytvoriť prechodný pás extenzívne využívaný (najlepšie pasený, alebo s časťami pasenými a časťami kosenými), tvorený trvalými trávnatými porastami s pestrým zastúpením foriem nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie (medze, líniové porasty, remízky, solitéry, porasty krovín), pričom podiel drevín by sa mal smerom k okraju lesa zvyšovať a mal by prispieť k zvýšeniu jeho členitosti. obnova líniových výsadiel v kalamitnom stave (hlavne ovocné aleje).

Je potrebné:

- v prípade potreby NDV dopĺňať o druhy drevín vhodné pre danú lokalitu (potenciálna vegetácia),
- ak sa vyskytujú invázne a ruderalne rastlinné druhy, odstraňovať ich.
- udržiavať mimolesnú, stromovú a krovinnú zeleň na neproduktívnych plochách, plochách postihnutých eróziou, potenciálnych erózných plochách, medziach a pod.

Starostlivosť o komplexy biotopov vodných tokov, mŕtvych ramien a ich sprievodnej vegetácie

- podporovať všetky ekologicky prijateľné opatrenia, vedúce k zadržaniu vody v území, zlepšeniu stavu ekosystémov vodných tokov a ich okolia.
- v krajine hospodáriť tak, aby sa predchádzalo príčinám potenciálnych povodní, ktorými sú okrem vysokých zrážkových úhrnov najmä chyby v podobe zástavby nivy a rýchleho odtoku vody z krajiny. Opatrenia zamerať na spomalenie, zadržanie, alebo zvýšenie retencie vody, k čomu možno využiť rôzne možnosti:
 - zmena hospodárenia na poľnohospodárskych plochách (zlepšenie fyzikálnych vlastností pôd,
 - zmena spôsobu hospodárenia a zastúpenia plodín a kultúr),
 - zmena krajinných štruktúr smerom k pestrejšiemu a subtilnejšiemu, rozbitie veľkých celkov a vytvorenie retenčných mikroštruktúr (rozdelenie pozemkov, striedanie plodín, medze, remízky, zasakovacie priekopy),
 - obnova alebo budovanie malých retenčných plôch (mokrade, malé poldre v údolniciach, malé nádrže a rybníky),
 - riadená inundácia do vybraných lokalít v územných nivách,
 - znovupredĺženie už upravených korýt riek
 - dosadba sprievodnej vegetácie vodných tokov v rámci rešpektovania legislatívneho rámca.
- dodržiavať ochranné pásma vodných tokov:
- V zmysle ust. § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách platia nasledovné ochranné pásma:
- pri vodnom toku Livina rešpektovať 10,0 m pobrežný pozemok od brehovej čiary,
- pri ostatných uvedených drobných vodných tokoch rešpektovať 5,0 m pobrežný pozemok od brehovej čiary
- odstrániť resp. spriechodniť existujúce bariéry a nevytváranie nových, na biokoridoroch nepovoľovať budovanie MVE,
- zakázať komerčnú ťažbu štrku v riečišti biokoridorov,
- minimalizovať výrubu v brehových porastoch popri tokoch (hlavne biokoridoroch), s výnimkou odstraňovania vývrátov, suchých a dolámaných stromov alebo konárov krov, ktoré zasahujú do vody,
- likvidovať porasty inváznych druhov,
- pri výstavbe a opravách lesných ciest a doprave dreva minimalizovať zásahy do vodných tokov (vrátane brehových porastov a podmáčaných plôch v ich nivách),
- neurbanizovať plochy v tesnej blízkosti tokov (hlavne biokoridorov), minimalizovať regulácie brehov a zásahy do korýt vodných tokov,
- vytvárať podmienky na minimalizáciu znečistenia tokov komunálnym a priemyselným odpadom,
- mŕtve ramená a ťažobné jamy nevyužívať na chov rýb a rybolov, ak si takéto využitie vyžaduje úpravy brehov a zásahy do porastov, ktoré by mali za následok zničenie a/alebo poškodenie mokradových biotopov európskeho a národného významu,
- regulovať letné využitie stojatých vôd.

Manažmentové opatrenia platné pre mokrade

- zabrániť akejkolvek zmene vodného režimu a odvodňovaniu, vhodným využívaním okolitých pozemkov zabezpečiť, aby nedošlo k zhoršeniu hydrologického režimu a ich ďalšej eutrofizácii,
- opatrenia na udržanie primeraného vodného režimu (vysoké hladiny podzemnej vody) zabrániť sukcesii, ponechať statické vodné plochy bez drevín, udržiavať voľnú hladinu,
- odstraňovanie náletových drevín prípadne bylín a ich výmladkov v období vegetačného pokoja,
- udržiavať plochy kosením – ruderalizované porasty aj viackrát ročne, inak v dobe kvitnutia tráv, ktoré lokalitu ohrozujú,
- kosenie ručne, prípadne za použitia ľahkej mechanizácie, vylúčiť ťažké mechanizmy,
- odstraňovať pokosenú biomasu, vyhrabávať starinu,
- zákaz pastvy vo všeobecnosti,
- zabrániť rozbahňovaniu a poškodzovaniu ťažkými mechanizmami,
- ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky,
- zabrániť znečisťovaniu a eutrofizácii.
- regulovať výstavbu a iné ľudské aktivity, ktoré by mohli narušiť významné biotopy a biotopy s výskytom ohrozených druhov rastlín (napr. odvodňovanie mokradí, používanie chemických látok)
- Revitalizovať mokrade a regulované vodné toky
 - zabezpečiť zlepšenie kvality vody s cieľom zníženia hodnôt sapróbného indexu opatreniami na zlepšenie kvality vody (budovanie nových ČOV a modernizácia existujúcich),
 - znižovať nároky na odber vody zavádzaním úspornejších technológií,
 - znižovať znečisťovania podzemných vôd zabránením priesaku znečisťujúcich látok do podzemných vôd z priemyselno-technických prevádzok a poľnohospodárstva,
 - minimalizovať zásahy do koryta, v prípade ich realizácie brať do úvahy priority prírodoochranné atribúty (prehlbovanie plytkých úsekov, realizácia zimovísk, ochrana neresísk, migračných úsekov, ochrana priehlbni a perejných hlbocín, ochrana bočných úkrytov, ochrana podomletých brehov),
 - zabezpečiť ochranu pobrežných ekosystémov tokov a ich bezprostredného okolia pred nevhodným využívaním (predovšetkým ochrana prirodzených inundácií),
 - podporovať zadržiavanie vody v krajine cez podporu resp. obnovu prirodzených inundácií, obnovu mŕtvych ramien, budovanie viacúčelových suchých poldrov a mokradí prírodného charakteru v krajine,
 - podľa možností revitalizovať regulované vodné toky a obnoviť zničené mokrade.

Návrhy ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany a využívania poľnohospodárskej krajiny

- obrábanie pôdy realizovať s ohľadom na reliéf a sklonitosť, preferovať využitie poľnohospodárskej pôdy hustosiatymi porastami,
- priestorové usporiadanie pôdnych celkov orných pôd riešiť pásovou formou v smere vrstevníc s protieróznym účinkom.
- zamedziť sukcesii a zarastaniu lúk a v maximálnej miere uplatňovať tradičné obhospodarovanie lúčnych porastov (kosenie, pasenie),
- zachovanie poľnohospodárskej výroby je dôležité z hľadiska zachovania poľnohospodárskej krajiny, z dôvodu zachovania typického krajinného rázu a existujúcej biodiverzity druhov,
- zabránenie sústredenému odtoku vody,
- rešpektovať pásy ekostabilizačnej zelene pozdĺž účelových komunikácií medzi plochami poľnohospodárskej pôdy v severovýchodnej časti katastra,
- realizovať rozdeľovanie dĺžky svahov prostredníctvom NDV, kedy sa vytvára mozaikovitý ráz poľnohospodárskej krajiny. Cieľom prerušenia dĺžky svahu je zamedzenie plošnej erózie na poľnohospodárskych pozemkoch,
- nevyužívať chránené pôdy na iné účely, ako bola vyhradená, t. j. iba na poľnohospodárske účely,
- posilnenie stability pôdy výsadbou drevín či výsevom tráv,
- ochranu vodných biotopov realizovať v súčinnosti so zatravnávaním poľnohospodárskej pôdy a nelesnou drevinovou vegetáciou.
- postupne zmeniť štruktúru poľnohospodárskej krajiny
 - výrazne znížiť veľkosť blokov orných pôd,
 - diverzifikovať pestované plodiny,
 - minimalizovať použitie chemických látok, uprednostňovať biologické spôsoby ochrany rastlín a boja proti živočíchom a rastlinám škodiacim záujmom poľnohospodárstva,
 - obnoviť pasienky pre chov oviec a hovädzieho dobytku,
 - zakladať vetrolamy, remízky, stromoradia, poľné lesíky,
 - obnovovať a vytvárať nové mokrade,
 - malú časť pôdy ponechať dočasne úhorom.

Eliminácia stresových faktorov

- realizovať účinné opatrenia na odstránenie kolízií veľkých cicavcov s dopravnými prostriedkami - dôkladne zmonitorovať migračné koridory fauny pretínajúce hlavné cestné ťahy a v prípade potreby navrhnuť a vybudovať funkčné prechody pre faunu a viesť migrujúce živočíchy do priestorov prechodov (mosty, podchody, ekodukty)
- odstrániť, resp. spriechodniť existujúce migračné bariéry na vodných tokoch:

- nevytvárať nové bariéry na vodných tokoch,
- kontrolovať dodržiavanie prevádzky vybudovaných rybochodov, v prípade malej funkčnosti navrhnúť vhodné opatrenia na zlepšenie stavu (napr. obtokový biokoridor),
- postupne spriechodniť migračné bariéry na všetkých významnejších tokoch.
- zabezpečiť biologicky nevyhnutný prietok v tokoch
 - na základe odborných analýz stanoviť biologicky nevyhnutný minimálny prietok vody pod odberom,
 - zabezpečiť prehodnotenie vydaných povolení na odber vody,
 - dôsledne kontrolovať dodržiavanie stanovených prietokov.
- obmedzovať, regulovať resp. eliminovať aktivity ohrozujúce alebo poškodzujúce vzácne typy biotopov a vzácne druhy:
 - zrušiť a revitalizovať nelegálne a nevhodne lokalizované motokrosovú a štvorkolkové areály,
 - v územnoplánovacej dokumentácii vytipovať vhodné lokality na umiestnenie motokrosových a štvorkolkových areálov,
 - časovo regulovať prítomnosť ľudí v lokalitách významných z hľadiska reprodukcie vzácných druhov vtákov,
 - regulovať návštevnosť a rekreačné využívanie jednotlivých lokalít s prihliadnutím na konkrétne prírodné hodnoty a ohrozenia s využitím proaktívnych prístupov
- eliminovať stresové faktory spôsobujúce úhyn živočíchov v krajine
 - vyhľadávať a odstraňovať „pasce“ kde dochádza k úhynom živočíchov,
 - na elektrické vedenia inštalovať zábrany eliminujúce zásah dosadajúcich vtákov elektrickým prúdom a zviditeľňovače znižujúce riziko nárazu vtákov do vedení,
 - zvýšiť a zefektívniť kontrolu environmentálnej kriminality,
 - využiť všetky dostupné spôsoby znižujúce úhynu živočíchov pri kosbe a zbere poľnohospodárskych plodín,
 - zabrániť chemickým postrekom proti podkôrnemu a listožravému hmyzu v chránených oblastiach, územiach Natura 2000, nadregionálnych a regionálnych biocentrách a biokoridoroch ako aj geonofondových lokalitách mimo územnú ochranu,
 - eliminovať negatívny účinok nezabezpečených úsekov elektrických vedení,
 - regulovať a usmerniť urbanizáciu stredísk cestovného ruchu do vymedzených zón, mimo interakciu s hodnotným prírodným prostredím,
 - zabezpečiť dôslednú kontrolu lovu živočíchov, vylúčiť lov vlka dravého v biocentrách nadregionálneho a vyššieho významu a na významných biokoridoroch.

Revitalizačné opatrenia v boji proti inváznym druhom rastlín

- odstraňovať invázne druhy rastlín a živočíchov
 - dôsledne obmedzovať šírenie invázných druhov rastlín z existujúcich ohnísk šírenia (priemyselné areály, neriadené skládky, rumoviská, nevyužívané plochy),
 - zamedziť introdukcii nových potenciálne invázných druhov najmä v okolí záhradkárskeho osád, v lesnom hospodárstve (výsadba v lesoch, zakladanie plantáží),
 - rozširovanie nepôvodných druhov rýb kontrolované umožniť len vo vybraných stojatých vodných plochách (len rybárskych revíroch) a eliminovať rozširovanie invázných druhov.
- Manažmentové opatrenia vhodné na elimináciu invázných druhov rastlín:
 - Mechanické odstraňovanie

Pastva - prichádza do úvahy len na lokalitách s ojedinelým výskytom a na stanovištiach s trávno-bylinným typom vegetácie.

Kosenie - najefektívnejší výsledok je možné dosiahnuť opakovaným kosením vo vegetatívnej fáze, čiže pred tvorbou kvetov alebo súkvetia. Účinok je analogický s pastvou, ale zároveň obmedzuje vznik pôdnej zásoby semien a ich ďalšie rozširovanie na nové lokality.

Orba - je vhodná najmä na veľkoplošných rovinatých stanovištiach, pričom je nutné poorané plochy následne osiať, najvhodnejšie pôvodnými a konkurencie schopnými druhmi rastlín.

Orezávanie súkvetí.

Vypaľovanie - pri dodržaní zásad ochrany prírody a ďalších bezpečnostných predpisov je možné tento spôsob eliminácie aplikovať najmä na stanovištiach antropogénneho pôvodu s prevahou ruderalných druhov, aby nepriaznivý účinok na cennejšie floristické alebo faunistické prvky bol čo najmenší. Treba mať ale na zreteli, že jednorázovým vypaľovaním rastliny nezničíme, a preto je potrebné na druhý rok lokalitu opakovaně ošetriť či už znovu vypálením, mechanicky, chemicky alebo kombinovane. Vypaľovaním sa ničí len nadzemná časť rastlín, ale zásoba semien ako i podzemné orgány rastlín ostávajú nepoškodené.

- Chemické odstraňovanie

Vzhľadom na pôsobenie chemických prípravkov na ekosystémy, mala by byť táto možnosť odstraňovania invázných rastlín využívaná čo najmenej. Môže sa využívať na likvidáciu rastlín na tých stanovištiach, kde samostatne vykonané mechanické odstraňovanie nebude dostatočne účinné alebo na miestach so sťaženým prístupom (napr. cestné násypy, navážky a iné antropogénne stanovištia). Je vhodné aj na ošetrovanie veľkoplošných zárastov.

- Kombinovaný spôsob odstraňovania

Tento spôsob treba využívať na rozsiahle, vysoké a husté porasty, kde samotná mechanická alebo chemická aplikácia nie je dostatočne účinná, resp. jednotlivé mechanické alebo chemické ošetrenie by si vyžadovalo dlhodobú

opakovaný manažment. V takom prípade je treba najprv vysoké porasty pokosiť a regenerujúce časti rastlín chemicky ošetriť.

Po odstránení akéhokoľvek porastu inváznych druhov rastlín je žiadúce, aby plocha nezostala bez využitia, ale aby sa okamžite obnovil vegetačný kryt, napr. vysadením krov, stromov alebo trávnatých porastov tvorených najmä domácimi druhmi.

Návrhy ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany abiotických zložiek

- vegetačné zabezpečenie erózne ohrozených plôch hlbokokoreniami druhmi pôvodných drevín,
- ponechať plochy s plytkými a kamenitými pôdami prirodzenej sukcesii,
- v lesných porastoch s vysokými sklonmi svahov používať citlivé ťažobné postupy, nepovoľiť holoruby zamedziť obnažovanie pôdy,
- ekologická optimalizácia využívania pôdneho fondu- pestovanie plodín s nízkou protieróznou účinnosťou len na plochách so sklonom do 3°, na vyšších sklonoch pestovať plodiny s vysokou protieróznou účinnosťou, resp. trvalé porasty krmovín na ornej pôde,
- technické zabezpečenie výmoľov a erózných rýh.

Navrhované opatrenia v oblasti odpadov

- predchádzať vzniku odpadov vhodnou propagáciou a osvetou
- uprednostňovať materiálne zhodnocovanie odpadov pred ich zneškodňovaním
- podporovať aktivity zamerané na zhodnocovanie odpadu
- zvýšiť podiel separovaného zberu
- odstraňovať staré záťaž, nepovolené skládky odpadov a zabrániť ich opätovnému vytváraniu

Návrh legislatívnej ochrany

V záujmovom území nie sú navrhnuté žiadne prvky MÚSES na legislatívnu ochranu.

Návrh opatrení

- dôsledne dodržiavať príslušné stupne ochrany vyššie uvedené
- udržiavať sady a záhrady patriace medzi vysokú vegetáciu, pretože sú nositeľmi krajnotvorných prvkov
- doplniť základnú sieť ochrannej a izolačnej vegetácie pozdĺž jestvujúcich vodných tokov, kanálov, ciest, komunikácií, čo predstavuje minimálny záber pôdy (poľnohospodárskej) s efektom zníženia jej ohrozenia a znehodnocovania, obnoviť pôvodné aleje stromov a doplniť nové
- plochy výrobných areálov doplniť vegetačným bariérovým koridorom
- pri prípadnom výrube drevín mimo lesných pozemkov je potrebné postupovať podľa § 47 zákona o ochrane prírody a krajiny. Ak orgán ochrany prírody (Obecný úrad Zlatníky) nariadi náhradnú výsadbu podľa § 48 uvedeného zákona, treba uprednostniť geograficky pôvodné druhy drevín.
- pre tie lokality, ktoré sa nachádzajú v dotyku s prvkami ÚSES, je potrebné zabezpečiť dostatočné ekostabilizačné opatrenia na zachovanie ich funkčnosti.

Riešenie predmetného územného plánu rešpektuje všetky uvedené požiadavky ochrany prírody a krajiny a aplikuje ich v návrhu v príslušnej funkčnej štruktúre, kapacitných regulatívoch ako i opatreniach na vytváranie a udržiavanie ekologickej stability vrátane plôch zelene.

C.II.8.3 Funkčné členenie katastra

Funkčný typ obce je obytná, poľnohospodárska.

Z pohľadu územnoplánovacieho, architektonického a krajinárskeho charakteru jednotlivých priestorov a vidieckych obcí je žiaduce vychádzať a zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, čo znamená vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a vyvinutého charakteru okolitej krajiny. Pre udržanie identity prostredia sa žiada zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí, nadviazanie na tradičné tvaroslovie ľudovej architektúry a zohľadnenie národopisných špecifik, s využitím optimálnych podmienok pre rozvoj vidieckeho turizmu, chalupárskej rekreácie a agroturistiky.

Vo výstavbe technickej infraštruktúry je vo vidieckych priestoroch predovšetkým potrebné sledovať zabezpečenie ich dobrej dostupnosti k sídelným centrá, budovanie systémov distribúcie pitnej vody, budovanie systémov odkanalizovania s adekvátnymi čistiarňami odpadových vôd, budovanie systémov odstraňovania komunálneho odpadu.

Tabuľka súčasného využitia plochy katastrálneho územia obce

druh	jestvujúci stav	
	ha	%
SPOLU PÔDA V ÚZEMÍ KATASTRA	5044,0000	100%
poľnohospodárska pôda spolu:	491,8000	9,75%
orná pôda	235,2000	4,66%
trvalé kultúry:	256,6000	5,09%
chmeľnica, vinica	0,0000	0,00%
záhrada	27,7000	0,55%
ovocný sad	0,0000	0,00%
trvalý trávny porast	228,9000	4,54%

nepoľnohospodárska pôda spolu:	4552,2000	90,25%
lesný pozemok	4453,7000	88,30%
vodná plocha	26,2000	0,52%
zastavaná plocha a nádvorie	58,7000	1,16%
ostatná plocha	13,6000	0,27%

Zdroj: PHRaSR obce Zlatníky 2016-2025

C.II.8.4 Ekologická stabilita krajiny

Zabezpečenie ekologickej stability vychádza z tézy, že je potrebné od seba izolovať jednotlivé ekologicky labilné časti sústavou stabilných a stabilizujúcich ekosystémov.

Súčasný stav ekologickej stability krajiny štruktúry katastrálneho územia obce Zlatníky vyhodnotil RÚSES okresu Bánovce nad Bebravou na 3,78. Znamená to že ide o krajinu s vyššou ekologickou stabilitou.

Klasifikácia riešeného územia na základe biotických prvkov hodnotí stabilitu reálnych ekosystémov s použitím 6-stupňovej stupnice, hodnotené sú len plošné prvky sekundárnej krajiny štruktúry (SKŠ).

stupeň biotickej významnosti	hodnotenie významu prvkov SKŠ z hľadiska ekologickej stability
0	bez významu (napr. zastavané plochy a komunikácie, hospodárske areály, budovy, cestné komunikácie)
1	veľmi malý význam (orná pôda veľkabloková)
2	malý význam (orná pôdy maloplošná, záhrady, záhumienky)
3	stredný význam (intenzifikované lúky, umelé štruktúry NDV, poľnohospodársky nevyužívané plochy)
4	veľký význam (lúky a lesy s prevahou prirodzene rastúcich druhov, prirodzené sukcesné spoločenstvá, prirodzená NDV a LKS)
5	veľmi veľký význam (prirodzené a prírodné lesy, prírodné travinné spoločenstvá, neregulované vodné toky, brehové porasty prirodzených vodných tokov a pod.)

Biotická významnosť a plošná výmera prvkov SKŠ - stav

Tabuľka súčasného využitia plochy katastrálneho územia obce a biotická významnosť prvkov SKŠ

druh	Rozloha		Stupeň biotickej významnosti
	ha	%	
SPOLU PLOCHA V ÚZEMÍ KATASTRA	5044,0000	100%	
poľnohospodárska pôda spolu:	491,8000	9,75%	
orná pôda	235,2000	4,66%	1
trvalé kultúry:	256,6000	5,09%	
chmeľnica, vinica	0,0000	0,00%	
záhrada	27,7000	0,55%	2
ovocný sad	0,0000	0,00%	2
trvalý trávny porast	228,9000	4,54%	4
nepoľnohospodárska pôda spolu:	4552,2000	90,25%	
lesný pozemok	4453,7000	88,30%	5
vodná plocha	26,2000	0,52%	5
zastavaná plocha a nádvorie	58,7000	1,16%	0
ostatná plocha	13,6000	0,27%	0

Biotická významnosť a plošná výmera prvkov SKŠ –návrh

Tabuľka porovnania súčasného stavu a návrhu

druh	jestvujúci stav		návrh		rozdiel	
	ha	%				
SPOLU PLOCHA V ÚZEMÍ KATASTRA	5044,0000	100%				
poľnohospodárska pôda spolu:	491,8000	9,75	483,0670	9,12	- 8,799	- 0,17
orná pôda	235,2000	4,66	221,9276	4,40	-13,2724	- 0,26
trvalé kultúry:	256,6000	5,09	261,0794	4,72	4,4734	0,09
chmeľnica, vinica	0,0000	0,00	0,0000	0,00	0,0000	0,00
záhrada	27,7000	0,55	22,0994	0,44	-5,6066	- 0,11
ovocný sad	0,0000	0,00	0,0000	0,00	0,0000	0,00
trvalý trávny porast	228,9000	4,54	227,3600	4,51	-1,5400	- 0,03
nelesná stromová a krovinná vegetácia	0,0000	0,0000	7,0640	14,00	7,0640	14,00
ochranná, izolačná a prícestná zeleň	0,0000	0,0000	2,7000	0,05	2,7000	0,05
nepoľnohospodárska pôda spolu:	4552,2000	90,25	4557,849	90,76	5,649	0,17
lesný pozemok	4453,7000	88,30	4450,55	88,22	- 3,1500	-0,06
vodná plocha	26,2000	0,52	26,2000	0,52	0,0000	0,00
zastavaná plocha a nádvorie	58,7000	1,16	79,119	1,57	20,4190	0,40
ostatná plocha	13,6000	0,27	6,9800	13,8	7,064	-1400

Zdroj: PHRaSR obce Zlatníky 2016-2025 + návrh

Koeficient ekologickej stability vyplývajúci z návrhu ÚPN O Zlatníky

Predmetný ÚPN O Zlatníky mení výmery SKŠ nasledovne:

Prvky SKŠ	Stupeň biotickej významnosti	Výmera prvkov SKŠ (ha)	Súčin výmer a jednotlivých stupňov ES
orná pôda	1	221,9276	221,9276
záhrada	3	22,0994	66,2982
trvalý trávnatý porast	5	227,3600	1136,8000
nelesná stromová a krovinná vegetácia	4	7,064	28,2560
ochranná, izolačná a prícestná zeleň	3	2,7000	8,1000
lesný pozemok	5	4450,55	22252,7500
vodná plocha	5	26,2000	131,0000
zastavaná plocha a nádvorie	0	79,119	
ostatná plocha	0	6,9800	

Výpočet koeficientu ekologickej stability (KES) bol zrealizovaný metódou klasifikácie územia podľa miery ekologickej stability vegetácie (t. j. biotickej **významnosti**), ktorá je odporúčaná pri územiach s väčšou rozmanitosťou druhov pozemkov na základe nasledovných údajov (návrh):

Stupeň ekologickej stability podľa biotickej významnosti		Plocha jednotlivých stupňov ES (m2)	Súčin výmer a jednotlivých stupňov ES
Bez významu	0	81,0999	0
Veľmi nízka	1	221,9276	221,9276
Nízka	2	0,0000	0
Stredná	3	24,7994	74,3982
Vysoká	4	12,0640	48,2560
Veľmi vysoká	5	4704,11	23520,55
		Plocha záujmového územia (m2) 50440000	Súčet súčinov (m2) 238451300

KES 5 = $(\sum Si * Pi)/Pz$	4,73
---	-------------

Pi – plocha jednotlivého druhu pozemku (plocha všetkých prvkov krajiny s rovnakým stupňom biotickej stability),

Si – stupeň stability jednotlivého druhu pozemku,

Pz – plocha hodnotenej ZUJ (hranice obce).

Na základe takéhoto výpočtu je koeficient ekologickej stability vyplývajúci z návrhu ÚPN 4,73.

Po zrealizovaní zámerov navrhovaných predmetným územným plánom dôjde teda k zvýšeniu ekologickej stability územia. Najvyšší podiel na tomto výsledku má fakt, že ekologicky najstabilnejšie územia nemenia svoje funkčné využitie (lesné pozemky a vodné plochy). Plochy NDV plošnej, líniovej, plochy ochrannej, izolačnej a verejnej zelene sa zväčšia na úkor ostatnej plochy.

Čiastočná eliminácia možného negatívneho vplyvu na výšku koeficientu ekologickej stability bude kompenzovaná aj navrhovanými alejmi pozdĺž ostatných komunikácií a cyklotrás, ktoré sú situované na plochy poľných ciest navrhnutých pozemkovými úpravami. Rozvojové lokality sú navrhované prevažne na plochách ornej pôdy.

Z vyššie uvedeného vyplýva že pôjde i po zrealizovaní zámerov predmetného ÚPN O naďalej o územie s vyššou ekologickou stabilitou s priaznivejším vývojom.

C.II.9 Obyvateľstvo - demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi).

C.II.9.1 Súčasný stav a rozbor

Stav

V roku 2021 sa uskutočnilo sčítanie obyvateľstva, domov a bytov (SODB), ktoré zaznamenalo v obci nasledovné stavy:

vek 0-65+			vek 0-14		produktívny vek		vek 65+	
spolu	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
681	328	353	46	50	228	218	54	85
100%	48,16 %	51,84 %	14,02 %	14,16 %	69,51 %	61,76 %	16,46 %	24,08 %

Veková štruktúra obyvateľstva obce

Vývoj počtu obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.2014) a pri SODB v roku 2021

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2021
spolu	726	699	702	696	691	681	681	671	669	678	684	681

zdroj: PHSaSR Zlatníky a SODB

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2021	
Predproduktívny vek	93	90	85	84	80	83	81	81	85	87	96	14,1%
Produktívny vek	465	475	477	473	471	473	468	468	471	471	446	65,49%
Poproduktívny vek	141	137	134	134	130	125	122	120	122	126	139	20,41%

zdroj: PHSaSR Zlatníky a SODB

Prognóza demografického vývoja

Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný po prechodnom poklese znova rast.

Pre spracovanie ÚPN O Zlatníky je veľmi dôležitá prognóza vývoja počtu obyvateľov, pretože je potrebné priestorové a funkčné riešenie spracovať tak, aby zodpovedalo predpokladanému vývoju v oblasti demografie. Je tiež potrebné podporiť riešením ÚPN O strategické ciele a priority rozvoja obce uvedené v PHRaSR a pripraviť podmienky v území.

V obci Zlatníky najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku (65,49%), najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku (14,1%). Spomínané javy sa odzrkadľujú v indexe vitality, ktorý v roku 2014 dosahoval hodnotu 69,04 t. j. na jedného poproduktívneho obyvateľa (dôchodcu) pripadalo v obci Zlatníky 0,69 obyvateľa v predproduktívnom veku. V roku 2021 dosahoval hodnotu 69,06 t. j. na jedného poproduktívneho obyvateľa (dôchodcu) pripadalo v obci Zlatníky 0,69 obyvateľa v predproduktívnom veku. Z uvedeného vyplýva, že síce stúpa počet obyvateľov predproduktívneho veku, ale vzhľadom na fakt, že stúpa aj počet obyvateľov poproduktívneho veku, sa index vitality nemení. Za veľmi priaznivý demografický vývoj by sa dalo považovať zvyšovanie indexu vitality až hodnote 100% pri zvyšovaní počtu obyvateľov v poproduktívnom veku.

V súvislosti s doterajším vývojom demografického salda sa dá predpokladať nárast počtu obyvateľov z dôvodu vytvárania priaznivých podmienok pre bývanie, ako aj vzhľadom na snahu zlepšovať socio-ekonomickú situáciu obyvateľstva. Uvedené by sa mohlo prejavovať v postupnom zlepšovaní vekovej štruktúry obyvateľstva. V celkovom vývoji počtu obyvateľov obce je potrebné uvažovať s nárastom tak, aby obec zodpovedala nielen veľkosťou a počtom obyvateľov svojmu významu (viď kapitolu e.), ale aj občianskou a technickou vybavenosťou zabezpečujúcou v obci zodpovedajúci komfort.

Vývoj počtu obyvateľov je ovplyvnený reprodukciou obyvateľstva i možnosťami a rozsahom novej bytovej výstavby. Spätne možnosti bytovej výstavby pozitívne ovplyvnia migráciu obyvateľstva. Tým môže dôjsť postupným zabezpečovaním vhodných plôch s funkciou bývania k stabilizácii obyvateľstva. Nárast obyvateľstva obce je možné dosiahnuť jednak prirodzeným rastom, ale aj z dosťahovania obyvateľov do obce. Nakoľko pri trvalej migrácii prevládajú mladšie vekové kategórie obyvateľstva, (do 40 rokov), dosídľovanie môže mať priaznivý vplyv na demografický vývoj a vekové zloženie obyvateľstva obce v budúcnosti. V tejto súvislosti treba zohľadniť skutočnosť sociálnej a ekonomickej štrukturalizácie obyvateľstva, diferenciáciu ekonomických či záujmových vzťahov. Rozsah nárastu je však potrebné optimalizovať tak, aby sa nestratil charakter obce a obyvateľia i naďalej tvorili komunitu s pozitívnym vzťahom ku svojej obci a jej prírodným danostiam.

Zamestnanosť

Zamestnanosť, resp. nezamestnanosť je jedným zo sprievodných javov trhovej ekonomiky a stále viac sa stáva ekonomickým a sociálnym ukazovateľom prosperity a potenciálu regiónov a obcí samotných. Zmeny v slovenskej ekonomike sa však vo všeobecnosti prejavujú v súčasnosti pomerne nízkym % nezamestnanosti hlavne na území, v ktorom sa nachádza i obec Zlatníky. To má za následok zvýšenie životnej úrovne obyvateľov, podnecuje rozvoj obcí a regiónov.

Zdravotný stav obyvateľstva

Obec nemá spracovanú štatistiku, ktorá by zhodnocovala zdravotný stav obyvateľstva. Predmetný ÚPN O pri dodržaní záväzných regulatívov predovšetkým týkajúcich sa životného prostredia nebude mať negatívny vplyv na zdravotný stav obyvateľstva. Naopak, rozvojové návrhy v oblasti rozvoja obytnej zóny (kvalitnejšie, zdravšie bývanie v pokojnom prostredí), dôsledné separovanie výrobného územia a určenie opatrení pre výrobné územia v oblasti ovzdušia, hluku ... Výrobné územia poskytujú pracovné príležitosti, ktoré sú prínosom v sociálnej oblasti. Svojou polohou mimo obytných území obce a dodržaním OP hospodárskeho dvora v maximálnej miere eliminujú negatívne vplyvy na obyvateľov.

C.II.9.2 Rozbor demografického potenciálu a prognóza vývoja obyvateľstva

Index vitality

Z hľadiska ďalšieho vývoja obyvateľov má značný význam zastúpenie obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14 rokov), ktoré je v tomto prípade nižšie ako poproduktívna zložka obyvateľstva (muži nad 60 rokov a ženy nad 54 rokov). Tento fakt potvrdzuje i ukazovateľ vnútornej demografickej kvality a reprodukčnej vitality súčasného obyvateľstva - index vitality populácie (pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky). V obci Zlatníky najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku (65,49%), najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku (14,1%), obyvateľia poproduktívneho veku tvoria 1/5 (21,19%). Spomínané javy sa odzrkadľujú v indexe vitality, ktorý v roku 2021 dosahoval hodnotu 69 t. j. na jedného poproduktívneho obyvateľa (dôchodcu) pripadalo v obci Zlatníky len 0,69 obyvateľa v predproduktívnom veku. Napriek uvedenému má index vitality od roku 2014 zvyšujúcu sa tendenciu.

Kľúčovým trendom, ktorý zasiahne takmer všetky oblasti spoločensko-ekonomického života je rýchle stárnutie populácie aj v našej krajine. Preto je nutné pre rozvoj obce pripraviť pre obyvateľov také podmienky, ktoré budú stabilizovať a hlavne prilákať do obce mladé rodiny. S ohľadom na uvedený trend to bude aj na úkor iných sídel s menej lukratívnou ponukou. Nemalo by ísť iba o rozvoj plôch bývania, ale aj základnej občianskej vybavenosti.

V súvislosti s doterajším vývojom demografického salda sa dá predpokladať nárast počtu obyvateľov z dôvodu vytvárania priaznivých podmienok pre bývanie. V celkovom vývoji počtu obyvateľov obce je potrebné uvažovať s nárastom tak, aby obec zodpovedala nielen veľkosťou a počtom obyvateľov svojmu významu, ale aj občianskou a technickou vybavenosťou zabezpečujúcou v obci zodpovedajúci komfort. Dôležitým faktorom je aj verejný technický vybavenie, ktoré v obci nie je vybudované. Ide hlavne o verejný vodovod a kanalizáciu.

Vývoj počtu obyvateľov je ovplyvnený reprodukciou obyvateľstva i možnosťami a rozsahom novej bytovej výstavby. Spätné možnosti bytovej výstavby pozitívne ovplyvnia migráciu obyvateľstva. Tým môže dôjsť postupným zabezpečovaním vhodných plôch s funkciou bývania k stabilizácii obyvateľstva. Nárast obyvateľstva obce je možné dosiahnuť jednak prirodzeným rastom, ale aj z dosťahovania obyvateľov do obce. Nakoľko pri trvalej migrácii prevládajú mladšie vekové kategórie obyvateľstva, (do 40 rokov), dosídľovanie môže mať priaznivý vplyv na demografický vývoj a vekové zloženie obyvateľstva obce v budúcnosti. V tejto súvislosti treba zohľadniť skutočnosť sociálnej a ekonomickej štrukturalizácie obyvateľstva, diferenciáciu ekonomických či záujmových vzťahov. Rozsah nárastu je však potrebné optimalizovať tak, aby sa nestratil charakter obce a obyvatelia i naďalej tvorili komunitu s pozitívnym vzťahom ku svojej obci.

Významným fenoménom obce je aj tlak na rozvoj individuálnej rekreácie v objektoch voľných RD a aj na navrhovaných plochách pre bývanie v RD, ktoré plánujú ich budúci vlastníci však využívať rekreačne, pričom trvalý pobyt si ponechajú mimo obec. Rozsah uvedeného však nie je možné presne územným plánom predpokladať.

Stabilizáciu počtu obyvateľstva, schopnosť priťahovať nových obyvateľov a udržať si súčasných obyvateľov možno dosiahnuť len vhodnou politikou a stratégiou zo strany obce, ktorá bude otvorená voči obyvateľom, orientovaná na mladé rodiny s deťmi, rozvoj cenovo dostupného avšak kvalitného bytového fondu a zlepšenie dostupnosti sociálnej a zdravotnej starostlivosti v obci.

C.II.9.3 Navrhovaný stav obyvateľov v obci

V územnom pláne obce Zlatníky sa uvažuje s naplnením stavu územia vo dvoch zásadných časových a priestorových celkoch (návrhové obdobie, a výhľadové obdobie). Návrhové obdobie nie je exaktne časovo stanovené, ale zohľadňuje reálnosť pripravenosti územia na plánovaný rozvoj v jednotlivých častiach obce. ÚPN O navrhuje 1237 obyvateľov a rekreantov spolu. Ich proporciu nevie určiť, funkcia bývania a rekreácie sa miešajú v súčasných blokoch obytného územia a je predpoklad, že tomu bude tak aj v navrhovaných a výhľadových blokoch.

Prognóza pre územný plán je uvažovaná ako optimálna hranica rozvoja obce s cieľom, aby boli rozvinuté všetky pozitívne demografické ukazovatele.

Prirodzený prírastok je možné predpokladať mierne rastúci v závislosti od reprodukčných skupín obyvateľstva. Ročný prírastok závisí od možnosti investovania do individuálnej bytovej výstavby, do podmieňujúcich inžinierskych sietí potrebných pre bývanie a do hospodárstva na území obce.

Trvalo obývaný bytový fond a rekreačný fond spolu v jestvujúcom obytnom území je možné považovať za stabilizovaný, pretože sa nepredpokladá výraznejší odpad bytového fondu. Môže dochádzať k zmene proporcií medzi trvalým bývaním a rekreačným využívaním.

Kapacitu urbanistických blokov obytného a vid' nasledujúcu tabuľku:

Funkčné bloky			Regulatívy	Kapacita						
stav	označenie	funkcia		stav			Návrh a výhľad			
				b.j.	z toho RD	obyv.	RD	obyv.	spolu b.j.	spolu obyv.
Obytné územie stav + návrh + výhľad				311	300	681	252	556	563	1237
Obytné územie stav + návrh				311	300	681	226	499	537	1180
Obytné územie stav + rozvoj v zmysle regulatívu R2				311	300	681	108	240	419	921
s	B01	obytné územie	R2	súčasť bilancii jestvujúceho územia s potenciálom rozvoja	súčasť bilancii jestvujúceho územia s potenciálom rozvoja	súčasť bilancii jestvujúceho územia s potenciálom rozvoja	15	33	súčasť bilancii jestvujúceho územia s potenciálom rozvoja so započítaným rozvojom	súčasť bilancii jestvujúceho územia s potenciálom rozvoja so započítaným rozvojom
s	B02	obytné územie	R2				11	25		
s	B03	obytné územie	R2				1	3		
s	B04	obytné územie	R2				20	44		
s	B05	obytné územie	R2				20	44		
s	B06	obytné územie	R2				20	44		
s	B07	obytné územie	R2				10	22		
s	B08	obytné územie	R1							
s	B09	obytné územie	R2				10	22		
s	B10	obytné územie s hospodárskou činnosťou	R2				1	3		
Návrhové obdobie							118	259	118	259
n	B11	obytné územie	R3				10	22	10	22
n	B12	obytné územie	R3				22	48	22	48
n	B13	obytné územie	R3				20	44	20	44
n	B14	obytné územie	R3				30	66	30	66
n	B15	obytné územie	R3				26	57	26	57
n	B16	obytné územie	R3				4	9	4	9
n	B17	obytné územie	R3				6	13	6	13
Výhľadové obdobie							26	57	26	57
v	B18	obytné územie					6	13	6	13
v	B19	obytné územie					20	44	20	44

Navrhované kapacity urbanistických blokov je potrebné považovať za smerné. Výpočty uvažovali s obložnosťou 2,9 na 1 bytovú jednotku.

Uvedená bilancia zahŕňa aj jestvujúce a navrhované RD.

Podrobnejší rozbor podľa jednotlivých blokov je v textovej časti ÚPN O, kapitole C – Dopĺňujúce údaje.

C.II.10 Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská.

C.II.10.1 Ochrana kultúrnych hodnôt územia

Územný plán obce vychádza z týchto zásad:

- rešpektovanie zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu,
- rešpektovanie rozhodnutie Pamiatkového úradu č. PUSR-2018/7279-12/2542/GUL z 21.6.2018
- rešpektovanie pamätihodnosti obce, ktoré budú zahrnuté v zozname pamätihodností obce, vytvorenem obcou Zlatníky v zmysle §14 zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu
- rešpektovanie a chránenie územia s pôvodnou urbanistickou štruktúrou,
- rešpektovanie historicky a kultúrne hodnotných solitérov
- rešpektovanie a chránenie archeologických nálezisk v zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z. z.
- rešpektovanie § 40 odsek 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku.

C.II.10.2 Objekty vyhlásené za kultúrnu pamiatku

V obci sa nenachádzajú žiadne nehnuteľné kultúrne pamiatky ani archeologické lokality zapísané v Ústrednom zozname národných kultúrnych pamiatok.

V katastrálnom území obce Zlatníky sa však nachádzajú významné archeologické náleziská. V jednotlivých stavebných etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi, kedy by mohli byť narušené archeologické nálezky môže byť podmienkou pre vydanie stavebného povolenia zabezpečenie archeologického výskumu.

V obci sa nachádzajú nasledovné hodnotné objekty:

- Zvonica drevená z 18. storočia - v Zlatníkoch kostol nebol. Obyvatelia pochovávali svojich mŕtvych na cintoríne v Malých Hostiach. V 18. storočí však v obci postavili zvonicu, a pravdepodobne v tom istom čase vznikol aj miestny cintorín. Zvonica mala drevenú zrubovú konštrukciu, krytú ihlancovou strechou. Zvon v nej datovaný rokom 1739. V roku 1984 postavili podľa starej novú zvonicu.
- Kaplnka na cintoríne z 19. storočia - kaplnka s obdĺžnikovým pôdorysom a zalamovaným štítom v priečeli stála na cintoríne v 19. storočí
- Pomník SNP.

C.II.10.3 Archeologické lokality

V katastrálnom území obce Zlatníky sa nenachádzajú archeologické lokality zapísané v ÚZPF. Počas stavebnej činnosti je však možné odhalenie nových archeologických situácií v týchto polohách, načo bude potrebné prihlásiť v jednotlivých etapách realizácie územného plánu v praxi, kedy podmienkou pre vydanie územného a stavebného povolenia pre jednotlivé akcie bude vyjadrenie Krajského pamiatkového úradu Trenčín, v oprávnených prípadoch s požiadavkou na zabezpečenie archeologického výskumu.

Krajský pamiatkový úrad Trenčín podľa § 41 ods. 4 pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní. Podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia bude vydanie záväzného stanoviska podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona.

Krajský pamiatkový úrad Trenčín podľa § 36 ods. 3 pamiatkového zákona môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je evidovaným archeologickým náleziskom podľa § 41 ods. 1 pamiatkového zákona, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov.

C.II.10.4 Evidencia pamätihodností obce

Na základe § 14 ods. 4 pamiatkového zákona môže obec rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností je možné zaradiť okrem hnutelných a nehnuteľných vecí aj kombinované diela človeka a prírody, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce a ľudové zvyky. Zoznam evidovaných pamätihodností obce predkladá obec na odborné a dokumentačné účely Krajskému pamiatkovému úradu, ak ide o nehnuteľné veci, predloží zoznam aj stavebnému úradu.

C.II.11 Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V katastrálnom území sa nenachádzajú paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

C.II.12 Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie).

C.II.12.1 Hluk, vibrácie

Oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Bánovce nad Bebravou jeden z menej znečistených regiónov. Vo väčšine prípadov sa produkcia znečisťujúcich látok v okrese pohybuje pod úrovňou SR. Najmenej znečisťujúcich látok bolo produkovaných v prípade oxidu siričitého, oxidu uhoľnatého a oxidov dusíka.

V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Najviac znečisťujúcich zdrojov sa nachádza v okresnom meste Bánovce nad Bebravou, ale aj v meste Partizánske, Topoľčany, Prievidza.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste III. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste Bánovce nad Bebravou, ale aj v meste Partizánske, Topoľčany, Prievidza.

Hlukové pomery sú na území katastra obce Zlatníky ovplyvnené hlavne dopravou z ciest III. triedy.

Plošné využitie území navrhovaných na bývanie ÚPN O rieši urbanisticky tak, aby bola zabezpečená jeho ochrana pred hlukom z dopravy, resp. výrobných zón v súlade s vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v platnom znení.

Ochrana proti hluku

- pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii dopravných stavieb sa musí zabezpečiť, aby hluk v súvisiacom vonkajšom alebo vnútornom prostredí neprekročil najvyššie prípustné hodnoty pri predpokladanom dopravnom zaťažení.
- pri návrhu výstavby výrobných prevádzok na dotyku s obytnou zónou sa musí zabezpečiť ochrana vnútorného prostredia budov a príslušného vonkajšieho chráneného územia pred hlukom z vonkajšieho prostredia.
- v stabilizovanom území na plochách kontaktných so zdrojom hluku nevykonávať intervenčné zásahy (prístavbu a dostavbu), ktorých dôsledkom by bolo prekročenie limitov hluku
- v stabilizovanom území na plochách kontaktných so zdrojom hluku realizovať intervenčné zásahy na zníženie hodnoty hluku (barierová zeleň, oplotenie ...)
- v rozvojových plochách zmiešaných situovať bližšie k zdroju hluku objekty, ktoré tolerujú vyššiu hranicu hluku (plochy statickej dopravy, technické priestory občianskej a technickej vybavenosti...)
- v územiach, ktoré sú určené na bývanie a môžu byť ohrozené z hľadiska hluku je v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie uvedená povinnosť vypracovať štúdiu posudzujúcu dopady hluku na obytné územie a návrh opatrení na ich elimináciu

- pri navrhovaných lokalitách v blízkosti pozemných komunikácií následnou podrobnejšou dokumentáciou posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov. Umiestnenie lokalít, predovšetkým bývania, v pásme s prekročenou prípustnou hladinou hluku neodporúčame. V prípade realizácie takýchto lokalít je nevyhnutné navrhnuť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazat' investorov na vykonanie protihlukových opatrení. Voči správcovi pozemných komunikácií nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe
- pri lokalitách slúžiacich na bývanie, resp. ubytovanie zabezpečiť vypracovanie hlukovej štúdie vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre (a doprave na nej) a zahrnúť jej výsledky do protihlukových opatrení stavieb tak, aby bola zabezpečená expozícia obyvateľov a ich prostredia hlukom v súlade s prípustnými hodnotami, ustanovenými vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov a vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 237/2009 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyššie uvedená vyhláška.

Potrebné je aj brať do úvahy, postupné zavádzania opatrení aj v automobilovej doprave, kde by mali byť preferované autá s nulovými emisiami a minimálnym hlukom.

C.II.12.2 Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné - zdroj a intenzita).

Predmetné územie spadá do územia s nízkym až stredným radónovým rizikom. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti využitia tohto územia.

Podľa §132 ods. 1 zák. č. 87/2018 Z. z. každý, kto projektuje alebo stavia bytovú budovu určenú na predaj alebo prenájom alebo nebytovú budovu určenú na poskytovanie služieb je povinný vykonať také preventívne opatrenia, aby objemová aktivita radónu vo vnútornom ovzduší budovy počas pobytu osôb v priemere za kalendárny rok neprekračovala referenčnú úroveň 300 Bq.m³ za kalendárny rok.

C.II.13 Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.

V riešenom území neboli identifikované zásadné environmentálne problémy. Tie, ktoré by bolo možné predsa len predvídať nie sú riešiteľné nástrojmi územného plánovania.

C.III HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI (PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRIAME, NEPRIAME, SEKUNDÁRNE, KUMULATÍVNE, SYNERGICKÉ, KRÁTKODOBÉ, DOČASNÉ, DLHODOBÉ A TRVALÉ) PODĽA STUPŇA ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

C.III.1 Vplyvy na obyvateľstvo - počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy.

Hlavným cieľom územného plánu obce je zabezpečiť vyvážený trvalo udržateľný hospodársky a sociálny rozvoj obce s dlhodobým programom postupného naplňovania zámerov a deficitov obce a vytvárania podmienok pre plnohodnotné uspokojovanie životných potrieb jej obyvateľov i obyvateľov ďalších dotknutých obcí.

Rozbor predpokladaného demografického vývoja pri postupnom naplňaní rozvojových zámerov predmetného územného plánu vid' kapitolu C.II.5.

Návrh ÚPN O prináša riešenia v oblasti rozvoja bývania, rekreácie a výroby. V súvislosti s rozvojom týchto území aj nadväzná riešenia dopravy, technickej infraštruktúry a občianskej vybavenosti a ekostabilizačné opatrenia, ktoré prinášajú skvalitnenie sociálnych, ekonomických a ekologických podmienok.

Zároveň sú implementované návrhy krajinnoekologického plánu, spracovaného v rámci prieskumov a rozborov predmetného územia. V návrhu ÚPN O sú zapracované ekostabilizačné opatrenia, ktoré z vyššie uvedeného hľadiska so sebou prinášajú celý rad pozitívnych riešení na skvalitnenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Návrh ÚPN O nenavrhuje žiadne plochy (napr. plochy výroby), ktoré by narúšali kvalitu životného prostredia obyvateľov obce.

V procese pripomienkovania a hodnotenia ÚPN O budú preverené a eliminované prípadné negatíva riešenia a tieto bude možné odstrániť, prípadne minimalizovať.

Návrh ÚPN O prináša konkrétne riešenia problémov, ktoré jednoznačne prispievajú k zlepšeniu životného prostredia i priamych a nepriamych vplyvov na zdravie obyvateľstva, eliminujú zdravotné riziko a zdravotné ohrozenie obyvateľov v oblasti: bývania, rekreácie a športu, dopravy a výroby.

Obec predmetnými riešeniami i ďalšími riešeniami zameranými na zvýšenie ekologickej stability budú mať pozitívne environmentálne dopady ako aj nepriamy vplyv na zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre život obyvateľov obce i širšieho okolia.

V návrhu územného plánu obce Zlatníky sa uvažuje s naplnením stavu územia vo dvoch etapách:

- návrhové obdobie
- výhľadové obdobie

V tejto súvislosti je potrebné upozorniť na skutočnosť sociálnej a ekonomickej štrukturalizácie obyvateľstva, diferenciáciu ekonomických či záujmových vzťahov. Rozsah nárastu je však optimalizovaný tak, aby sa nestratil charakter obce a obyvatelia i naďalej tvorili komunitu s pozitívnym vzťahom ku svojej obci a jej prírodným danostiam.

V koncepcii urbanistického rozvoja územia obce je systémovo riešené:

- eliminácia ohrozovania jednotlivých zložiek životného prostredia návrhom vhodných územných, priestorových a architektonických opatrení, najmä funkčného členenia územia,
- sústreďovanie výrobných zariadení (drobná priemyselná výroba, poľnohospodárska výroba, výrobné podnikateľské aktivity občanov) do zón mimo obytného územia, tak aby nevytvárali zdravotné riziko pre obyvateľov,
- vytvorenie ochranných a bariérových plôch zelene pozdĺž dopravných koridorov,
- v zastavanom území obce sú umiestnené enklávy vzrastlej parkovej zelene
- vytvorené sú priestorové podmienky pre:
 - prijatie opatrení na znížovanie negatívneho dopadu znečistenia a poškodzovania životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva
 - prijatie opatrení na dôslednejšie zvyšovanie zainteresovanosti znečisťovateľov a poškodzovateľov životného prostredia na odstraňovaní negatívnych dopadov na jeho kvalitu
 - utváranie systémových podmienok pre transformáciu hospodárstva z energeticky a surovinovo náročných spôsobov spracovávania na energeticky a surovinovo racionálnejšie štruktúry s vyšším podielom finalizácie, s uplatňovaním dekontaminačných postupov a environmentálne vhodnejších technológií, s bezpečným uskladňovaním materiálov, predlžovaním ich životnosti a opätovným využívaním
 - zvyšovanie intenzity monitoringu stavu životného prostredia v ohrozených oblastiach a zlepšovanie informovanosti občanov obce
 - dôsledné uplatňovanie disciplíny občanov pri uskladňovaní odpadu, disciplíny pri zbere, triedení, evidencii a zneškodňovaní odpadu z produkcie priemyselných a poľnohospodárskych zariadení na území obce
 - riadené odpadové hospodárstvo v zmysle ustanovenia zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a programu odpadového hospodárstva
 - hospodárne využívanie prírodných zdrojov,
 - aplikovanie biologizácie poľnohospodárskej veľkovýroby,

Nulový variant by znamenal nekoordinované prístupy k jednotlivým funkciám v katastri obce, k zástavbe bez koncepčného podkladu s využitím plôch, ktoré sa ukázali pre rozvoj obce nevhodné (ochranné pásma...), prípadne konzervovanie súčasného stavu (zníženie konkurencieschopnosti obce).

C.III.2 Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

Návrh ÚPN O nemá vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery. Pri zakladaní stavieb musí byť zohľadnený prirodzený geologický podklad. Rozvojové lokality nenavrhuje na zosuvných územiach (v k.ú. nie sú evidované zosuvné územia).

C.III.3 Vplyvy na klimatické pomery.

Realizácia stavieb a činností v zmysle návrhu ÚPN O nebude mať negatívny vplyv na klimatické pomery. Pri dodržaní záväzných regulatívov (hlavne realizáciou návrhov na zlepšenie ekologickej stability, ako aj ďalšími opatreniami (doprava, návrh zelene, zadržiavanie vôd v území...)) sa stanú mikroklimatické pomery priaznivejšími.

C.III.4 Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisií).

Oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Bánovce nad Bebravou jeden z menej znečistených regiónov. Vo väčšine prípadov sa produkcia znečisťujúcich látok v okrese pohybuje pod úrovňou SR. Najmenej znečisťujúcich látok bolo produkovaných v prípade oxidu siričitého, oxidu uhoľnatého a oxidov dusíka.

V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Najviac znečisťujúcich zdrojov sa nachádza v okresnom meste Bánovce nad Bebravou, ale aj v meste Partizánske, Topoľčany, Prievidza.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste III. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste Bánovce nad Bebravou, ale aj v meste Partizánske, Topoľčany, Prievidza.

Vďaka skutočnosti, že obec Zlatníky je plynoifikovaná a tým sa do značnej miery zníži negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia z lokálnych kúrenísk.

Územný plán je navrhnutý s rešpektovaním ustanovení zákona 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, vrátane súvisiacich vykonávacích vyhlášok. V jednotlivých príslušných kapitolách navrhuje dodržať nasledovné zásady ochrany ovzdušia:

- rešpektovať ustanovenia zákona 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, vrátane súvisiacich vykonávacích vyhlášok a adaptačné opatrenia vyplývajúce zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- vo všetkých funkčných blokoch uvažovať len s malými zdrojmi znečistenia, nie je možné tu etablovať podniky s veľkými zdrojmi znečistenia, s možnými stredným zdrojom znečistenia sa uvažuje len v bloku V01 (agrofarma) Pre uvedenú farmu blok V01 bolo určené ochranné pásmo.
- v areáloch výroby zavádzať programy na znižovanie množstva základných znečisťujúcich látok
- vylúčiť negatívne vplyvy dopravy na životné prostredie zhodnotením základného komunikačného systému
- zabezpečiť výsadbu ako aj následnú starostlivosť o ochrannú a izolačnú zeleň v blízkosti frekventovaných komunikácií a v blízkosti výrobných a poľnohospodárskych areálov

Potrebné je aj brať do úvahy, postupné zavádzania opatrení aj v automobilovej doprave, kde by mali byť preferované autá s nulovými emisiami a minimálnym hlučnosťou.

Hoci je obec plynoifikovaná, energetickú situáciu bude potrebné riešiť aj iným spôsobom. Do úvahy prichádzajú hlavne alternatívne ekologické zdroje. Z ekologického hľadiska nie sú pre obec perspektívne ani fosilné palivá. Predpokladá sa zvýšené využívanie elektrickej energie na vykurovanie. Vhodné sa teda javia napríklad slnečné kolektory.

Pri dodržaní záväzných regulatívov územného plánu a príslušných právnych predpisov realizácia zámerov územného plánu neovplyvní životné prostredie v oblasti znečistenia ovzdušia nad povolené parametre, naopak je perspektíva zlepšenia parametrov týkajúcich sa emisií a imisií. Nepredpokladajú sa neprimerané priame negatívne vplyvy na životné prostredie v oblasti ochrany ovzdušia.

C.III.5 Vplyvy na vodné pomery (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby).

V oblasti ochrany vôd sú všeobecne vytvorené podmienky ako:

- dodržiavať platné zákony a normy, najmä zákon č. 364/ 2004 Z. z. o vodách
- zabezpečiť účinnú ochranu vôd pred degradáciou a ich trvalo udržateľné využívanie,
- regulovať poľnohospodársku chemizáciu v súlade s ochranou vodných zdrojov a poľnohospodárskej pôdy,
- zabrániť znehodnocovaniu podzemných vôd priesakmi
- dodržiavať ochranné pásma vodných zdrojov, navrhovaných verejných vodovodov a kanalizácií (dočasne vodotesných žump, malých certifikovaných ČOV)
- rešpektovať ochranné pásma vodných tokov vrátane priľahlého územia

Záväzná časť návrhu ÚPN O uvádza:

- navrhovaný verejný vodovod a verejná kanalizácia, úpravy vodných tokov, stavby na ochranu pred povodňami sú vodnými stavbami v zmysle § 52 vodného zákona, na povolenie ktorých je príslušný Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, odbor starostlivosti o životné prostredie - oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, ako špeciálny stavebný úrad. K vydaniu vodoprávného povolenia na vodné stavby je potrebné predložiť osobitnú žiadosť s náležitosťami podľa § 8 vyhlášky č. 453/2000 Z. z.,

ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

- k uskutočneniu stavieb vo vodách a na pobrežných pozemkoch, ktoré nevyžadujú vodoprávne povolenie, je potrebný súhlas orgánu štátnej vodnej správy podľa § 27 ods. 1 písm. a) vodného zákona na základe osobitnej žiadosti a stanoviska správcu vodného toku.
- pri zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami počas realizácii stavieb a pri ich prevádzkovaní, bude stavebník rešpektovať ustanovenia § 39 vodného zákona a vyhlášky číslo 100/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.
- pri plánovaní jednotlivých investičných akcií musí stavebník rešpektovať ustanovenia zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami.
- vody z povrchového odtoku zo striech a spevnených plôch v max. miere zadržať v území akumuláciou (zachovať retenčnú schopnosť územia).

V oblasti protipovodňovej ochrany vyžaduje záväzná časť návrhu ÚPNO:

- rešpektovať zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami,
- rešpektovať realizované opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami úpravy pred vybrežovaním veľkých vôd a zabezpečenie stability koryta na tokoch,
- pri údržbe potokov permanentne zabezpečovať voľný prietokový profil potokov a voľný odtokový profil pre vybudované priepusty na potokoch tak, aby sa zamedzilo možnému zaplaveniu okolitých objektov,
- rešpektovať ochranné pásma vodných tokov vrátane príľahlého územia,
- uplatňovať princíp zadržiavania vody v území (formou retenčných nádrží, vsakovacích systémov dažďových vôd a pod.), čím sa zabráni priamemu odvádzaniu dažďovej vody do vodných tokov a plôch.

Realizácia rozvojových zámerov návrhu ÚPN O v intenciách vyššie uvedených zásad neovplyvní výrazne hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého územia.

Stavby protipovodňovej ochrany sú zaradené v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby. Tieto musia byť realizované v súlade s ochranou prírody a krajiny.

Nulový variant (pôvodná ÚPD) problematiku vplyvov na vodné pomery v potrebnom rozsahu neriešila, neriešila protipovodňové opatrenia a nestanovila ich ako verejnoprospešné stavby.

C.III.6 Vplyvy na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia).

Realizácia rozvojových lokalít navrhovaných koncepciou riešenia nebude mať vplyv na kontamináciu pôdy ani fyzikálne degradačné procesy ako je veterná erózia a kompakcia pôdy. Naopak navrhuje konkrétne pôdoochranné návrhy a opatrenia na zlepšenie súčasného stavu.

Záväzná časť návrhu ÚPN O uvádza požiadavky v oblasti ochrany poľnohospodárskej pôdy:

- rešpektovať ustanovenia zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy
- rešpektovať nariadenie vlády SR č.58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy a prílohu č.2 k nariadeniu - Zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ).
- obrábanie pôdy realizovať s ohľadom na reliéf a sklonitosť, preferovať využitie poľnohospodárskej pôdy ako TTP,
- zamedziť sukcesii a zarastaniu lúk, v maximálnej miere uplatňovať tradičné obhospodarovanie lúk (kosenie, pasenie),
- zachovanie poľnohospodárskej výroby je dôležité z hľadiska zachovania poľnohospodárskej krajiny, z dôvodu zachovania typického krajinného rázu a existujúcej biodiverzity druhov,
- zabránenie sústredenému odtoku vody,
- realizovať rozdeľovanie dĺžky svahov prostredníctvom nelesnej drevinovej vegetácie, kedy sa vytvára mozaikovitý ráz poľnohospodárskej krajiny. Cieľom prerušenia dĺžky svahu je zamedzenie plošnej erózie na poľnohospodárskych pozemkoch.
- nevyužívať chránené pôdy na iné účely, ako bola vyhradená, t. j. iba na poľnohospodárske účely,
- posilnenie stability pôdy výsadbou drevín či výsevom tráv,
- ochranu vodných a mokradových biotopov realizovať v súčinnosti so zatravnávaním poľnohospodárskej pôdy a nelesnou drevinovou vegetáciou,
- priestorové usporiadanie pôdných celkov orných pôd riešiť pásovou formou v smere vrstevníc s protieróznym účinkom.
- z hľadiska kvalitatívnej ochrany poľnohospodárskej pôdy zostáva trvalou úlohou monitoring a ochrana pôdy pred vstupom cudzorodých látok, dekontaminácia a zvýšenie úrodnosti pôdy najmä organickým hnojením a vápnením.

Pri dodržaní záväznej časti ÚPN O nedôjde k negatívnym vplyvom na napôdu. S ohľadom na ochranu poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona 220/2004Z.z. pristupuje návrh ÚPN O veľmi zodpovedne k výberu vhodných lokalít pre svoj rozvoj. Z hľadiska vyhodnotenia perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely predložené riešenie zohľadňuje komplexne najvhodnejšie územia z hľadiska požiadaviek na ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu, z hľadiska požiadaviek obstarávateľa, kontinuity rozvoja obce, obmedzení vyplývajúcich z ochranných pásiem, ich pripravenosti a dopravnej prístupnosti.

Rozvojové lokality sú navrhnuté v nadväznosti na zastavané územie a existujúcu infraštruktúru, teda nebude narušená ucelenosť honov, ani nedôjde k fragmentácii a izolácii poľnohospodárskej pôdy.

Pri dodržaní záväznej časti ÚPN O nedôjde k negatívnym vplyvom na pôdu.

Podrobnejšie viď kapitolu B.p v smernej časti ÚPN O Zlatníky a kapitolu B.I.1 tohoto elaborátu.

C.III.7 Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.).

Stav fauny, flóry a ich biotopov viď. kapitolu C.II.6.

Návrhom ÚPN O možno predpokladať vplyvy najmä na biotopy poľnohospodárskej krajiny. V navrhovaných rozvojových územiach dôjde k zmene vegetačného krytu a tým aj k zmene živočíšstva. Významnejšie spoločenstvá fauny a flóry sa viažu hlavne na plochy chránených území. Do týchto plôch zmeny funkčného využitia ani iné zásahy ÚPN O nenavrhujú. Dodržaním koeficientov zástavby bude dodržaná aj plocha zelene v zastavanom území, čo prispeje aj k zachovaniu jestvujúcej fauny v zastavanom území obce. Dodržaním záväznej časti ÚPN O k negatívnym vplyvom na faunu a flóru nedôjde.

C.III.8 Vplyvy na krajinu - štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny.

Realizáciou návrhov územného plánu dôjde síce k zmene priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, ale záväznými regulatívmi územný plán usmerňuje rozvoj územia tak, aby vplyv na krajinu a jej estetické vnímanie nemalo negatívny vplyv. Obmedzením výšky a formy zástavby je predpoklad zachovania tradičnej mierky vidieckej štruktúry a zástavby podhorskej obce.

Navrhované zmeny sú potrebné, pretože pokrývajú potreby obce v oblastiach, ktoré sú v súčasnosti deficitné a obyvateľmi obce vyžadované. Ide hlavne obytné plochy.

C.III.9 Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability.

Predmetným ÚPN O nie sú navrhované žiadne nové rozvojové lokality v územiach chránených podľa Zákona NR SR č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Blok R01 v lokalite Kulháň je jestvujúce hojne využívané stredisko vidieckej agroturistiky s potenciálom rozvoja, ktorého rozvoj je predmetom predošlého schváleného ÚPN O a jeho zmien a doplnkov. Záväznými regulatívmi predmetného územia.

Návrh ÚPN O rešpektuje všetky prvky územného systému ekologickej stability územia.

Rozvojové plochy navrhované predmetným územným plánom na bývanie, občiansku vybavenosť, sociálnu infraštruktúru, rekreáciu a výrobu sú riešené v súlade s jestvujúcimi a navrhovanými interakčnými prvkami ÚSES.

C.III.10 Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská.

Návrh ÚPN O vytvára podmienky pre ochranu kultúrneho dedičstva a rešpektuje:

- zákon NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu,
- pamätihodnosti obce, ktoré budú zahrnuté v zozname pamätihodností obce v zmysle §14 zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu
- a chráni územia s pôvodnou urbanistickou štruktúrou,
- a chráni historicky a kultúrne hodnotné solitéry
- a chráni možné archeologické náleziská v zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. § 40 odsek 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku.

Z hľadiska vplyvu riešenia predmetného územného plánu pri dodržaní regulatívov územného rozvoja zakotvených v záväznej časti územného plánu nebudú mať rozvojové návrhy vplyv na archeologické náleziská, kultúrne a historické pamiatky vrátane kultúrneho a spoločenského života obce. Naopak územný plán v dôsledku realizovania navrhovaných zámerov vytvára lepšie podmienky i pre rozvoj komunitného života obce.

C.III.11 Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

V katastri obce nie je známy výskyt paleontologických nálezísk alebo významných geologických lokalít.

C.III.12 Iné vplyvy.

Iné vplyvy navrhovaného strategického dokumentu neboli identifikované.

C.III.13 Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

Návrh ÚPN O Zlatníky je spracovaný v súlade s ustanoveniami zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Boli rešpektované právne predpisy týkajúce sa predmetného strategického dokumentu v oblasti ochrany a prírody a krajiny, životného prostredia a zdravia ľudí.

Na základe posudzovania v predošlých kapitolách a ich komplexného vyhodnotenia vyplýva, že navrhované riešenia predmetného územného plánu nemá podstatné vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov, ale naopak navrhovanými opatreniami a regulatívmi sa stanovujú podmienky pre zlepšenie s pozitívnym vplyvom.

Hlavným cieľom územnoplánovacej dokumentácie je určiť zásady pre komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, vytvoriť rámec pre vecnú a časovú koordináciu činnosti ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi udržateľného rozvoja. Bráni živelnému prístupu k využívaniu katastra obce a negatívne neovplyvňuje záujmové územie.

Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

V záväznej časti predmetného posudzovaného N ÚPN O sú stanovené regulatívy rozvoja územia, stanovené prípustné, doplnkové a neprípustné funkcie na jednotlivých rozvojových i jestvujúcich blokoch. Sú zapracované opatrenia na elimináciu minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovaného riešenia územia na na životné prostredie a zdravie ľudí.

V N ÚPN O Zlatníky sú zapracované ekostabilizačné opatrenia na zlepšenie životného prostredia a ekologickej stability, ktoré boli navrhnuté vyššie uvedenými dokumentáciami a krajinoekologickým plánom spracovaným počas prieskumov a rozborov predmetného územia. Uvedené dokumentuje aj zvýšený koeficient ekologickej stability na 4,73.

C.IV NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE

V záväznej časti predmetného posudzovaného N ÚPN-O sú stanovené regulatívy rozvoja územia, stanovené prípustné, doplnkové a neprípustné funkcie na jednotlivých rozvojových i jestvujúcich blokoch. Sú zapracované opatrenia na elimináciu minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovaného riešenia územia na na životné prostredie a zdravie ľudí.

V návrhu ÚPN O Zlatníky sú zapracované ekostabilizačné opatrenia na zlepšenie životného prostredia a ekologickej stability, ktoré boli navrhnuté vyššie uvedenými dokumentáciami a krajinoekologickým plánom spracovaným počas prieskumov a rozborov predmetného územia.

C.V POROVNANIE VARIANTOV ZOHLADŇUJÚCICH CIELE A GEOGRAFICKÝ ROZMER STRATEGICKÉHO DOKUMENTU S NULOVÝM VARIANTOM

Obec má v súčasnosti platný územný plán, ktorý bol schválený dňa 25.08.2006, uznesením OZ č. 1/2006, VZN č. 1/2006, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť nadobudlo účinnosť dňa 09.09.2006. Tento ÚPN O bol aktualizovaný nasledovne :

- Zmenami a doplnkami č.1 územného plánu obce (ZaD č.1 ÚPN-O) Zlatníky, schválenými dňa 12.11.2010, uznesením OZ č. 44/2010/B1, VZN č. 1/2010 nadobudlo účinnosť dňa 27.11.2010
- Zmenami a doplnkami č.2 územného plánu obce (ZaD č.2 ÚPN-O) Zlatníky, schválenými dňa 14.12.2017, uznesením OZ č. 37/2017, VZN č. 2/2017 nadobudlo účinnosť dňa 29.12.2017

Vzhľadom k tomu, že:

- pôvodný ÚPN O nie je spracovaný pre celé katastrálne územie
- pôvodný ÚPN O je vypracovaný na neaktuálnych starých katastrálnych mapách
- pôvodný ÚPN O nie je spracovaný digitálne
- pôvodný ÚPN O nepoužíva v súčasnosti platnú metodiku na vyhodnocovanie predbežných záberov PP

nebolo možné a vhodné porovnávať predmetný ÚPN O s uvádzaným pôvodným ÚPN O. Bol na porovnávanie zvolený nulový variant.

C.V.1 Nulový variant

Nulový variant by znamenal nevypracovávať predmetný ÚPN O Zlatníky. Obec by teda nemala žiadnu schválenú územnoplánovaciu dokumentáciu.

Dôvodmi na obstaranie Územného plánu obce Zlatníky sú najmä:

- zmenené územno-technické, hospodárske a sociálne predpoklady, na ktorých základe bola navrhnutá koncepcia predchádzajúceho územného plánu obce Zlatníky schváleného dňa 25.08.2006, uznesením OZ č. 1/2006, VZN č. 1/2006, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť nadobudlo účinnosť dňa 09.09.2006.
- zosúladienie rozvoja obce so záväznými podmienkami rozvoja regiónu Trenčiansky samosprávny kraj v zmysle schváleného Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Trenčianskeho kraja a jeho zmien a doplnkov
- zabezpečenie optimálnych zásad vecnej a časovej koordinácie stavebnotechnických priestorových a územných aktivít v obci a príľahlej krajine
- vytvorenie platnej a záväznej koncepcnej platformy pre umožnenie využívania hospodárskej pomoci Európskej únie najmä pri realizácii rozvojových programov
- zosúladienie rozvoja obce so záväznými podmienkami rozvoja regiónu Trenčiansky samosprávny kraj v zmysle schváleného Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Trenčianskeho kraja, schváleného 14.04.1998, uznesením vlády SR č.284/1998, ktorého záväzná časť je vyhlásená Nariadením vlády SR č. 149/1998 Z. z., uverejnenom v Zbierke zákonov, čiastka 54 z roku 1998 a jeho zmenami a doplnkami:

-Zmeny a doplnky č. 1/2004 (ZaD č.1/2004 ÚPN VÚC TK). Tento dokument bol schválený Zastupiteľstvom TSK uznesením č.259/2004 dňa 23.6.2004. Všeobecne záväzné nariadenie TSK č.7/2004, ktorým sa vyhlásila záväzná časť Zmien a doplnkov č.1 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, bolo schválené Zastupiteľstvom TSK uznesením č. 260/2004 zo dňa 23.6.2004;

-Zmeny a doplnky č. 2 územného plánu veľkého územného celku Trenčianskeho kraja (ZaD č.2 ÚPN VÚC TK). Tento dokument bol schválený Zastupiteľstvom TSK uznesením č. 297/2011, dňa 26.10.2011, záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením TSK č.8/2011;

-Zmeny a doplnky č. 3/2018 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 28.05.2018 uznesením č. 98/2018 a ich záväzná časť vyhlásená Všeobecne

záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 7/2018; VZN nadobudlo účinnosť dňa 28.06.2018

- zamedzenie živelnému rozvoju obce

Nulový variant nerieši odstránenie existujúcich deficitov a enviromentálnych problémov. Uvedené predpokladané vplyvy vyplývajúce z hodnoteného N ÚPN O Zlatníky a z opatrení na elimináciu negatívnych vplyvov ním navrhovaných vytvára podmienky, ktoré by nemali negatívne vplývať na životné prostredie a zdravie obyvateľov.

C.VI METÓDY POUŽITÉ V PROCESE HODNOTENIA VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE A SPÔSOB A ZDROJE ZÍSKAVANIA ÚDAJOV O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

Proces hodnotenia vychádzal metodicky predovšetkým zo zákona 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Návrh riešenia ÚPN O Zlatníky vychádza najmä z prieskumov a rozborov, Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu okresu Bánovce nad Bebravou; ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a ZaD č.1, ZaD č.2 a ZaD3; materiálov uvedených v nasledujúcej tabuľke

Pri hodnotení vplyvov územnoplánovacej dokumentácie boli použité všeobecne známe publikované informácie o území.

Č.	Stupeň, druh dokumentu	Názov dokumentácie	Spracoval, schválil, vyhlásil /dátum	vyhodnotenie dokumentácie	zdroj
1.	ÚPD – regiónu ÚPN-VÚC	ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja	Schválený vládou SR 14.04.1998, uzn.č.284/98 Záväzná časť vyhlásená Nariadením vlády SR č.149/98 Z.z.	záväzná	internet
		Zmeny a doplnky č.1/2004 ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja	Schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja 23.06.2004, uzn.č.259/2004		
		Zmeny a doplnky č.2 ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja	schválené Zastupiteľstvom TSK uznesením č.297/2011 dňa 26.10.2011. VZN TSK č.8/2011, ktorým sa vyhlásili záväzné časti Zmien a doplnkov č.2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja bolo vyhlásené Zastupiteľstvom TSK dňa 26.10.2011		
		Zmeny a doplnky č.3 ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja	schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 28.05.2018 uznesením č. 98/2018 a ich záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 7/2018; VZN nadobudlo účinnosť dňa 29.06.2018.		
2.	ostatné podklady – ÚSES	Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Bánovce nad Bebravou	zostavila Slovenská agentúra životného prostredia, spracovateľ dokumentácie ESPRIT, s.r.o., r.2020	smerná	internet
3.	ostatné podklady – PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013 - 2023	Spracoval: GfK Slovakia s.r.o. v spolupráci s TSK 09/2015 schválený zastupiteľstvom TSK 09/2015	smerná	internet
4.	ostatné podklady – PHRaSR	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Zlatníky na roky 2016 - 2025	Spracoval: SCARABEO-SK, s.r.o., Banská Bystrica	smerná	obec

Č.	Stupeň, druh dokumentu	Názov dokumentácie	Spracoval, schválil, vyhlásil / dátum	vyhodnotenie dokumentácie	zdroj
5.	mapový podklad	Mapové podklady v rozsahu katastra obce (katastrálna mapa), v dxg formáte	ÚGKK Bratislava	záväzné	obec
6.	ostatné podklady	Priebežné konzultácie s obcou	Počas spracovania PaR a Zadaní	informatívny charakter	obec
7.	ostatné podklady	Zámery, zozbierané obcou	Počas spracovania PaR a Zadaní	informatívny charakter	obec
8.	ostatné podklady	Atlas krajiny Slovenskej republiky	Vydavateľ: MŽP SR Bratislava a Slovenská agentúra ŽP Banská Bystrica Spracovateľ: ESPRIT spol.s.r.o. Banská Štiavnica, rok 2002	informatívny charakter	knižná publikácia
			Slovenská agentúra životného prostredia	informatívny charakter	https://app.sazp.sk/atlas-sr/
9.	štatistické údaje	Sčítanie ľudu, domov a bytov z roku 2021	Štatistický úrad SR	informatívny charakter	internet
10.	ostatné podklady databáza	Register nehnuteľných NKP	Pamiatkový úrad Slovenskej republiky	záväzné	internet
11.	ÚPD obce	ÚPN O Zlatníky	schválený dňa 25.08.2006, uznesením OZ č. 1/2006, VZN č. 1/2006,	informatívny charakter	obec
12.	ÚPD obce	ÚPN O Pochabany a ZaD č.1	spracovateľ: Architektonický ateliér BP; schválený OZ uznesením č.88/2017 OZ v Pochabanoch zo dňa 29.09.2017.	záväzná	archív AABP
13.	ÚR – územné rozhodnutia	vydané územné rozhodnutia	vydané stavebným úradom obce Polianka	záväzné	obec
14.	SP – stavebné povolenia	vydané stavebné povolenia	vydané stavebným úradom obce Polianka	záväzné	obec
15.	ostatné podklady	Občianska vybavenosť obce – zoznam	obec,	informatívny charakter	internet
16.	ostatné podklady	Technická vybavenosť	Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja	smerné	internet
17.	ostatné podklady	vyhodnotenie územnoplánovacích a ostatných podkladov	ing. arch. Bogyova, prípravné práce vyhodnotenie 2022	záväzná	obec

C.VII NEDOSTATKY A NEURČITOSTI V POZNATKOCH, KTORÉ SA VYSKYTLI PRI VYPRACÚVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ

Samotný územný plán nemá priamy vplyv na životné prostredie, nakoľko ide o plánovací dokument a jeho riešenie vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja obce.

Neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní správy môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvu na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi resp. parametrami.

Uvedené neurčitosti a nedostatky nie sú zásadného charakteru.

Ďalšie precizovanie sa samozrejme očakáva z prerokovania návrhu a doladovania jednotlivých stanovísk.

C.VIII VŠEOBECNE ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Návrh riešenia Územného plánu obce Zlatníky vychádza z odborných poznatkov a analýz, ktoré boli vypracované podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a v súčasnosti platných vykonávacích predpisov k uvedenému zákonu.

Pri spracovaní územného plánu boli rešpektované časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, ktorý bol:

- schválený 14.04.1998, uznesením vlády SR č.284/1998, ktorého záväzná časť je vyhlásená Nariadením vlády SR č. 149/1998 Z. z., uverejnenom v Zbierke zákonov, čiastka 54 z roku 1998 a jeho zmenami a doplnkami:
 - Zmeny a doplnky č. 1/2004 (ZaD č.1/2004 ÚPN VÚC TK). Tento dokument bol schválený Zastupiteľstvom TSK uznesením č.259/2004 dňa 23.6.2004. Všeobecne záväzné nariadenie TSK č.7/2004, ktorým sa vyhlásila záväzná časť Zmien a doplnkov č.1 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, bolo schválené Zastupiteľstvom TSK uznesením č. 260/2004 zo dňa 23.6.2004;
 - Zmeny a doplnky č. 2 územného plánu veľkého územného celku Trenčianskeho kraja (ZaD č.2 ÚPN VÚC TK). Tento dokument bol schválený Zastupiteľstvom TSK uznesením č. 297/2011, dňa 26.10.2011, záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením TSK č.8/2011;
 - Zmeny a doplnky č. 3/2018 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 28.05.2018 uznesením č. 98/2018 a ich záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 7/2018; VZN nadobudlo účinnosť dňa 28.06.2018.

Záverom konštatujeme, že NR ÚPN O Zlatníky predstavuje vhodný rozvojový dokument v dlhodobom horizonte. Umožňuje primeraný rozvoj v oblasti bývania, občianskej vybavenosti, rozvoji zamestnanosti a rekreácie a príslušnej dopravnej a technickej vybavenosti. Neprináša žiadne návrhy, ktoré by neúmerne zhoršovali životné prostredie, poškodzovali prírodu a krajinu a negatívne vplyvali na zdravie ľudí. Riešenie prináša územné predpoklady pre skvalitnenie životného prostredia, revitalizáciu prírodného prostredia a tvarovanie krajiny so zvýšením ekologickej stability.

C.VIII.1 Špecifické požiadavky

Zo stanovísk doručených k oznámeniu vyplynula potreba v správe o hodnotení strategického dokumentu podrobnejšie rozpracovať nasledovné okruhy otázok súvisiacich s navrhovaným strategickým dokumentom (požadované bolo zapracované do N ÚPN O a hodnotené predmetnou správou):

2.2. 1. Pri príprave správy o hodnotení strategického dokumentu a samotného strategického dokumentu brať do úvahy všetky pripomienky, ktoré boli zaslané k oznámeniu. Ide o nasledovné stanoviská:

- Okresný úrad Trenčín, Odb. Výstavby a bytovej politiky, odd. ÚP
- Okresný úrad Trenčín, Odb. cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Trenčín
- Trenčiansky samosprávny kraj
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, Odb. starostlivosti o životné prostredie ochrana prírody a krajiny
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, Odb. starostlivosti o životné prostredie odpadové hospodárstvo
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, Odb. starostlivosti o životné prostredie ochrana ovzdušia
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou – Odb. krízového riadenia
- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, Odb. pozemkový a lesný
- Min. životného prostredia SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Odb. štátnej geologickej správy
- Obvodný banský úrad Banská Bystrica
- Obec Malé Hoste
- Obec Kálnica
- Obec Hôrka nad Váhom
- Obec Zlatníky

Z uvedených obdržaných stanovísk:

- boli bez pripomienok a požiadaviek:
 - Okresný úrad Trenčín, Odb. Výstavby a bytovej politiky, odd. ÚP
 - Okresný úrad Trenčín, Odb. cestnej dopravy a pozemných komunikácií
 - Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, Odb. starostlivosti o životné prostredie odpadové hospodárstvo

- Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, Odb. starostlivosti o životné prostredie ochrana ovzdušia
- Obvodný banský úrad Banská Bystrica
- Obec Malé Hoste
- Obec Kálnica
- Obec Hôrka nad Váhom
- Obec Zlatníky
- uplatnili nasledovné požiadavky:
 - Okresný úrad Bánovce nad Bebravou – Odb. krízového riadenia
 - bude uplatňovať stavebnotechnické požiadavky z hľadiska civilnej ochrany v zmysle ods.2 zákona č.42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov pri schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie
 - Splnené - uvedené je zapracované v návrhu ÚPN O v kapitole :B.j.2 a E.d.4*
 - Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, Odb. pozemkový a lesný
 - V zmysle § 13 ods. 2 zákona č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č.245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) musia byť návrhy územnoplánovacej dokumentácie pred schválením odsúhlasené orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy – Okresným úradom Trenčín, Odbor opravných prostriedkov, Pozemkový referát, Hviezdoslavova 3, Trenčín.
 - Bude splnené počas procesu prerokovania predmetného návrhu ÚPN O.*
 - uplatnili nasledovné pripomienky a požiadavky:
 - Regionálny úrad verejného zdravotníctva Trenčín (špecifická požiadavka 2.2.3.)
 - RUVZ Trenčín pripomína obstarávateľovi, že strategický dokument ÚPN-O Zlatníky z hľadiska záujmov sledovaných orgánom verejného zdravotníctva musí pri návrhu využitia územia zakresliť a rešpektovať ochranné pásmo poľnohospodárskeho družstva/dvora a aktuálne ochranné pásmo pohrebiska a povolený režim činnosti v nich, plošné využitie území navrhovaných na bývanie realizovať urbanisticky tak, aby bola zabezpečená jeho ochrana pred hlukom z dopravy, resp. výrobných zón.
 - Splnené - uvedené je zapracované v návrhu ÚPN O v kapitole: B.i.1.3.4.; E.h.1.3.5. a v grafickej časti výkres č.2,5.*
 - Trenčiansky samosprávny kraj (špecifická požiadavka 2.2.2.)
 - V zmysle 6 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon) po oboznámení sa s predloženým podaním z hľadiska prislúchajúcich kompetencií a záujmov sledovaných TSK, Vám týmto k strategickému dokumentu Územný plán Obce Zlatníky oznamujeme, že požadujeme, aby obstarávaný úz. plán rešpektoval ochranné pásma, koridory a záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia a verejnoprospešné stavby tak, ako ich definuje Záväzná časť Územného plánu Veľkého územného celku Trenčianskeho kraja v znení jeho zmien a doplnkov Č. 1- 3, viď www.tsk.sk/538760 a ktoré majú priamu väzbu na riešené územie a plánoval rozvoj obce v súlade s uvedenými záväznými regulatívami.
 - Splnené - uvedené je zapracované v návrhu ÚPN O v kapitole: B.b); B.i); E.a); E.h. a v grafickej časti výkres č.1,2,3,5. (podľa druhu ochranného pásma)*
 - Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, Odb. starostlivosti o životné prostredie ochrana prírody a krajiny (špecifická požiadavka 2.2.5.)
 - V k. ú. Zlatníky sa nachádzajú chránené územia národnej siete Prírodná rezervácia Kulháň, Chránený areál Okšovské duby a časť Prírodnej rezervácie Čepúšky. Územia zaradené do sústavy NATURA 2000 zastupujú územia európskeho významu SKUEV0138 Livinská Jelšina a SKUEV0134 Kulháň, kde predmetom ochrany sú biotopy európskeho významu. Týmto územiám zákon poskytuje osobitnú ochranu. Lokalita Územného plánu obce Zlatníky je v kontakte so záujmovými územiami ochrany prírody (SKUEV0134 Kulháň). Z uvedeného dôvodu je potrebné dôsledne dodržať hranicu chránených území a ich ochranného pásma a nezasahovať do chráneného územia a dôsledne rešpektovať zakázané činnosti a obmedzenia v zmysle zákona. Upozorňujeme, že realizácia konkrétnych plánov a projektov (činností), ktoré pravdepodobne môžu mať samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom významný vplyv na územia NATURA 2000, podlieha hodnoteniu ich vplyvov na takéto územie z hľadiska cieľov ich ochrany (§ 28 zákona). Táto povinnosť sa nevzťahuje na plány alebo projekty, ktoré sú predmetom posudzovania vplyvov podľa osobitného predpisu.
 - Splnené - uvedené je zapracované v návrhu ÚPN O v kapitole: B.k.2; E.e.3; v grafickej časti výkres č.2,5. a Kapitole C.III.9 tejto správy*
 - Min. životného prostredia SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Odb. štátnej geologickej správy (špecifická požiadavka 2.2.4.)
 - V katastrálnom území obce Zlatníky (ďalej len „predmetné územie“) sú evidované staré banské diela tak, ako sú zobrazené na priloženej mape. Ministerstvo žiada evidované staré banské diela vymedziť ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a vyznačiť v územnoplánovacej dokumentácii.
 - Splnené - uvedené je zapracované v návrhu ÚPN O v kapitole: B.n.1.; E.e.2. v grafickej časti výkres č.2*

V predmetnom území je evidovaná skládka odpadov tak, ako je zobrazená na priloženej mape. Ministerstvo odporúča uvedenú skládku odpadov dostatočne zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii.

Splnené - uvedené je zapracované v návrhu ÚPN O v kapitole: B.n.1; a v grafickej časti výkres č.2

Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika, tak ako je to zobrazené na priloženej mape. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Podľa 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia výskyt stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Splnené - uvedené je zapracované v návrhu ÚPN O v kapitole: B.m.6; E.f.9 a v grafickej časti výkres č.2.

Zo strany verejnosti nebolo k oznámeniu o strategickom dokumente doručené žiadne stanovisko.

C.IX ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ, KTORÉ SA NA VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ PODIEĽALI, ICH PODPIS (PEČIATKA)

Ing. arch. Anna Pernecká, autorizovaný architekt SKA č.2011 AA

Architektonický ateliér BP

e-mail: aabp@aabp.sk

C.X ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ANALYTICKÝCH SPRÁV A ŠTÚDIÍ, KTORÉ SÚ K DISPOZÍCII U NAVRHOVATEĽA A KTORÉ BOLI PODKLADOM NA VYPRACOVANIE SPRÁVY O HODNOTENÍ

C.XI DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁVNOSTI A ÚPLNOSTI ÚDAJOV PODPISOM (PEČIATKOU) OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Obec Zlatníky

Ing. Erik Števíla – starosta obce Zlatníky

Dňa